asem
YAYINLARI

Louis L'Amour

Amerika'nın en hızlı satan Western yazarı

SAKET

ASEM Yayınları western serisi

ŞALAKO
SAKET

Louis L'Amour

SAKET

(Bu kitabın orijinal adı Sackett'tir.)

ASEM YAYINLARI
K. Dere Gelibolu Sk. 6/13 — Ankara

Türkiye'de Yayın Hakkı Sahibi
ASEM YAYINLARI

Erdoğan Başkan

HER HAKKI MAHFUZDUR.

All rights reserved
© Copyright, 1971, by Bantam Books, Inc.

Bantam yayını Mayıs 1961
İkinci baskı Ocak 1965
ASEM Yayını Ağustos 1971

Kısım I

Kendisini uyarmıştım. Ne demek istediğimi pekalâ anlamıştı, hem de hiç yanlış anlamaya yer bırakmaksızın...

«Beyfendi» demiştim kendisine, «silahını çekmekteki ustalığın, alttan kart çekmekteki kadar değilse, bir daha yapma.»

Ama, işin matrak tarafı, bir hatayla yetinecek tiplerden değildi. Mutlaka iki hata yapması gerekiyordu ve yaptı da.. Onu, kasabanın batısında, elinde silahıyla ölenlerin gömüldüğü mezarlığa gömdüler.

Ve ben... Uvalde'ye bir yabancı ve yalnız olarak gelen William Tell Sackett, bir anda kendisinden söz edilen bir adam haline geliverdim. Biz Sackett'ler, tüfeğin her iki ucunu yere değdirmeyecek boya erişince silah taşımağa başlarız. İlk kaplanımı, daha henüz dokuzuma gelmeden vurmuş, eve getirmiştim... kerata, bizim domuzlara musallat olmuştu. Onüç yaşımdayken, babam'a pusudan nişan alan Higgins'lerden birinin kafa derisinde bir iz bırakmıştım... o zaman, Higgins ailesiyle aramızda kıyasıya bir kan davası vardı.

Peder, silahın insana bir sorumluluk yüklediğini, bir oyuncak olmadığını, tabancalarımızla bir takım numaralar yaparken yakalarsa, sığır kamçısıyla derimizi yüzeceğini söylerdi. Çok şükür bugüne kadar hiç birimiz derimizden bir parça kaybetmedik.

Silah, avlanmak veya güç durumlardan kurtulmak için kullanılır, gereksiz yere ancak acemiler silah atarlar. Av zamanı, peder fişek ve mermileri sayarak dağıtır ve akşam da avlarımızı kontrol ederdi; bize verdiği her mermi veya fişek için bir av göstermek, gösteremezsek çok olumlu

bir neden belirtmek zorundaydık. Peder, mermi ziyan edenlerden hoşlanmazdı. Batı'da Kit Carson ve Old Williams ile avlandığından, merminin değerini çok iyi bilirdi.

General Grant(1) bana verdiği mermileri saymazdı ama olan biteni iyi izlerdi. Birgün yanımda durmuştu, o sırada ben bir güneyli top bataryasının mürettebatını top'tan uzakta tutmakla meşguldüm. Topları doldurmak için yanaşanları «örtek gibi avlıyordum», bir süre beni seyrettikten sonra :

«Sackett» dedi, «Senin gibi Tennessee'li bir genç nasıl oluyor da kuzeyliler safında savaşıyor?»

«Kumandanım, memleketim sevilmesi gereken bir varlıktır ve ben Amerikalı olmaktan gurur duyuyorum. Dedemin babası, ikinci Saratoga savaşının Dearborn erlerinden biriydi; Dedem ise Decatur ve Bainbridge ile denizlere açılmış.(2)

«Dedem, Cezayir'li korsanların gözü önünde Philadelphia gemisini yakmağa gidenlerden birisiymiş. Bu ülkenin ku-

(1) Amerikan iç harbini kuzeyliler yararına sonuçlandıran general, sonra da Cumhurbaşkanı seçilmiştir.

(2) Saratoga Savaşı (Haziran - Ekim 1777): Amerikan bağımsızlık savaşı sırasında, İngilizlerin New York'u almak için yaptıkları ve kaybettikleri bir savaş.

Decatur: Stephen Decatur (1779 - 1820) Trablusgarb savaşlarına katılmış (1801 - 5) ve limandaki esir alınmış Philadelphia isimli gemiyi batırarak ün kazanmış bir Amerikan deniz subayı. Sonra 1812 - 15 sıralarında İngilizlere karşı savaşmıştır. 1820 senesinde yüksek bir rütbede iken, bir düelloda ölmüştür.

Bainbridge: William Bainbridge (1774 - 1833). Amerikanın Akdeniz ticaretine engel olan Cezayir savaşlarına katılmış bir Amerikan deniz subayı. Cezayir Dayı'sı tarafından Osmanlı bayrağı altında denize açılmaya zorlanmış, sonra da Trablusgarb savaşlarına katılmış, İngilizlere karşı savaşmış ve 1812 Aralık ayında İngilizlerin Java isimli gemisini ele geçirmiştir.

uluşunda ailem kanını akıtmış, saçma nedenlerle ülkemin parçalanmasını isteyemem, Generalim.»

Bu arada bir güneyli, toplardan birini doldurmağa başlamıştı, dikkatle nişan alıp, silahımı ateşledim. Yemek kuyruğunda, ondan sonraki er artık bir adım ilerde karavanaya yaklaşabilirdi.

«Savaş olunca, Generalim, bu ülke için silah atan bir Sackett daima bulunur. Kızdırılmadıkça biz Sackett'ler barışsever, sessiz insanlarızdır.» Bu gerçekten hâlâ da böyledir Ne varki o adamı Uvalde'nin batısındaki yere gömünce, adım «kabadayı'ya» çıktı.

O günlerde «kabadayı», satışılması halinde sataşana iyilik getirmeyen adamlara verilen ünvandı. Gerçekte çok sayıda olağan üstü iyi insan, memlekette «kabadayı» olarak tanınmışlardı. Buna rağmen böyle bir nam kazanmağa hiç istekli değildim, ama Wes Bigelow bana başka bir seçim şansı tanımamıştı, bırakmamıştı. İşin doğrusu, onu öldüren ben olmasaydım, başkası olacaktı. Çünkü Bigelow'un alttan kart çekmesi, nehir gemilerindeki kumarbazlarda gördüğüm kadar ustaca değildi.

Herneyse, Uvalde'de kendime bir ün yaptığıma göre, bir süre ortalıktan kaybolup, gezginci hale geçmem gerekiyordu. İşin kötüsü savaştan beri dolaşmaktan bıkmıştım. Ocağımı tüttürecek bir yerim olmasını çok arzu ediyordum.

Kasabanın dışına sürü güden bir guruba katıldım. Texas'ın kuzeyinden at binip sürüyü Montana otlaklarına doğru sürerken yolda, özellikle Bozeman Trail'de sıkıntı ve güçlükten başka bir şey görmedik.

Crazy Woman'ın kuzeyine vardığımızda sığır eti almak için üç kişi kampımıza at bindi. Patron et satmıyordu ama,

onlar gene de bizimle kaldılar, ve bir ara adımı duyunca, biri bana baktı.

«Bigelow'u öldüren Sackett sen misin?»

«Alttan kart çekmede pek usta değildi.»

«Sanımca, silah çekmede de öyle.»

«İkaz edilmişti.»

«İki kardeşine karşı koyamayacaksan Montana'ya at binmeni öğütlemem. Gemiyle geldiler, şimdi seni bekliyorlar.»

«Montana'da kalmayı zaten tasarlamıyordum.» diye onlara cevap verdim, «fakat ayrılmadan evvel beni bulurlarsa, hoş geldiler, sefalar getirdiler.»

«Tyrel Sackett, Mora silahşörü ile akrabalığın olup olmadığını merak ediyorlardı.»

«Tyrell Sackett kardeşimdir, fakat onun silahşör olduğunu ilk defa sizden duyuyorum, ama gerekirse iyi silah çeker.»

«Mora'yı temizleyip hizaya getirdi. Hickok ve Hardin ile aynı ayarda kabul ediliyor(1).

(1) **Hickok, James Butler** (Wild Bill) 1837 - 76: Amerikan izci ve öncü marşallarından en ünlüsü olup daha 18 yaşındayken iyi bir avcı olarak ün kazanmıştı. Kasaba Şeriflikleri, Santa Fe ve Oregon yollarında araba sürücülüğü yaptıktan sonra 1861 yılında McCanles çetesi ile Rock Creek, Nebraska, istasyonunda yaptığı düello ile ünü bütün Amerika'ya yayıldı. Bu düelloda çetenin iki üyesi ölmüş 3'ü de yaralı olarak hapse girmiştir. İç savaş sırasında kuzeylilere izcilik ve casusluk yapmıştır. 1866 da Marşal muavini olmuş ve Fort Riley, Kansas'ta 600 km. genişliğinde, 750 km. uzunluğunda vahşi bir bölgenin güvenliğini sağlamıştır. Bundan sonra sırasıyla zamanın haydut yatakları olan Abilene ve Deadwood kasabalarının şeriflıklerini yapmış ve «Kadife eldiven giymiş demir el'le» bu kasabaları yaşanacak bir hale getirmiştir. Görevi sırasında 26 kişi öldürmüştür. 1876 yılında Deadwood'da arkadan vurularak öldürülmüş aynı kasabaya gömülmüştür.

«Her türlü silahla atış yapar. Eskiden arasıra benden iyi atardı.»

«Arasıra mı?»

«Bazen ben ondan iyi atardım.... fakat ben ondan büyük olduğumdan, ondan daha çok silah kullandım.»

Sürümüzü Gallatin Vadi'sine getirdik ve Montana'nın zengin otlaklarına saldıktan sonra patron Nelson Story kasabadan mektuplarımızı getirdi. Bana da bir mektup vardı, hayatımda aldığım ilk mektup...

Bütün iç savaş boyunca askerlerin mektup alışlarını ve mektup yazışlarını seyretmiştim. İnanın bana, mektup dağıtımı sırasında mektup alamamak kadar insanın içini buran hiç bir şey yoktur, askerlik sırasında... Bir süre mektup dağıtılırken onlardan uzaklaşıp, birliğin aşçısıyla konuşmayı huy edinmiştim. Askerlikte insanın aşçı ile arasının iyi olması, mektup almak kadar önemlidir. Özellikle aşçı, ailesini bir Kiowa kızılderili baskınında kaybeden, eski kulağı kesiklerden olursa, mektupla mide arasındaki bağ-

---

Hardin, John Wesley (1853 - 95): Texas'lı haydutların en ünlülerinden olup bir rahibin oğludur. İlk kurbanını 15 yaşında iken öldürmüş, sonraki iki yıl içinde de silâhına 6 çentik daha eklemiştir. 18 yaşında bir kovboy iken, ünlü Chisholm Trail'i aşmış (1871) bu sırada 6 ve Abilene'de de 3 kişi daha öldürmüştür. Sonra Texas'a dönmüş ve bir hayvan çiftliği kurup yerleşmeğe çalışırken kendisine rahat vermeyen 4 kişiyi daha öldürmüştür. Kendiliğinden şerife teslim olmuşsa da, verilen yemekleri beğenmediği için hapishaneden kaçmıştır. 1877 de Texas Ranger'leri tarafından yakalanmış 25 yıla mahkûm olmuştur. Hapishanede din ve hukuk tahsili yapmış. 1894 de af edilince Texas barosu avukatlarından olmuştur. Arkasında 30 dan fazla mezar bırakan Hardin kendisini hiç bir zaman haydut olarak kabul etmemiş sadece önüne dikilenleri budadığını söylemiştir. 1895 senesinde rakip bir avukat tarafından mahkeme salonunda vurularak öldürülmüştür.

lantıyı daha iyi değerlendirir. Savaşan kişinin morali iyi ve midesi dolu olmalıdır.

Story'nin getirdiği mektubun görünüşü çok güzeldi, elimde bir kaç defa evirip çevirdim, şöyle bir tarttım ve mektubun konuşmasını istedim. Matbaa harflerini sökebiliyordum ama gelgelelim elyazısı harfleri değişik yönlerde, yanpiri yanpiri yazıldığından okuyamıyordum. Story beni uzaktan gözlemiş olacak ki yanıma geldi, «Belki sana yardım edebilirim», diye teklifte bulundu.

Çok utanmıştım. Kazık kadar adam olmama rağmen, bir mektubu anlayacak kadar okumam yoktu. Gözlerim bir Cheyenne veya Comanche savaş izlerini hemen tanır ama, iş okumaya gelince sıfırı tüketiyordum.

Story mektubu okudu. Orrin ve Tyrel'in birer çiftlikleri varmış ve Annem, Mora'da oturuyormuş. Tyrel zengin bir İspanyol Don'unun kızını almış, Orrin de politika hayatında başarı kazanıyormuş.

Benimse, eski püskü bir eğerim, dört tabancam, bir Winchester tüfeğim ve içinde bulunduğum elbiselerimden başka bir şeyim yoktu. Ayrıca Arkansas kürdanı denen kavga veya sığır derisi yüzmede kulanılan bir de bıçağım vardı.

«Kardeşlerin başarılı olmuşlar» dedi Story. «Senin yerinde olsam okumayı hemen öğrenirdim Tell», Biran duraladı, uzaklara baktı «Çok iyi bir adamsın, ve hayatta çok yükselebilirsin.»

Story'nin sürüsünü sattıktan sonra ondan ayrıldım. Vahşi at yakalamakla bir süre uğraştım ve sonunda bir kızılderili ile pazarlığa oturduk. Onun iki Appaloosa atı vardı ve bendeki .36 calibre tabancayı çok istiyordu. Karşılıklı oturduk ve biribirimizin sabrını tüketecek uzun bir bekleme dev-

resine girdik. Tennessee'de her çocuk at canbazlığı yaparak veya görerek büyür, o bakımdan hiç bir kızılderili beni at ticaretinde kandıramazdı.

Uzun boylu, zayıf, üzgün suratlı tilki gözlü bir kızılderiliydi, karşımdaki. Gözünün içine bakmadan iş konuşması yapmam gerekiyordu. Adamın duruşundaki bir şey, bende ona herşeyimi verme arzusunu uyandırdı birden bire. Ayrıca adamın susuzluğu belliydi ve bende de bir şişe viski vardı. Böylece beklerken yemek vakti geldi, kalktım yemeği hazırladım, atlardan ve avcılıktan konuştuk fakat at alış verişine hiç değinmedik. Sonunda .36'yı yirmi fişekle,' eski bir battaniye ve viskiyle beraber verip iki atı aldım.

Fakat... yük hayvanına bir defa daha yakından bakınca, kimin kazık yediğine doğrusu pek karar veremedim.

Evden gelen mektup, içimde o tarafa doğru uzanma arzusu uyandırdı. Sigara içen kadınlardan hoşlanmayan erkekler çoktur, fakat ben annemi görmeği, eski piposunu tüttürürken tütününün kokusunu tekrar duymayı ve bana daima evde olduğum hissini veren sallanan koltuğunun gıcırtısını işitmeği arzulamağa başlamıştım. Büyürken, her nedense bu gıcırtı bana daima bir rahatlık, bir güven vermişti. O, benim için ev, annem ve şefkatle karışık anlayış demekti, tabii bazan de kayışla atılmak şartıyla sopa demekti.

Yaşadığımız dağlık bölgede sık sık olan kuraklığa veya yamaçtaki tarlamızın fakir toprağına rağmen annem her nasılsa masanın üzerine daima yiyecek birşeyler koymağı becerirdi. Ve eve ayılarla yaptığımız güreşlerden tırmık içinde veya derimiz altında bir mermi ile döndüğümüzde, derimizi tamir eden veya mermiyi çıkaran gene annemizdi.

Kafamda bu düşüncelerle evin yolunu tuttum.

Hayatımın büyük bir kısmını dolaşmakla geçirdim. Ev-

vela başka yerleri görme arzusu içimi kaplayınca Natches Trace ve New Orleans genel istikametinde yola çıktım. Bir süre sonra aynı yere bu kez nehir yoluyla geldim.

Nehir gemilerinde bir hayli vakit geçirdim(1). Bu gemi adamları sert karakterleri ve kavgacılıklarıyla tanınırlar. İnce ve uzun boylu olduğumdan beni kolay yutulur bir lokma sandılar. Fakat biz dağlardayken aylar, yaban öküzleri ve boğalarla boğuştuğumuzdan, kavga konusunda biraz antremanlı olup her zaman söyleyecek bir iki lafımız vardı. Sonuçta gemi adamlarına kolay yutulur lokma olmadığımı, tam tersi sindirimi güç bir lokma olduğumu kabul ettirdim.

Peder adımı, ok atmaktaki ustalığı ve prensip adamı olduğu için, Giyom Tell'le özenerek koymuş. Ayakkabısız boyum 1.90 ve kilom da 81 dir, bu ağırlığın çoğu göğüs ve omuzlarımdaki adelelerden gelir, ellerim ve ayaklarım çok büyük olduğu için küçüklüğümden beri millete alay konusu olmuşumdur.

Biz Sackett'ler övünmeği sevmeyiz, herkesi kendi hallerine bırakır, onların da bizi kendi halimize bırakmalarını isteriz, ama kavgaya sıra geldimi, civarda alesta duran bir kaç Sackett daima bulunur.

Gerek evde ve gerek ordudayken güreş tuttuğum herkesin sırtını yere getirmişimdir. Peder bize İskandinav usulü güreşi, bir İngiliz böksöründen öğrendiği yumruk atmayı uygulamalı olarak öğretmiştir.

«Çocuklar» derdi Peder, «kavga ve belâdan kaçının, zira insanın hayatta karşılaştığı güçlükler esasen yeterli belâdır, fakat size sataşan da oldumu, tayınını vermekte geçikmeyin, haklarını mide ve karınlarına vurarak verin.»

(1) Misisipi nehrinde işleyen gemiler özellikle kumarbazlarıyla ünlüdür.

Pederin öğütleri her zaman yerindedir ama ben mide ve karına vurmakta fazla bir yarar görmediğimden, daima çene ve mide boşluğu üzerinde çalışırım. Döğüşürken tabii...

Atla Montana'dan New Mexico'ya yol bir hayli uzundur ama anneme gitmek için, derme çatma bir düzen kurup batı istikametinde, Virginia City ve Alder Gluch yolunu tuttum. Bir kaç gün burada çalışıp, üç beş kuruşu bir araya getirdikten sonra Jackson Hole ve Teton dağlarına doğru yeniden yola koyuldum.

Birden bire içimde Orrin'nin eski şarkılarını dinlemek arzusu uyandı. Çocukluğumun en tatlı hatıraları; Ataların Galler'den getirdiği, bizim de başkalarından öğrendiğimiz İngiliz ve İrlanda şarkılarını ateşin etrafında toplanıp hep bir ağızdan söylediğimiz, anlara ilişkindir. Bu gibi anlarda Orrin daima başı çekerdi. Yakışıklı yüzü ve tatlı sesiyle başı çeker, biz de ona katılırdık. Hiç birimiz onun bu halini kıskanmaz, bilakis kardeşimiz olduğu için gurur duyardık.

New Mexico yolunu tuttuğum zaman altın ve belâ aramak, aklımın köşesinden bile geçmiyordu. Altın, bulunması güç bir nesnedir ve onu bulduktan sonra koruması ise insanın başının adamakıllı derde girmesini gerektirir.

Bana öyle geliyor ki, insan altını aramadığı zaman buluyor. Bir yere atmak için bir taş parçası yakalarsınız, bir de bakarsınız ki tuttuğunuz taşın bir kısmı altındır; veya ayağınız bir yere takılır düşersiniz bir de bakarsınız bir altın damarının yanına uzanıvermişsiniz.

Bütün bu başıma gelenler, galiba bir az meraklı bir adam olduğumdan oldu. Dertsiz başım, azıcık aşımla toz toprak içinde giderken bir kaç kızılderili izleri gördüm, ama derhal yolumu değiştirdim.

Ordudayken kızılderililerin kötü zamanlar yaşadığından bahsedildiğini duyardım. Örneğin rençperlik ve ticaret yapmağa razı olan Cherokee'lerin durumu çok fenaydı; halbuki kızılderililerin çoğu, iyi bir kavga, at çalma olanağı veya kafa derisi yüzme hatırına her zaman 150-200 kilometrelik yolu tepmeği seve seve göze alacak kafadayken, böyle bir kazık yemeleri hiç iyi olmamıştı.

İç savaştan sonra Dakota'da Siouxlarla savaşa hazırlanan bir guruba katılmıştım. Minnesota'da Little Crow kıyımından sonra Sioux'lar batı'ya çekilmişlerdi, biz de onları kovaladık, bazen biz onları, bazen onlar bizi yakaladılar. Texas'tayken de Kiowa, Comanche, Arapahoe ve hatta Apache kızılderilileriyle başım zaman zaman dertlere girmişti; sonuç olarak kızılderililere karşı saygım vardır ve onları tanırım diyebilirim.

Yavaş yavaş yol alıyordum. Sabahları hava soğuk, kıraağılı fakat gündüzleri sıcak ve geceleri ise yıldızlar inanılmayacak kadar parlaktı. Vahşi bölgeleri aceleye gerek kalmaksızın dolaşmak kadar güzel bir şey yoktur. Ben de Teton'lardan sonra atlarımı Rokies'lerin doruğuna sürüp Güney Geçidi ile Brown's Hole yöresine döndüm. Bol otlu, iyi sulu güzel gölgeli yerlerde kamp yapıp, yalnız yeterli et ihtiyacımı karşılayacak kadar avlanıp, kendi silah seslerimin yankılarını dinleyerek yoluma devam ettim - İnanın bana, anama giderken iyi bir tatil geçiriyordum.

Başımın derde gireceğinden haberim bile yoktu ve beni uyaracak bir şey de olmamıştı.

Orrin'in tatlı sesini düşünürken, kendi sesimi de duymak geldi içimden, mataramdan bir kaç yudum su içip boğazımı ıslattım ve başımı arkaya doğru atıp, Orrin'in en çok sevdiğim şarkılarından birini söylemeğe başladım, ama birinci mısrai bile bitiremedim.

İnsan at binerken şarkı söylemeğe başlamadan önce atıyla karşılıklı bir anlaşmaya varmalıymış. Ya adamın sesinin güzel olması gerek, ya da atın muzikten anlamaması.

Daha şarkıya başlar başlamaz atımın adelelerini gerdiğini ve sıçramaya hazırlandığını anladım ve çenemi kapadım.

Atımla ben biribirimizin kapasitesini ve kabiliyetlerini daha önceden tartmıştık. O bana üstünden iyi adam atabildiğini, ben de ona üstünde kıl biten her şeye binebildiğimi isbat ettiğimiz için, kayalık bir bölgede eski defterleri yeniden karıştırmanın anlamı yoktu.

Birden yerde belli belirsiz bir iz gördüm.

Kısım II

Bu, kırmızı renkli kayadan bir duvar içindeki çatlağa konmuş bir kuartz parçasıydı.

Vahşi bir bölgede at binerken, postunu sağlam tutmak isteyen bir adam normal dışı gördüğü her şeyden çekinmelidir. Yatmış bir ota, kırılmış bir dala veya suları bulanmış bir akarsuya dikkat etmesini bilmelidir.

Doğa basit, yalın ve cana yakındır. Hayvanlar doğayı aşağı yukarı buldukları gibi kabul ederler. İn ve yuva yaparlarsa da yörelerini pek az dağıtırlar, bozarlar. Yalnız kunduz, yuvasını suda yapmak istediğinden ufak barajlar yapıp doğanın düzenini bozar. Eğer bu düzenin dışında bir şey varsa bu, mutlaka bir insan tarafından yapılmıştır.

Burası insan ayağından uzak bir bölgedir ve bu kuartz parçası buraya tesadüfen gelmemiştir. Zira onun, yerine, bir insan eli tarafından konması gereklidir.

Geçtiğim son toplum South Pass City olup uzakta kuzey'de kalmıştı; gördüğüm son canlı ise saçı sakalı biri birine karışmış deri elbiseli bir avcı ve yük katırlarıydı. O ve katırları uzağımdan, yangından mal kaçıran kadın gibi geçip gitmişler, bana dikkat etmez görünmüşlerdi.

Ve bu iki hafta evveldi. O zamandan beri ne bir insan, ne de bir insan izi görmüştüm. Çeşitli av hayvanları ve arı balı yiyen yaşlı bir ayıdan başka canlı bir yaratıkla karşılaşmamıştım.

Ayı kendi işiyle meşgul olduğundan ben de kendi işimle meşgul oldum. Biz Sackett'ler üstümüze gelmedikçe, yemek ihtiyacı dışında gereksiz hiç bir şey vurmayız. Bir dağ adamı doğa'ya karşı değil fakat doğa ile beraber yaşamaya çalışır .

Bununla beraber, bu kuartz parçası, özellikle bulunduğu yer nedeniyle çok ilginç bir şeydi. Eğer bu bir izi işaretlemek içinse, yerde buna ilişkin bir başka iz yoktu. Unutmamalı ki bazı toprak türü bir izi yıllarca koruyabilir.

Kuartz parçasını kaya çatlağındaki yerinden çıkarıp iyice inceledim. Görünüşe göre yıllardan beri orada durmaktaydı.

Bulduğum gibi tekrar yerine koydum ve dürbünümü çıkardım. Bu dürbünü, artık karşı koyamayacak duruma gelmiş bir güneyli albayın cesedinden Vicksburg yakınlarında bir yerde almıştım. Evet, uzaklarda, başka bir kayanın yüzünde gene aynı parlaklıkta bir cisim daha vardı.

Sıla hasreti bana güney yolunu tutturmuştu, fakat düpedüz, eski moda bir merak ta şimdi bu beyaz kuartz izini takibe beni zorluyordu.

Hiç kuşkusuz, şimdiye kadar görmediğim bir iz üzerindeydim; ve bu izi kim yaptıysa çok bilmiş bir kimse olmalıydı, çünkü göze çarpması güç bir izdi. Bununla beraber, bir defa bulununca da karanlıkta bile ardından izlenmesi olanağı vardı zira o beyaz parçacıklar kolaylıkla ışık yansıtıyorlardı.

Bir saatten fazla bu garip izi, ağaçlar arasından izledim. Artık çam ağaçları seyrekleşmeğe başlamıştı, bir süre sonra da bir insanın hayatında ender görebileceği güzellikte vahşi bir belde, bitki örtüsünün bitimiyle önüme serildi.

Dağın üst yamacı çıplak granit kayalarla kaplıydı, yer yer karlı bölgeler vardı, arasıra şimşeklerin harap ettiği yıkık ağaçlar görünüyordu. Hava o kadar temiz ve açıktı ki, insan nefes alırken sanki havayı içiyormuş gibi oluyordu ve hava insanı üşütecek kadar soğuktu. Hava çok berrak olduğundan kilometrelerce ilerlyi görmek mümkündü.

Hiç bir yerde ne bir ayak izi ne de at pislikleri vardı, ne bir kamp ateşi kalıntısı, ne de kesilmiş bir ağaç izi görünüyordu.

Zaman zaman kuartz'ı koyacak uygun bir yer bulamayınca, taşları üst üste yığıp kümeler yaptığı görülüyordu.

Galiba çok ama çok eski, şimdiye kadar hiç izlemediğim kadar eski, veya izlendiğinden söz edilenlerden bile çok daha eski bir ize rastlamıştım.

Peder bir zamanlar buranın güneyinde, Doleres nehri yakınında bir yerde avcılarla birlikte kamp kurduğundan bahsederdi. Texas'ta iken bir gün; rahip, Escalante'nin, santa Fe'den California kiliselerine giden bir yol aramak için bu bölgede dolaştığını bir kamp ateşi etrafındaki konuşmalar sırasında duymuştum. Fakat onun bu kadar yükseğe çıktığı düşünülemezdi.

Bir şeyden gizlenme konusu dışında, insanları bu kadar yüksekliğe ve bu vahşi araziye ancak doğanın zenginliği çekerdi. Bu izin beni kan ve ölüme götürdüğünü kimsenin söylemesine gerek yoktu çünkü altın'ı bulma kanısı bile bir adamın aklına girince, mantık o aklın dışına çıkar.

Hiç bitki örtüsü olmayan yüksek bir dağ vadisine, delik şeklindeki bir geçitten geçip geldiğimde akşam olmak üzereydi. Granitten yapılmış bir tabak gibi, gök kubbenin altında parlak ve yalnız, yer yer kar ve buzlarla kaplı ufak bir vadiydi burası.

Ağaç örtüsü üç yüz metre kadar aşağıda kalmıştı ve ben yaklaşan soğuk bir gecede oldukça yorgun bir haldeydim. Bütün duyduğum atlarımın nal sesi ile eğerimin gıcırtısı idi. Havada korku veren bir his vardı ve atım kulaklarını dikmiş olarak yürüyordu.

Sol tarafımda eriyen karlarla beslenen ve hafif rüzgârla kımıldanan bir göl vardı. Yüksek dağ göllerinin çok tehlikeli olduklarını duyduğumdan bu göl de içime bir ürperti verdi.

Sonra kulağıma bir ses geldi. Atlarım daha evvel duymuş olacaklarki hepsi de kulaklarını dikkatle dikip durakladılar. Sessiz bir bölgede at binerken atlarının hislerine güvenip ona göre davranan bir adam çoğunlukla hayatını garanti altına almış olur, zira onlar insanların gözden ya da dikkatlerinden kaçırdıkları şeyleri çok daha evvel görürler ya da hissederler. Benimkiler de Appaloosa ve dağ hayvanı olduklarından ve hâlâ yeterince evcilleşmiş olmadıklarından, bu sesi benden önce duymuşlardı.

Bu, çok uzaklardan gelen, kuvvetli rüzgârın ormanda çıkardığı veya kaçan lokomotif buharı sesine benzeyen bir sesti. Yaklaştıkça ses daha iyi duyulmağa başladı, o zaman bunun bir çağlayan sesi olduğunu anladım.

Delik şeklinde başka bir geçide geldim, bu diğerinden daha da dardı ve iz tam delikten geçiyordu. Geçidin yanında da gölün boşalan sularının meydana getirdiği ufak çavlanlar dizisi vardı. Geçid, dağın dik yamacında açılmış bir çatlaktan başka birşey değildi. İnsana ürperti veren, gölgeli ve duvarları ıslak bir yerdi burası. Belli belirsiz bir yol suların hemen kenarını izliyordu, muhakkak ki iz çoğu zaman suların altında kalıyordu.

İnanın bana, bu dehlizi andıran sularla dolu, dar çatlağa uzun uzun baktım. Baktım ama, özel bir maksatla duvara yerleştirildiği belli olan bir kuartz parçası da orada bana bakıyordu, artık geri dönemeyecek kadar ileri gittiğimi anlamıştım.

Atlarım hoşlanmadıklarından geçide girmek istemedi-

ler ama merakım aklımı başımdan almış olacak ki, atlarımdan daha az akıllı olduğumu belirten bir davranışla onları geçide sürdüm.

Yol çok ama çok dardı. Eğer sonu kör çıkarsa geri dönmenin olanağı bile yoktu. Mustanglar geri gitmesini öğrenemediklerinden ve yük atlarını kontrol etmek kabil olmadığından burada sıkışıp kalacaktık.

Bir defa yola koyulunca bu Appaloosa benden de daha enayi olduğunu gösterdi. Kulaklarını öne dikti ve çok dik bir yardan aşağı kendini arka ayakları üzerinde kayarak bırakıverdi. Artık suların gürültüsünden başka bir şey duyulmuyordu.

Etrafımızda kayalar duvar gibi yüzlerce metre yükseliyor ve yer yer tepemizde kapanarak yıldız ışıklarını bile engelliyor, ortalığı daha da karartıyordu, sanki derin bir mağaranın içindeymiş gibiydik. Yer yer eğrelti otları suların yüzünü kaplamış ve yer yer de sular yolu kapatmıştı.

Bazı yerlerde suyun yatağı gözden kaybolacak kadar derinleşiyor yalnız sesi duyuluyordu. Çavlanların yanında üç yerde rutubet ve yüzer su tanecikleri o kadar yoğunlaşıyordu ki, içinden geçen insanı sırıl sıklam ıslatmağa yetiyordu. Burası pekalâ bir ölüm tuzağıydı ve bunu hissediyordum. Hayatında hiç korkmadığını söyleyen bir adam ya yalan söylüyordur ya da evinden dışarı adımını atmamış ve hiç bir şey yapmamıştır. Aşağı yukarı beş kilometre kadar bu izi izledim. Gördüğüm bitki cinslerinden anladığım kadarıyla vadide yaklaşık olarak dört yüz metre kadar aşağı inmiştik. Vadi sağ tarafımda yavaş yavaş genişlemeğe başlamıştı. Akarsu dar ve derin, kenarları eğreltilerle dolu bir kanyon içinde kaybolmağa başlamıştı, fakat iz vadiye doğru uzanıyordu.

Bu noktada vadi kenarları dik yarlar şeklinde ve yirmi metre kadar açıklıktaydı. İnsan bu yarlara belki tırmanabilirdi ama, atların tırmanması olanağı yoktu. Yüzelli metre kadar gitmemiştim ki gece karanlığı iyice bastırdı.

Vadi birden genişledi ve yıldızlı göğün altında önümde şahane bir görünüm belirdi; yaklaşık olarak iki kilometre uzunluğunda yedi, sekizyüz metre genişliğinde görünen bu vadinin ortasında bir dere, yemyeşil bir çayır ve otlayan birkaç geyik görünümü tamamlıyordu. Demek ki vadinin bir başka çıkışı da vardı. Yaklaşmama rağmen geyikler ürkmediler bile.

Yük atı ipe asılmağa başlamıştı, vadiye girmek istemediği belliydi. Atım yoluna devam ediyordu ama hoşlanıp hoşlanmadığına henüz karar vermemiş bir hali vardı. Bense, mezarlıkta gece piknik yapan sekiz yaşındaki bir çocuk gibi korkuyordum.

Winchesterimi çıkardım, çıkardım ama neyle karşılaşacağımı bile bilmiyordum.

Ağır ağır yolumuza devam ettik. Atım adımlarını yükseltti ve temkinli atmağa başlamıştı.

Mağaranın ağzını birden gördüm.

Gerçekte bu rüzgâr ve su tarafından kayanın yamacında açılmış üç veya dört metre derinliğinde bir oyuk olup ağzı ağaç ve otlarla kapanmıştı. Attan inip, sağa sola kaçıp beni yaya bırakmamaları için atları bir ağaca sıkıca bağladım.

Etrafta bir tek iz bile yoktu... Uzun bir süredir buraya kimsenin ayak basmadığı belli oluyordu.

Mağara ağzının bir kısmı ilkel görünümlü bir duvar ile örtülmüştü, içerde ise çok eskiden söndüğü belli olan

bir ateşin bıraktığı isler mağaranın dibinde ise uçları bir balta ile kesilmiş, kabukları soyulmuş bir tomruk vardı.

Tomruk, insanların oturması nedeniyle yer yer parlamıştı ve bir ucunda baltayla açılmış sıralar halinde ufak çentikler vardı. Bunları sayınca 30 ve 31 çentikli gruplar meydana getirdiğini gördüm; her çentiği bir gün olarak kabul edince, aşağı yukarı beş aylık bir sürenin eşiti gün geçtiği anlaşılıyordu. Böyle bir yerde yaşamak için çok uzun bir süreydi bu.

Rüzgârın kovuk içine yığdığı kumlar arasında ayağıma bir şey takıldı. Kum yığınlarını elimle şöyle bir yoklayınca, İspanyolların kullandığı bir göğüs zırhı geçti elime. Paslanmıştı fakat kuvvetli darbelere dayanacak kadar iyi su verilmiş çelikten yapılmıştı.

İspanyollar hakkında bütün bildiklerim, pederin dağlarda yaşadığı eski günleri bize anlatırken söylediklerinden ibaretti. Bir süre yaşadığı Santa Fe'den çok bahsederdi ve Santa Fe'nin, ilk muhacirlerden 10 ya da 11 yıl evvel kurulu bir kasaba olduğunu biliyordum.

İspanyollar bir hayli yerleri dolaşmışlar ve bir hayli keşiflerde bulunmuşlardı. Ne kadar keşif seferi yaptıkları ve nereye kadar gittikleri kesinlikle bilinmemekle beraber, Amerika'nın her hangi bir yerinde İspanyollara ilişkin izler bulunması garipsenmez. Burası da onlardan bir gurubun, sonu boş çıkan keşif seferlerinden birine ait olsa gerekti.

Güneye giderken karşılaştığım bu iz, pederin bana bahsetmiş olduğu ve sonra da Montana maden kamplarında duyduğum izlerden biri olmalıydı.

İspanyollar bu yolu Ute bölgesiyle ticaret yapmak amacıyla araştırmışlardı. Tüccarlar, söylentiye göre, bu yolu

rahip Escalante'den hatta Kaptan John Smith'in(1) Virginia sahillerini görmesinden çok evvel kuzeye çıkmak için kullanmışlardı, ama buna ilişkin yazılı döküman pek yoktu.

Elimde tuttuğum meşale tamamen sönmeden evvel kalın kısa sürede etrafa çabuk bir göz attım ve bu vadiye üç ya da dört kişiden fazlasının adım atmadığını ve bunlardan ikisinin vadiyi hiç terk edemediğini anladım, zira bu ikisinin mezarlarını bulmuştum. Mezarlardan birinin taşı vardı ve ölüm tarihi olarak 1544 yılı kazılmıştı.

Belki de üç yüz yıldan beri bu mezarı ilk gören bendim. Kovukta dört kişiden fazlasının barınması olanağı yoktu. Kaldıki benim izlediğim yolu açması ve işaretlemesi için hiç olmazsa birinin vadiden çıkması gerekliydi; çıkanlar

(1) Captain John Smith (1580-1631) : İngiliz askeri, kâşif ve Amerikan kolonisti. Hakkında bilinenler daha çok kendisi tarafından anlatılan ve efsaneyi andıran olaylara dayanmaktadır.
Gençliğinde Macaristan ve Transilvanya'da Türklere karşı savaştığını, bir paşanın haremine hediye edildiğini, sonra esir olarak satıldığını ve kaçtığını anlatmaktadır. 1604 yılında İngiltere'ye döndüğü bilinmektedir.
İki yıl sonra Virginia'nın geliştirilmesi faaliyetlerine katılmış ve 24 Mayıs 1607 de Jamestown'a ayak basmıştır. Koloniye büyük hizmetlerde bulunmuş ve özellikle ilk yaz mevsiminde yayılan bulaşıcı hastalık ve açlık tehlikesi karşısında kızılderililerden ilâç ve yiyecek sağlayıp koloniyi kurtarmıştır.
Sonra gerek kızılderili ve gerek koloni içindeki düşmanlarının ölüm tuzaklarından kurtulmuş ve sonra da koloni'nin valisi olmuştur.
1609 yılı Ekim ayında İngiltere'ye dönmüş, yanında çeşitli haritalar ve bölgenin ticari olanaklarına ilişkin bilgiler götürmüştür.
New England sularına yaptığı çeşitli keşif seferlerinin birinde korsanlar, sonra da Fransızlar tarafından esir edilmiş ve esareti sırasında ölmüştür.
Keşif seyahatleri gelecek kolonist ve muhacirlere çok yararlı olmuştur.

belki de iki kişiydi, içimden gelen bir ses böyle diyordu. Fakat önemli olan, bu insanların buraya nasıl geldikleriydi.

Otlarla yarı yarıya örtülmüş duvar üzerinde İspanyolca bir kelime kazınmıştı : ORO ve kelimenin altında, vadinin yukarısını işaret eden bir ok vardı.

ORO, İspanyolca bilmeyen bir çok kimsenin bile bildiği bir kelimeydi. Orduda İspanyolca bilen arkadaşlarım olduğundan bir az lisanı öğrenmiş ve Texas'ta da ilerletmiştim.

Karanlık olalı çok olduğu halde yıldızların ışığı yeterliydi ve bana klavuzluk edecek ORO kelimesi vardı. Tekrar atıma binip onları vadinin yukarısına doğru sürdüm. Sekiz yüz metre kadar ilerde, dağın yamacında açılmış ve ağzı kırık kayalarla çevrili bir tünel buldum. Tünelin duvarı kenarına yığılmış kaya parçalarından birini elime aldım, bu parça çok ağırdı, altının verdiği ağırlık. Altın yüksek tenörlü iyi kalite idi; insanın hayal ettiği fakat bulamadığı cinsten... Zavallı İspanyollar altını bulmuşlardı ama yararlanamamışlardı. Şimdi bu altın benimdi.

Yapılacak tek iş bu altını buradan çıkarıp götürmekti...

Kısım III

İşte böyle, yabancı bir bölgede önümde bir altın madeni yapayalnız kalakalmıştım.

Biz Sackett'lerin hiç bir zaman çok şeyi olmamıştır. Genellikle sürüp ekeceğimiz ve çocuklarımızı yetiştireceğimiz toprak parçası ile yetinmişizdir. Akrabalık bağlarına inandığımızdan, birimizin başı derde girince, hepimiz yardıma koşmuş ve ailecek, bir tüm olarak sıkıntılara karşı koymuşuzdur.

Higgins kan davası bize bir kaç cana mal olmuştu ama bu sayfa ben gurbetteyken kapanmıştı. Bu kitabın son sayfasını Tyrel, Orrin'nin düğün günü kapamıştı. Long Higgins herhalde Orrin'in evlenme töreni ile çok meşgul olacağını hesaplamış olacakki pusuya yatmış. Ne varki gelin hanım atik davranıp Orrin'i bir kenara itince, Orrin kurtulmuş fakat kendisi vurulup ölmüş ve düğün de bir facia ile sona ermiş...

Akılsız Long, Tyrel'i hesaba katmamıştı, halbuki insanın Tyrel'i daima hesaba katması gerekirdi.

Zira Tyrel, sizin sevdiğiniz bir tabak yemeğe baktığınız gibi kurulu silahınızın namlusuna bakar ve daha siz ne olduğunuzu anlayamadan kendi silahını çekip sizi vurabilir. Ne varki Tyrel belâ aramaz. Tabanca çekip atmada Tyrel ile eşittik; belki ben bir az daha iyiydim ama bu hâlâ kesinleşmemiş bir sorundur aramızda.

Şu anda ki sorun ise, bulduğum bu altın damarıydı. Peder bize her zaman bir olay karşısında düşünmemiz gerektiğini söylerdi; ben de şimdi kara kara düşünmeğe başlamıştım.

Önce ne yapacağımı kestirmeliydim. Altın önümdeydi

ama resmen tapusunu alıncaya kadar gizli tutmalı ve ondan sonra buradan taşımalıydım.

Altın hiç bir an insan yaşantısını etkileyen basit bir şey olarak kalmamıştır. Çok kimse altın sahibi olmayı istemiş ama sahip olduktan sonra da başı derde girdiğinden, pişman olmuştur. Altın insanın aklını başından alır, mantığını bozar. Altın uğruna insanlar yalan söylemişler, cinayet işlemişlerdir ve ben de şimdi kanunun tanınmadığı bir yerdeydim. Altın ağırdır, insan altını yanında taşırken gizlemesi çok zordur. Sanki altının kendisine özel bir kokusu varmış gibi insanlar onun kimde olduğunu hemen bilirler, anlarlar.

Altın bulmak bir şey, alıp istediğin yere güvenle götürmek te başka bir şeydi. Yanımda kazacak hiç bir aletim olmadığı gibi, taşımak için de eğer heybelerimden başka bir aracım yoktu. Hemen hemen paramın hepsini, güneye yaptığım bu seyahat için gerekli gereç ve yiyeceğin alınmasına harcamıştım. Kazı için gerekli madencilik gereçlerini alabilmek için, şimdi beraberimde bir miktar altın götürmem gerekliydi. Tahminime göre burada bir insanın isteyebileceğinden de çok altın vardı. Ama ben sadece kendime sığır yetiştirecek büyüklükte bir toprak alacak ve kitap okumasını öğrenmeme yeterli bir süre için çalışmadan yaşamama yetecek kadar altın istiyordum.

Bir insanın cahil kalması doğru değildi ama dağlardayken ancak bir yıl, o da üç aylık bir süre için okula gitmek olanağına sahiptik. Kalem tutmasını öğrenip ismimi yazmağa başlayınca, yaşantı savaşının bir eri olmak zorunda kaldık, çünkü kalem tutmasını henüz öğrenen elim silahı çok daha iyi tutuyordu. Silah tutan el ise bol av ve bol et demekti.

Peder ve Tyrel de okumasını biliyorlardı. Ordudaki subaylarımdan ancak biri okuyabiliyordu ve birgün bana demişti ki «Eli senin gibi silah tutan bir adama hiç kimse imzasını niye böyle atıyor diye soramaz, onun için üzülme.»

İnsan kendisine pek değer vermezse de çocuklarını düşünmek zorundadır. Biz Sackett'ler doğum konusunda bir az bereketliyizdir, genellikle hep boylu poslu erkek çocuklarımız olur. Bütün alleyi sayarsak kırkdokuz erkek kardeş ve kuzenimiz vardır. Pederin hâlâ hayatta iki kız kardeşi ve beş erkek kardeşi vardır. Bu bakımdan bizle bir kan davasına kalkmak pek akıllı işi değildir. Silah atmada onları geçemesek bile, sayı üstünlüğümüzle onları bastırabiliriz.

Çocuk yetiştirmek isteyen bir adam, onların önünde enayi durumuna düşmek istemez. Biz Sackett'ler küçüklerin büyüklere saygı göstermesi gereğine inanırız ama buna karşılık büyüklerin de bu saygıya layık olması gereklidir. Bu bakımlardan altın bulmak benim için büyük bir fırsatın başlangıcı olabilirdi.

Bir yandan düşünüyor bir yandan da eğerlerimi çözüp gece kampı için hazırlanıyordum. Mevsim ilkbahar olduğu ve karların bir kısmı eridiği ve yaza doğru ilerlediğimizden gece pek soğuk olacağa benzemiyordu. Ama gene de bu kadar yükseklikte ne zaman kar yağacağı pek belli olmazdı, onun için dikkatli davranmak gerekliydi.

Buradan çıkıp, gerekli maden gereçlerini alıp tekrar döndükten sonra ancak kazı yapmağa vaktim olabilecekti. Buralarda senenin dokuz ayı devamlı kar yağardı ve altın gibi çok ağır bir yükle de karlar içinde yolculuk etmek meseleydi doğrusu. Ayrıca yağacak karın akarsuyu dondurup geçit vermemesi ve vadiyi tıkayıp insanı hapsedivermesi işten bile değildi.

Kara ek olarak yağan şiddetli yağmurların da dar geçidi geçilmez hale sokacağı düşünülürse, insanın bu vadiye girip çıkabilmesi ancak senenin elli veya altmış günü için olağandı... tabii ki başka bir yol yoksa...

Mantarı her an için kapanacak, şişe gibi bir yerde olduğumu düşünmek bile sırtımda ürpertiler yarattı.

Kamp ateşinde kahve yaparken durumumu iyice gözden geçirdim. Bu Bigelow'lar, kardeşlerini vurup öldürmek zorunda olduklarını... kendilerinden kaçtığımı düşünüp beni takip etmeğe kalkabilirlerdi.

Ama beni buraya kadar izleyebileceklerine ihtimal bile vermedim. Garip izi bulduğumdan beri, izlerimi gizlemeğe özel olarak dikkat ettim ve başkalarının bulabileceği hiç bir şey bırakmadım ardımda.

Hafif bir rüzgâr ateşin alevlerini kımıldattı ve gözlerim duvara dayalı duran eski göğüs zırhına takıldı. Gerçekten hayaletler geceleri dolaşırlarmıydı? Hayaletlere inanan bir adam olmamakla beraber, eğer şimdi perili yerlerin varlığına inanmak isteseydim bundan daha uygun bir yer bulamazdım, düşünemezdim bile.

Vadi ıssız gibi görünmekle beraber birinin sanki beni gözetlediğini hissediyordum. Atlar da pek rahat değillerdi. Yatma zamanı gelince, yayılmaları için bıraktığım otlaktan alıp ateşin yanına getirdim. Zaman zaman bir at en iyi nöbetçi görevi yapar. Benim ise nöbete dikecek başka kimsem yoktu. Bununla beraber ben uykusu çok hafif bir adamımdır.

Şafakla beraber kalkıp akarsuyun yanına gittim ve alabalık yakalamak için olta hazırladım. Oltalarıma yakalanan iri alabalıklar, sanki buldog köpeği cinsinden üremiş gibi, sıkı bir savaş verdikten sonra, benle fikir birliği edip sudan çıktılar ve tavada bir güzel kızarıp bana lezzetli bir

kahvaltı oldular. İnsanların böyle uysal balıklara saygı duymaması elden gelmez tabii.

Kalın bir daldan bir sopa yaptım, bir ucunu yardım ve yuvarlak büyük bir taşı bu yarığa yerleştirdim ve iple iyice bağladım. Bu ilkel kazmayı ve bir kaç düz taş parçasını kullanarak, tünelin sonundaki altın damarında çalışmağa başladım. Güneş doğuncaya kadar kazmanın sapını iki defa kırmış fakat üçyüz kiloya yakın cevher çıkarmıştım.

Hava karardıktan sonra geç vakte kadar oturup çıkardığım cevherden kuartz parçalarını ayıkladım. Bunlar o kadar çürümüştüki büyük bir kısmını ellerimle ufalayabiliyordum. Böylece bir hayli saf altın çıkarmağı başardım ama işim de taa gece yarısına kadar sürmüştü.

Çam kokulu gecede ateşin çıkardığı sesler insana kıvanç, gönül rahatlığı, veriyordu. Suyun yanına kadar uzanıp bir güzel banyo yapıp temizlendim. Sonra kamp kurduğum kovuğa gidip kendime bir ok ve yay hazırlamağa başladım.

Cherokee kızılderilileriyle beraber büyüdüğümüzden gerçekçilikle ateşli silah yerine ok ve yaylarla avlanırdık. Peder batı'da iken mermi bulmak güçtü ve bulduklarımızı idareli kullanmak gerekiyordu, o bakımdan eve gerekli eti, ok ve yaylarımızla avladığımız hayvanlardan tedarik etmeğe alışmıştık.

Ateşim ihtiyar ağaçların odunlarını yaktığından çok güzel kokular çıkarıyor, zaman zaman alevleri yükselerek etraftaki renkleri değiştiriyor ve insanı oyalıyordu. Atlarım birden başlarını kaldırdılar ve ben bir anda elimde Winchester karanlıkların içinde kayboluverdim.

Vahşi bölgede büyümüş bir adam, bu gibi durumlarda

hiç düşünmeden hareket eder. Bütün hareketleri iç güdüseldir, aksi halde bir daha düşünme şansını hiç bulamaz.

Uzun bir süre, bir tek adelemi dahi kımıldatmaksızın bekledim, geceyi dinledim. Işık atlarımın sağrılarından yansıyordu. Bu, bir ayı veya dağ kaplanı olabilirdi ama atların davranışlarından bunun böyle olmadığını anladım.

Kısa süre sonra atlar yemlerini yemeğe başladılar. Uzun bir sırık yardımıyla kahve ibriğini ateşin üzerinden yürüttüm ve bir bardak kahve içip bir az kurumuş et çiğnedim.

Sabahın ilk ışıklarıyla uyandığımda, yağan yağmurun yapraklar üzerinde çıkardığı sesi duydum ve sırtım bir anda korkuyla ürperdi... Hava yağmaya başlar ve o delik şeklindeki geçit sularla dolarsa buradan kaç günde kurtulacağımı ancak Allah bilirdi.

Ayıkladığım altını bir torbaya doldurdum. Atlar beni hareket eder görmekten sevinmişlerdi. Aşağı yukarı bir buçuk kiloya yakın altın vardı, bununla yeterli gereç ve düzeni alabilirdim, hatta artardı bile.

Kovuktan dışarı çıkınca yakalayıp kahvaltı için astığım alabalığın yerinde yerler estiğini gördüm. Balığı astığım ip kör bir bıçakla kesilmiş ya da dişle koparılmış gibiydi sanki...

Yere bakıp kala kaldım. Ağacın altında izler vardı. Bunlar bir hayvan izleri değil küçük insan ayağı izleriydi. Bir çocuk ya da kısa boylu bir kadının ayak izleri...

Sanki derimin çekildiğini hissettim... hiç bir insan böyle bir yerde yaşayamazdı fakat düşününce alabalık seven bir hayaletten söz edildiğini hiç duymadığımı hatırladım.

Biz Gall'liler, Britanya'lı ve İrlanda'lılar gibi hayalet hikayeleri anlatırız ama bu sadece zevk içindir, yoksa inan-

dığımızdan değil. Ama gelgelelim Amerika'da çok çeşitli ve inanılmaz şeyler duyduk.

Örneğin Wyoming'te «İlaç Tekerleğini» görmeğe bile gittim. Bu yirmi kadar ispiti olan otuz metre çapında büyük bir taş tekerlekti. Shoshones kızılderilileri hasta çadırını bu tekerlekten örnek alarak yaparlar ama asıl sorun, demirden aletleri olmayan insanların bu taş tekerleği nasıl yapabildikleridir.

Ayrıca yüzaltmış kilometre güney batıda bu tekerleğin yerini işaret eden taştan yapılmış büyük bir ok vardır. Bu birine yön vermek için yapılmıştı ama... kime?

Altınım, götürülmek üzere torbalanmıştı ama yolda beni idare edecek kadar ete ihtiyacım vardı ve bu vadide silah atmak istemiyordum. Bu nedenle ok ve yayı hazırlamıştım. Genç bir geyiği izleyip vurdum, kestim, kovuğa getirdikten sonra derisini yüzdüm, etlerini ince dilimler haline getirip, ateşin dumanları üzerine astım ve füme olmak üzere bıraktım. Kendime güzel bir biftek hazırlayıp yedim. Sonra benim boyumdaki bir adama bir tek bifteğin yeterli olamayacağını kararlaştırdım; kalkıp yeni bir biftek daha yapıp onu da yedim. Saatler sonra, rüzgârın yüzümde ki esintisiyle uyandım. Ateş kor halini almıştı, mustang'ım kişnediğinde ben tekrar uyumağa hazırlanıyordum.

Battaniyelerim arasından, yağda kayan bir yılan balığı gibi sıyrılıp, elimde kurulu Winchester ile gölgelerin arasında kaybolmam bir an bile sürmedi.

«Pekalâ, evlâd» dedim atıma, benim uyanık ve faal olduğumu bildirmek için... Önce rüzgârınkinden başka bir ses yoktu ortalıkta, sonra hafif bir hışırtı duyuldu, bir ayının veya geyiğin yapamayacağı cinsten bir hışırtı.

Atlar yeniden kişnediler. Bu sefer hepsi birden. Korların ışığında atların ayaklarını görüyordum, yanlarına hiç bir şey yaklaşmadı, hiç bir şey kımıldamadı atların yanında... ama orada, ilerde, gecenin içinde bir şey vardı.

Uzun bir süre geçti, zaman yavaş yavaş akıp gitti, korlar ağır ağır közlendi. Duvara dayalı olarak bir süre ayakta kestirdim, ama gereğinde harekete hazırdım.

Başka bir ses duyulmadı.

Sabah güneşi parlak ve ısıtıcıydı, tutulmuş adelelerimi harekete getirmek için gerindim. Bu arada vadinin karşı tarafını gözden geçirdim. Ama önce, önümde duran, göz önündeki belirli işareti görmemiştim. Dün ağaca astığım et ağaçtan indirilmiş ve büyük bir parçası kesilerek alınmıştı.

Bu yaşıma kadar eti bıçakla kesen hayvan görmediğimden, kör bıçakla et kesmek için birinin, kampıma yaklaşmağa cesaret eden kimsenin çok aç olması gerektiğini düşündüm.

Arta kalan eti yeniden ağaca astıktan sonra, okla bir tane daha geyik avladım, kesip derisini yüzdükten sonra başka bir ağaca astım ve atları toparlayıp yola koyuldum. Yardım olanağı elimdeyken hiç bir kimsenin aç kalmasını isteyemezdim doğrusu. Vadideki her kimse veya her neyse, etler bitinceye kadar aç kalmayacaktı artık.

Çıkış, gelişimizden daha berbattı, zorlayıp zaman zaman kayıp yukarıdaki düzlüğe eriştik en sonunda. Gölün kenarından geçtik ve yeniden aşağı inmeğe başladık. Delik şeklindeki geçidi çıktıktan sonra, aynı yolu izlemedim; kimsenin aklına gelmeyecek ve çok daha sarp bir yolu izledim. Burasını ancak bir dağ keçisi izleyebilirdi.

Yolun zor kısmını bitirdikten sonra eğerin üzerinde arkaya doğru döndüm, sarp kayalara baktım ve yüksek sesle «Herkimsen, dönüşümü bekle, bu yolları geçip tekrar geleceğim ve altınları alacağım.» dedim.

Kısım IV

Çiftliği görür görmez, olduğum yerde durdum ve vadinin tabanına doğru baktım. Mora nehrinin delip içinden aktığı büyük bir kayalık vardı; çiftlik binaları bu kayalığın hemen yanındaydı. İlerde yanan ışık benim evimdi; zira bir insan için ev, kalbinin bulunduğu yerdir ve benim kalbim de annemin ve kardeşlerimin bulunduğu yerdedir.

Appaloosa'yı yokuş aşağı sürdüm, Mora boyundaki söğütlerden yükselen serinliği duyabiliyordum, ayrıca La Cueva denen büyük vadideki ekin tarlalarının kokuları da genzimi yakmağa başlamıştı.

Önce bir at kişnedi, arkasından da bir köpek havlamağa başladı ve sonra bir köpek daha. Bu gürültüye rağmen hiç bir kapı açılmadı fakat ışık yanmakta devam ediyordu. İçimi geçirip ,atımı sürmeğe devam ettim ama gözlerimi faltaşı gibi açmış ve pür dikkat kesilmiştim. Yanılmıyorsam, bizim çocuklardan biri dışarda bir yerden beni gözetlemekte, niyetimin ne olduğunu anlayıncaya kadar silahının namlusunu üstümde tutmaktaydı.

Eğerden indim ve kapının önündeki basamakları çıktım. Kapıyı vurmadan açtım ve içeri girdim.

Üstünde gaz lambası olan bir masanın kenarında Tyrel oturuyordu, Annem de orada idi, Tyrel'in karısı olduğunu sandığım bir kız daha vardı.

Masada dört kişilik yemek takımı vardı ve ben kapının ağzında, içimde eve kavuşmanın heyecanı ile gümbürgümbür atan kalbim ve sırık gibi boyumla kalakaldım. Elbiselerim terden kazık gibi sertleşmiş üzerimde uzun yolun toz ve toprağı ile çok çirkin göründüğümü birden farkettim. «Merhaba, Anne; Tyrel, arkamdaki adama silahını sırtımdan çekmesini söylersen, içeri girip oturacağım.»

Tyrel yerinden doğruldu. «Tell... Allah beni çarpsın ki...» «Olabilir,» dedim «ama beni kabahatli bulma. Savaşa katılmak üzere ayrıldığımda seni güvenilir ellere emanet etmiştim. Sana bir şey olursa beni sorumlu tutma.» Tyrel'in karısına doğru döndüm; siyah göz ve saçlarıyla kitaplardaki prenseslere benziyen çok güzel bir kızdı. «Hamfendi, ben William Tell Sackett'im ve siz de kardeşimin karısı Drusilla olmalısınız.»

Yanıma gelerek ellerini, ellerimin üstüne koydu, ayak parmaklarının üstünde yükselerek yanaklarımdan öptü; önce yüzüm kızardı, sonra çizmelerimin içindeki ayak parmak uçlarıma kadar utandım. Tyrell güldü ve omuzlarım üzerinden karanlığa doğru bakarak seslendi, «Tamam, Cap. Bu kardeşim Tell'dir.»

Karanlığın içinden ince yapılı, yaşlı bir adam çıktı geldi; gözleri koyu gri, sert bir ağız üzerinde kır bıyıklı, ayak sesleri duyulmayan bir adamdı. Sanımca, bir şeyden yılmayan bir tipti. İstenmeyen bir kişi olmuş olsaydım, şimdi bir cesettim.

El sıktık ve birbirimize bir şey söylemedik. Cap, konuşkan bir kişi değildi, ben de gereğinde öyleydim.

Annem başını çevirdi. «Juana, oğlumun akşam yemeğini getir.»

Duyduklarıma inanmadım - Annem ve hizmetçisi. Hatırladığım kadarıyla biz çocuklar için Annemizden başka hiç kimse bir şey yapmamıştı, sabahın çok erken saatlerinden akşamın geç vaktine kadar arı gibi çalışıp hiç şikayet etmeyen annemiz.

Juana, Meksika ve Kızılderili karışımı bir kızdı ve yemeği fiyakalı tabaklar içinde getirdi. Tabaklara baktım ve birden kendimi çok rahatsız hissettim. Uzun zamandır bir hanım

yanında yemek yememiştim. Nasıl düzgün yemek yeneceğini bilmiyordum. Kamp ateşinde insan açıktığı için yemek yer ve nasıl yediğine de pek dikkat etmez.

«Sizlerce bir sakınca yoksa,» dedim, «dışarıya çıkacağım. Böyle bir çatı altına pek uygun değilim.»

Drusilla kolumu tuttu ve beni bir sandalyeye doğru götürerek, «Buraya otur Tell ve sakın canını üzme. Bizimle beraber yemeni ve şimdiye kadar ne yaptığını, başından neler geçtiğini anlatmanı istiyoruz.» dedi.

Aklıma önce altın geldi.

Dışarı çıktım ve getirdim. Eğer heybelerini masanın kenarına koydum ve torbaların içinden altın parçalarını çıkardım, hâlâ kuartzlı ve topraklıydı ama halis altındı.

Manzara hepsini yerinden sıçrattı. Hiç bir şeyin Tyrel'i yerinden sıçratacağını sanmazdım, ama işte bu sıçrattı keratayı.

Onlar altını seyrederken, ben mutfağa gittim ve ellerimi, yüzümü büyük bir leğende yıkadım ve büyük, beyaz bir havluya kurulandım.

Herşey lekesiz ve tertemizdi. Yerler, bir zamanlar Mississippi nehrinde seyreden ve benim de bindiğim bir geminin güvertesi gibi pırıl pırıldı. Bu, hep annem için arzuladığım hayat şekliydi; ama bunda benim bir katkım yoktu. Orrin ve Tyrel başarmıştı bu işi.

Yemek yerken onlara başımdan geçenleri ve altını nasıl bulduğumu anlattım. Bu arada büyük ekmek dilimlerine bolca tereyağı sürmeği, büyük kahve yudumları arasında, ekmek dilimlerini ikişer lokmada mideye indirmeği ihmal etmemiştim. Zira uzun bir süreden beri ilk kez gerçek tereyağı ile gerçek kahveyi tadıyordum.

Salona açılan bir kapıdan, ağaçtan yapılmış güzel möb-

le ve kitaplarla dolu raflar gördüm. Onlar kendi aralarında konuşmağa başlayınca yerimden doğruldum ve elime bir lamba alarak salona geçtim. İçimdeki kitap okuma arzusuna uyarak kitaplıklardan biri önüne diz çöktüm ve birini elime aldım. Sayfalarını, kirletmekten korkarak dikkat ve özenle açtım. Kanımca bu kadar ağır bir kitabın içinde çok bilgi olmalıydı.

Satırlardan biri üzerine parmağımı koyup okumağa çalıştım ama şimdiye kadar görmediğim kelimeler vardı bu satırda. Eskiden evimizde incil ile bir almanaktan başka kitabımız yoktu ki.

Kitaplıkta Blackstone isimli bir adamın bir kaç kitabı vardı, galiba bunlar hukuk kitaplarıydı. Bunların hepsini okumak, anlamak ve öğrenmek arzusu kuvvetlendi içimde. Birer birer kitapları elime alıp gözden geçirdim. Orada burada bildiğim kelimelere rastlıyordum, hattâ bazen bir cümlenin anlamını bile çıkarabiliyordum.

Bildiğim kelimeler, ormanda birden bire yön değiştiren bir geyik veya güneş altında birden hareket eden bir silah namlusu gibi dikkatimi çekiyordu. Kitabın bir yerini nedense kurcalamağa başladım; bu kısmı neden seçtiğimi bilmiyordum ama Blackstone'dan bir parçaydı:

«... *Tümün bütün parçalarını koruması gereklidir. Ve her parça tümün isteklerine uymak zorundadır veya başka bir deyimle, toplum her kişinin haklarını korur ve her kişi (bu korumanın karşılığı, diyeti olarak) toplumun yarattığı kanunlara uyar; bu kanunlara uymaksızın, söz konusu korumanın her kişiye sağlanması olanaksızdır.*»

Bunun anlamını çıkarmak için hayli düşünmem gerekiyordu. Fakat nedense okuduklarımı aklımdan bir süre çıkaramadım ve uzun bir süre aklımda yuvarladım durdum, okuduklarımı bir türlü unutamıyordum.

Kitapları yerlerine koyduktan sonra, doğruldum ve çevremi dikkatle gözden geçirdim. Burası annemin eviydi ve Orrin ile Treyl'e aitti. Benim değildi. Onlar bunu elleri kendi yetenekleriyle kazanmışlar, meydana getirmişler ve annemize vermişlerdi.

Tyrel artık eski, ince dağ oğlanı değildi. Şimdi uzun boyu ile dimdik yürüyordu ve hareketlerinde, davranışlarında kendine özgü bir hava vardı. Siyah elbiseleri ve beyaz gömleği ile, sanki onlarla beraber doğmuş gibi rahattı ve hattâ Orrin'den bile daha yakışıklı görünüyordu.

Aynada kendime baktım. Hiç kuşkusuz bende evcil bir adamdım.

Uzun boylu, yağsız, baştan başa adeleli vücudu ve iri kemikli yüzü ile. Yüzümün yanında, şakak kemiğimden aşağı doğru inen bir bıçak yarasının izi vardı, New Orleans'ta bir kavganın hatırasıydı. Omuzlarım çok geniş ve adeleliydi. Eskimiş ordu malı gömleğim ve kovboy blucinlerimle pek bir şeye benzemiyordum.

Diğerleri benden küçüktü ama galiba daha akıllıydılar. Kocaman eller ile kuvvetli bir sırttan başka bir şeyim yoktu. Ellimi attığım her şeyi yerinden oynatabilir, üstünde kıl biten her canlıya binebilir ve iyi kement kullanabilirdim, ama şimdi bütün bunların yararı neyeydi?...

Kitaptaki satırlar tekrar aklıma geldi. Burada, insanların bir arada yaşamasını düzenleyen bir kaide vardı. Bu gibi şeylerin kitaplarda yazılı olabileceğini bile bilmiyordum.

Ben içerdeyken Orrin gelmişti ve gitarını eline almış, şarkılar söylemeğe başlamıştı. Tıpkı eski zamanlarda olduğu gibi... ancak, zaman değişmiş, köprülerin altından çok sular akmış ve kardeşlerim beni geçmişlerdi. Yirmisekiz yılın sert yaşantısı - ama mademki Orrin ve Tyrel bunu başarmışlardı, ben de aynı şeyi yapmayı deneyecektim.

Güneşle beraber dağların yolunu tutup o gizli vadiye gidecektim. Fakat evvelâ elimdeki altını paraya çevirip kendime gerekli araç ve gereçleri almalıydım. Ondan sonra da bir an evvel yola çıkmalıydım, zira Bigelow'ların beni bulması yakındı.

İstediklerimi alabileceğim tek yer Las Vegas'tı. Tyrel ve ben atları arabaya koştuk ve Las Vegas'ın yolunu tuttuk. Cap'te bizi atıyla izliyordu. İnanın bana bu ihtiyar tilki, tam anlamıyla güvenilecek bir arkadaştı.

«Nereye gidersen git,» demişti bana Cap, «altını gösterdiğin kasaba hemen arkandan boşalır. Bütün millet seni gittiğin yere kadar izlerler... saklansan izlerini bulurlar ve bir fırsat bulunca da, seni hemen temizlerler. Bu, insanın hayatında bir defa karşılaşabileceği cinsten bir fırsattır çünkü.»

Las Vegas'a giderken aklıma bir fikir geldi. Dağdan inen o nehrin her hangi bir yerinin tapusunu istemeli ve milletin altının buradan geldiğine inanmasını sağlamalıydı, böylece diğer yeri araştırmak kimsenin aklına bile gelmeyecekti.

«Evet, öyle yap,» dedi Cap, gözlerinde muzip bir pırıltıyla, «ve bu yer için de ben bir isim bile buldum. Oraya Red Herring diyelim.»

Las Vegas'taki bankada altını gösterince, parmaklıkların arkasındaki adamın gözleri fal taşı gibi açıldı ve yüzü yağmur görmemiş saman sapı gibi sarardı, ve ben Cap'in gerçeği söylediğini anladım. Eğer insanların gözlerinden hırsları belli olursa, bu adamın gözündeki hırsın ta kendisiydi. «Bu altını nerede buldunuz?» diye sordu.

«Bayım,» dedim fısıltı gibi bir sesle, «altın almak istiyorsanız fiyatınızı söyleyin. Yoksa başka yerde de altını satabilirim.»

Uzun boylu, zayıf bir adamdı, keskin gri renkli gözlerin-

de, siyah bir leke göz bebeği vazifesini görüyordu. Zayıf yüzündeki bıyığı özen ve dikkatle traş edilmişti.

Diliyle dudaklarını yaladı ve o keskin gri gözlerini kaldırıp «Belki de...»

Fakat bakışlarımı görünce durdu; tam o sırada Tyrel ve Orrin içeri girdiler. Orrin kasabaya bizden önce gelip başka işlerine bakmıştı. Birlikte bana doğru yürüdüler.

«Teli, bir güçlüğün mü var?»

«Henüz yok,» dedim.

«Ooo, Orrin,» bankacının gözleri bir Tyrel'e bir de bana kaydı, ikimiz arasındaki benzerlik çok belirliydi.

«Altın alıyordum. Kardeşlerinizden biri mi?»

«Teli, bu John Tuthill.»

«Sackett'lerden biriyle tanışmak daima kıvanç vericidir.» dedi Tuthill, fakat gözlerimiz karşılaşınca, her ikimiz de bunun kıvanç verici olmadığını pek iyi anlamıştık. Hiç olmazsa ikimizden biri için.

«Kardeşim, henüz Montana'dan geldi,» diye Orrin lafa karıştı, «orada altın arıyordu.»

«Daha ziyade bir hayvan yetiştiricisine benziyor kardeşin.»

«Öyleydim ve gene de öyle olacağım.»

Bundan sonra alışverişimize başladık ve yavaş yavaş madencilik gereçlerimi tamamladık. Kimseye yalan söylemenin bir anlamı yoktu; zira aldığım kazma kürek, matkaplar ve kriko ne maksat ve amaca hizmet ettiğimizi açıkça belirliyordu. Aldığımız malzeme madencilik malzemesiydi ve bunun ötesi yoktu. Şüpheci bir insan olmamakla beraber, dikkatli kimselerin hayatta kaldıklarına inandığımdan, kasabada dolaşırken arkamı kollamağa başladım.

Bir süre sonra Tyrel ve Orrin kendi işlerine gidip beni yalnız bıraktılar ve ben de araç ve gereçlerimi tamamladım. Cap ortalıkta görünmüyordu ama zaten onun bir koruyucuya ihtiyacı da yoktu. Gençliğinde sağda solda dolaştığından, ona sataşan belâsını da mevlâsını da bulurdu.

Gece bastırmıştı. Eşyalarımı ahırda bıraktıktan sonra, kasabanın ana caddesine çıkıp yürümeğe başladım. Bir defa yerimde durup dağlara bakarken, arkama da bir göz attım. Kızıldericilik oynayan birini enselemiştim.

Ama ne varki oyunu oynayan bir kızılderili değildi, tam aksi yağlı saçları kafasına yapışmış tipsiz bir herif olup beni gözlemekten başka bir işi yoktu sanki. Hemen aklıma, Bigelow'lardan biri olup olmadığı geldi; yolun kenarındaki sokaklardan birine saptım ve yavaşladım.

Beni gözden kaybetmekten korkmuş olacakki hızla koşarak geldi ve sokağın ağzında durdu ve ben de yana, gölgelerin içine sıçrayıp, durdum. Birden gözden kayboluşum onu şaşırtmış olmalı ki, yeniden sokağın içine dalar gibi koşmağa başladı. Tam önüme geldiği zaman da yumruğum suratının ortasında şakladı.

Benim ellerim bir az büyükçedir ve iş tutmaktan iyice sertleşmiştir. Herifin koşma hızı ile, aksi yönden gelen yumruğumun hızı birleşince, adam katır tepmişe dönmüş olacak ki, sessizce olduğu yere yığıldı kaldı.

Tepeme çıkmak isteyen herkesi tanımak en doğal hakkım olduğunu düşünerek, adamın yakasına sol elimle yapıştım ve kardeşlerimle buluşmağı kararlaştırdığımız salon'a doğru sürüklemeğe başladım.

Herkes bize bakıyordu, hareketi seven insanlar bir şenlik olacağını anladıklarından, bizi ta salona kadar izlediler; arkamda ufak bir kalabalık ile salona girince adamı çuval gibi kaldırıp bar iskemlelerinden biri üzerine nazikçe bıraktım.

«Oltama yem takmadığım halde takılan bu balığı tanıyanınız varmı?» dedim «bir sokak arasında bana hücum etti bu centilmen.»

«Ama bu, Will Boyd'tur. Bir kumarbaz.»

«O halde bu sefer parasını yalnış karta oynadı,» dedim ve ekledim, «sokak aralarında izlenmeği ve hücuma uğramayı da hiç sevmem doğrusu.»

Boyd kendisine gelmeğe başlamıştı. Nerede olduğunu anlar anlamaz yavaşça iskemlesinden kayıp kurtulmağa çabalarken, farkına vardım ve hemen yakasına yapıştım. Kayışımdan Arkansas kürdanını çıkardım. Daha önce söylediğim gibi ben onu çeşitli işlerde kullanırdım.

«Şeytana uyup, kötü yollara sapmışsın sayın dostum,» diye Boyd'a hem iyi niyetli hem de saygılı bir kişi olduğumu gösterip cesaret vermek istediğimden, kendisine biraz açıklamada bulundum, «arkadan adam vuranın başına herşey gelebilir, bana öyle geliyorki, seni doğru yoldan ayırıp şeytana uyduran şey o güzel bıyıkların olsa gerek(1)»

Bana hiç te nazikâne ve minnettar bir şekilde bakmıyordu, eline geçen ilk fırsatta beni temizlemek arzusunda olduğunu anlamak işten bile değildi. Ama ne yapalım ki bazı şeyleri öğrenmesi gerekliydi, bunları gençken öğrenmesi de, kendisi ve toplum için hayırlı olacaktı.

Ustura kadar keskin bıçağı elimde dengeleyip; «Bu bıçakla o bıyıklarını kes ki şeytana uymaktan vazgeçesin.» dedim.

Bana inanmadı. Böyle birşeyin başına geleceğine hiç ihtimal vermemişti. İnanmak bile istemiyordu, böylece açıklamamı biraz genişletmek zorunluğunu duydum.

(1) Bıyık, o zaman erkeklik işareti sayıldığından çok önemsenirdi.

«Beni tuzağa düşürmek için geldin,» dedim ve devam ettim, «ve ben yalnız kalmaktan hoşlanan, kimseye sataşmayan, yumuşak başlı, kendi halinde bir adamımdır. Yaptığın hatayı sana hatırlatacak bir işarete ihtiyacın olduğu muhakkak, böylece bir dahaki sefere şeytana uymazsın. Ben de senden bu iyiliği esirgemeyecek kadar hoşlandım. Durum bu.»

Bıçağın sapını ona doğru uzattım, gözlerinde bıçağı kapıp bana saplayıp saplayamayacağını hesapladığını okumak mümkündü. «Bayım lütfen sabrımı tüketme. Başkalarını traş etmede acemi olduğumdan yüzünü kesip, doğramak, pamuk tarlasına benzetmek istemem.»

Kendisini talihli hissetmemiş olacakki bıçağı dikkatle aldı ve bıyığını kesmeğe başladı. Bıyık çok sert olduğu ve susuz, sabunsuz traş zorunda kaldığından, canının çok yandığı belli oluyordu.

«Bir daha arka sokaklarda insana hücum etmeden önce durur ve iki defa düşünürsün sanırım.»

Salon kapısının açıp kapandığını duydum. Boyd'un gözlerinde bir ümit parıltısı yandı ve söndü. Konuşmak için ağzını açtı ama vazgeçmiş olacak ki tekrar kapadı. Gelen adam John Tuthill'di.

«Hey!» sesinde bir otorite vardı, «orada ne oluyor?»

«Adamın biri bıyığını kesiyor,» dedim. «Başına başka şeylerin gelmesini istemediğinden bıyığını kesmeğe karar verdi.» Gözlerinin içine bakarak; «Siz de traş olmak istermisiniz sayın Tuthill?» dedim.

Yüzü, yeni doğmuş bir bebeğin poposu gibi kızardı, sonra «Eğer bu adam kanunsuz bir davranışta bulunduysa kendisini tevkif ettirin.» dedi.

«Bir adamı hapse attırmak mı?» sanki çok üzülmüş gibiydim. «Ama bu çok fena bir şey. Bir arkadaşınızı hapis ettirir misiniz, nasıl kıyarsınız ona?»

Etraftakilerin kendisini tutmadıklarını anlayınca, sesini kesti ama hiç te hoşlanmadığı belliydi. Kanımca Boyd'u peşime salan kendisiydi ama geçerli bir delilim de yoktu.

Boyd odun keser gibi, işine devam ediyordu, yer yer dudaklarını kesmiş kan içinde bırakmıştı. «İşini bitirince,» ültimatomu dayamak zamanı gelmişti, «kasabayı terk edecek. Bir daha kendisini, benim bulunduğum bir kasabada bulursa, o kasabayı da terk edecek.»

Güneş doğuncaya kadar, olay bütün kasabaya yayılmıştı veya bana öyle söylediler. Zira ben orada değildim. Ben Mora'ya Tyrel ve Cap ile birlikte dönüyordum.

Orrin bizden birkaç saat sonra geldi, avluya girdiği zaman Cap, benim eşyaları denk yapmamı gözlüyordu.

«Yol arkadaşından hoşlanan bir adamsan,» dedi sonunda Cap, «ben de dağlarda at binmekten hoşlanan bir adamım. Kabin hayatını özlemeğe başladım.»

«Beraber olmaktan hoşlanırım,» diye cevap verdim kendisine.

Orrin arabasından indi eve girerken; «Ha, sahi Tell,» dedi, «Las Vegas'ta seni soran biri vardı. Adının Bigelow olduğunu söyledi.»

Kısım V

Gecenin geç saatlerinde, yıldızlar dağların doruğunda parlak ışıklı kandillerini asılı tutarken, Coyote Creek boyunca yola çıkmıştık. Cap önde gidiyordu, arkasından bizim altı beygirlik yüklerimiz ve en arkada da ben. Sangre de Cristos'tan soğuk bir rüzgâr esiyordu; ve aşağılarda bir yerde bir keklik ötüyordu.

Cap'ın canı sıkkın ve düşünceli bir hali vardı. İnsanın başı derde girdiği zaman, Cap'in yanımızda olup olmadığını aramanıza gerek yoktu. O'nun her zaman yanınızda olduğunu bilirsiniz; o bu tip bir adamdı.

Ayrılırken görülmek istemediğimizden, Mora'dan kaçar gibi çıktık ancak kayalığın üzerinde ve çiftliğin yakınında gizlenmiş kimse olmamışsa, ayrıldığımızı, yola çıktığımızı kimse bilmiyordu.

Mora nehri çiftlikte dar bir boğazdan akıyordu, ondan sonra yatağı geniş ovalara doğru uzanıyordu. Mora'yı Coyote Creek bağlantısına kadar izlemiştik, sonra Coyote Creek yoluyla La Cueva isimli geniş vadiye doğru yollanmıştık.

Uykuda olan Golondrinos kasabasını dolandıktan sonra yönümüzü kuzeye çevirdik, sabahın soğuğu içimizi titretiyordu. Gök çıplak ve açıktı, yavaş yavaş aydınlanan ortalıkta dağlar keskin hatlarıyla belli olmağa başlamıştı. Atlarımızın nalları altında otlar hışırdıyor, eğerlerimiz gıcırdıyordu. İlerde Golondrinos'ta havlayan bir köpeğin sesleri kulaklarımıza kadar geldi.

Cap ev yapısı eskimiş ceketi içinde, omuzlarını kaldırıp sırtını kamburlaştırmıştı, arkasına dönüp bir defa bile bizim gelip gelmediğimize bakmamıştı. Kendi payına düşeni

yapıyor, diğerlerinin de kendi paylarına düşeni yapmasını bekliyordu.

Düşünmem gerekli çok şey vardı ve düşünmek için, eğerde geçen bir günden daha iyi ne vardı. Orrin, Tyrel ve Annemin hayatlarında çok değişiklikler olmuştu, aklım hep bunlarla doluydu.

O sabah uyku tulumumdan saat üçte çıkmıştım. İnanın bana,hava zehir gibi soğuktu. Yazın havanın sıcak olduğunu düşününce, güney - batıda, dağların yakınında yüksek bölgelere gelin de mevsimin de havanın da ne olduğunu görün.

Uyku tulumumu yol için hazırladıktan sonra, ahıra gittim, kementimi hazırladım ve birer birer atları yakaladım. Ahırın nisbeten sıcak havasında bile üşümüş olduklarından, benim niyetlerimden şüphelenmiş olacaklar ki, vahşi bakışlarını üzerimden hiç ayırmıyorlardı.

Evde daha ışık yanmadan evvel ben atları, yük eğerleri üzerlerinde hazırlamış ve sundurmanın altına bağlamıştım. Sonra Appaloosa'ya binmiş ve sabahın hırçınlığını üzerinden atmasına yardım etmiştim. Sıçrama ve kıç atmanın yararsız olduğunu anlatıncaya kadar Cap te ortaya çıkmıştı.

Kapı açılmış ve avluya köşeli bir ışık hüzmesi yayılmıştı. Drusilla kapıda görünmüş, «Gelin ve yiyin» demişti, bundan daha güzel bir ses duyduğunu hatırlamıyordum.

Cap ve ben karanlıklardan sıyrılıp içeri girdik, tabancalarımız belimizde ve ceketlerimiz üstümüzdeydi. Şapkalarımızı asmış ve ellerimizi yıkamıştık. Cap'in suratının çarşamba çanağı gibi olduğunu o zaman fark etmiştim.

Tyrel sofrada hazırdı, yeni traş olmuş, taze, şık ve temiz; tıpkı yeni damat gibi. Bu işler için nasıl vakit bulduğunu anlayamamıştım ama erkeğin günün ilk sofrasına tertemiz, traş olmuş bir halde oturmasının insana yaraştığına o an-

da inanmıştım. Kendimi bir kadınla beraber yaşamağa alıştıracaksam, her şeyden önce davranışlarımı düzeltmem gerekecekti.

Kadınlar; haklarında pek az şey bildiğim, seyrek gördüğüm yaratıklardı; onların yanında daima rahatsız olurdum. Fakat şimdi yararlarını görmüştüm. Etrafta kendine ait bir kadının sesini duymak, yavaş ve sessiz adımlarla oraya buraya gitmesini görmek ve mutfakta meşgul olduğunu bilmek, adama ferahlık veren bir duygu idi.

Annem de kalkmıştı. Romatizmadan bir miktar kötürümleştiği ve artık genç olmadığı halde ayaktaydı; zaten o hiç bir zaman çocuklardan biri sılaya giderken yatar kalmamıştı, bizleri daima selametlerdi. Ocağın ateşinden oda iyice ısınmış ve kaynayan kahve kokusu ile kızaran jambon karnımda kazıntılar yapmağa başlamıştı. Drusilla iyi yetiştirilmiş bir ev hanımıydı. Cap ve ben sofraya oturur oturmaz koca bir bardak kahveyi önümüzde hazır bulmuştuk.

Drusilla iri kara ve sıcak gözleri, ince vücuduyla üç aylık bir tay gibi narin görünüyordu. Gerçekten şu Tyrel şanslı adamdı vesselam,

Cap boğazını seven biri olduğundan yemeğe abanmıştı. Bense yedi yumurta, dokuz jambon dilimi ve altı kalın pasta dilimi ile beş bardak kahve içmiştim. Tyrel gülümsemeksizin beni gözlemiş ve sonra Dru'ya bakıp «Bu herifi yedirip içirmektense, ona elbise satın almayı tercih ederim.» demişti.

Yemeğin sonunda kalkmış ve Winchester'imi alıp kapıdan çıkarken durmuş, önce Anneme bakmış sonra da odaya bir göz atmıştım. İçerisi sıcak, rahatlık ve dostlukla doluydu. Burası bir yuvaydı... Annem şimdiye kadar fazla bir şe-

ye sahip olmamıştı. Şimdi sahip oldukları ise zenginlik değildi fakat ondan daha ileri birşeydi, annem rahat ve mutlu idi... Çocuklar ona ve kendilerine iyi şeyler yapmışlardı.

Ben se?.. Hiç olmazsa benim de dikili bir ağacım olmalıydı. En büyük oğlan, en son adam olacaktı, eğer olacaksa tabii.

Ata binerken Tyrel dışarı çıkıp yanıma gelmiş ve bana Blackstone'nun bir kitabını uzatmıştı. «Bunu oku, Tell,» demişti, «güvenerek yaşadığımız kanunlar bunlar. Yaşantımızı düzenlemek için bir çok kimse, bir çok seneler, bir hayli kafa yorup bu günü bize hazırladılar.»

Daha önce bir kitabım olmadığı gibi, kimse bana ödünç te vermemişti. Fakat eğerin torbasında bir kitabın içindeki bilgileri bana vermek üzere beni beklediğini bilmek, bir çok kamp ateşinde benim de okuyabileceğim bir şeyin olduğunu bilmek çok hoş bir duygu idi.

Gideceğimiz yerin en doğru yolu eski Spaniş Trail'di ama Cap önce San Luis ve Massachusetts Kaleleri genel istikametine yönelip, bizi yolda bekleyenlerden kaçınmamızı salık verdi. O gece Black Lake'in 600 metre kadar ilerisindeki çamlıklarda yaktığımız ateşle kamp kurduk.

Daha önce, Guadalupita kasabasından durmaksızın geçmiştik. İnsanların az olduğu bir yerde, merak ve dedikodu çoktur, havadisler pek az olup hızla yayılır. Altı yük hayvanıyla kuzeye at binen iki adam ise esaslı bir havadistir, bu insanlar için.

Gece sakindi, uzun bir süre görülemeyecek cinsten güzel bir hava. Çakallar ay'a bakıp uluyorlar ve sonra kulaklarını dikip seslerinin yankılarını dinliyorlardı. Yamacın bir yerinde yaşlı bir ayı çalıların arasında birşeyler arıyor ve

bir kocakarı gibi kendi kendine mırıldanıyordu, bizimle hiç ilgilenmedi, biz de onunla ilgilenmedik.

Kahve piştiği vakit, Cap sabahtan beri ilk defa konuştu. Piposunu yakmıştı, ateşte bifteklerimiz kızarıyordu.

«Bir güçlük karşısında, şimdiye kadar gördüğüm en serin kanlı adam kardeşin Tyrel dir. Yalnız Tom Sunday ile karşılaştığı zaman çok korkmuştum.

«Sunday'den söz edildiğini duymuşsunuzdur? Bizim arkadaşımızdı. Deliksiz bir bufalo derisi kadar iyi bir adam, ama Orrin'in kendisinin layık olduğu şeylere sahip olduğunu sanmağa başladığı zaman(1) belâ kapımızı çalmıştı.

«Sunday iri yarı, yakışıklı, daima gülen, tahsilli ve iyi geçmişi olan bir adamdı ama kavgada hızlı ve civa gibiydi. Orrin herşeyi onunla paylaşmak ve hattâ onun adında pek çok şeyden el çekmek istemişti.

«Gelgelelim Tom bunları kötüye çekince Tye'nın ona sert davranması gerekti.»

«Tye iyi silah kullanır.»

«Ateş etmek yaptıkları yanında hiç kalır,» dedi Cap sinirli bir davranışla.

«Herkes silah kullanabilir, egsersiz yapmayla insan silahı hızlı çeker ve attığını vurur. Gerçekte bunun hiç önemi yoktur. Önemli olan, biri sana ateş ederken onun hakkından nasıl gelebileceğini bilmektir.»

Cap'in bu kadar çok konuştuğunu daha önce hiç duymamıştım ama Tyrel onun düşkün olduğu pek az konulardan biriydi ve sebebini de anlamak pek zor değildi.

(1) Mora Silâhşörü isimli, bu serinin üçüncü kitabına bakınız.

Altın, korunması çok güç bir sırdır.

İyisi, kötüsü, kuvvetlisi, zayıfı hepsi altının verdiği sıcaklığa hücum ederler.

Şafakla beraber tekrar yola koyulduk. Kısa bir süre sonra Angel Fire dağları karşımızdaydı; eski Taos geçidi ilerde solumuzda dağları kesiyordu. Cap arkamızda bıraktığımız izlere üzülüyordu ve devamlı olarak arkamızı kolluyordu.

Eagle Nest denen yüksek vadiye vardığımızda, uzun yamaçlardaki çam ağaçları arasından esen rüzgâr ıslıklar çalıyordu. Cameron yolu solumuzda dağları kesiyordu. Küçük kafilemizden ayrılıp vadiden bu yola çıkan izi aramağa başladım. Birkaç yalnız binici ve en aşağı bir gurup binici kuzeye, Elizabethown'a doğru at sürmüşlerdi.

Gem kasıp bir süre ne yapmamız gerektiğini düşündük. Moreno Creek'i izleyerek doğrudan doğruya kasabaya at binebilirdik; ya da Comanche Creek'i takiben dağın etrafını dolanabilirdik; ama lalettayin iki binici gibi kasabaya girip bir yemek yemek ve sanki İdaho'da sahibi olduğumuz arazimize gidiyormuş sanısını vermek daha iyi olacaktı.

Elizabethtown hâlâ, dağlarda altın arayan bir kaç kişiye gerekli araçları sağlama görevini yapıyordu. Toprak dağıtımı kavgalarından arta kalan bir serseri gürûhu kasabada ve civarda dolaşıyordu. Atlarımızı terk edilmiş bir ahıra bırakıp bir Meksika'lıya göz kulak olması için para verdik.

En yakın bara doğru giderken Cap bu kasabada sekiz ya da on kişinin öldürülmüş olduğunu söyledi ve ben de nedenini anlamakta güçlük çekmedim. Oniki metre uzunluğundaki odada yedi metrelik bir bar vardı. Mesafe o kadar kısaydı ki, ateş eden insanın karavana atmasına imkân yoktu.

«Yemekler iyi ve lezzetlidir,» dedi Cap. «Aşçıları gayet iyidir, vaktiyle doğuda, büyük bir otelin baş aşçısıymış, son-

ra bir adamı öldürünce, kaçıp buralara gelip izini kaybettirmiş.»

Bardaki adamlar kaba saba ve sert karakterli insanlardı ama bu pek o kadar önemli değildi zira iyi bir adam da, kötü bir kişi kadar kaba görünüşlü ve sert karakterli olabilirdi; ve çoğunlukla da gerçek böyleydi.

«General Grant sakallısı,» diye Cap devam etti, «Ben Hobes diye bilinir buralarda... Texas'ta aranılan haydutlar listesindedir.»

Barmen yanımıza geldi. «Ne istersiniz?» Cap Rountree'ye bakıp, «Çoktan beri seni göremedik.»

«Gene de göremeyeceksin,» diye cevapladı Cap, «ancak İdaho'ya gelirsen görürsün. Orada arazimiz var... Ben'in yanında barda duran kır saçlı delikanlı kim?»

Barmen omuzlarını silktikten sonra, «Serserinin birisi... kendinin tehlikeli bir adam gibi sanılmasını isteyenlerden biri. Şimdiye kadar açtırdığı bir mezar görmedim, henüz.»

«İstirityeler hâlâ eskisi gibi lezzetli mi? Bana bir istiridye haşlaması.»

«Bana da,» dedim ve ekledim, «yalnız ona yaptığınızın iki katı olsun, ve eğer varsa, yanında da büyük bir parça dana eti.»

«Aşçı biraz evvel dana kızartması yapıyordu - şimdiye kadar yediğinin en alâsı.»

Barmen mutfağa doğru uzaklaştı ve Cap: «Sam iyidir. Daima tarafsızdır. İyi bir barmen'in olması gerektiği gibi... Başının derde girmesini istemez.»

Cap'in soruşturduğu kır saçlı delikanlı dirsekleri üzerinde bara eğilip, topuklarından birini barın bakır ayaklığına taktı. İki tabancası, kılıfları baldırlarına bağlı ve fiyakalıydı.

Uzun, ince bir yüzü vardı, gözleri birbirine çok yakındı ve ağzı biraz çarpıktı.

Ben Hobes'a birşeyler söyledi, yaşlı adam, «Boş ver.» diye cevapladı. Cap bana baktı, bakışlarında üzüntü vardı.

Birkaç dakika sonra barmen geldi, yemeklerimizi önümüze koydu ve biz de yemeğe başladık. Cap haklıydı, bu adam yiyecek malzemesini bir araya getirmesini iyi biliyordu.

«Gerçekten iyi aşçıymış,» dedim Cap'a. «O adamı nasıl öldürmüş acaba?»

«Zehirleyerek,» diye cevapladı beni ve sırıttı.

Kısım VI

Karnımız çok açtı. Hiç bir batılı erkek kendi pişirdiği yemeği pek sevmez. Gelecek aylarda hep kendi pişirdiğimizi yemek zorunda kalacağımızı biliyorduk; bu nedenle barın yemeğini severek yedik. Aşçı ne olursa olsun, yemek yapmasını iyi biliyordu.

Bardakiler devamlı çene çalıyorlardı. Düzenli bir toplum içinde yaşayanlar genellikle böyle bir duruma katlanamazlar. Zaman, başıboş dolaşan, bağımsızlıklarını kısıntısızca kullanan her bakımdan kendilerini bağımsız zanneden insanların zamanıydı. Her biri gurubuna aşırı düşkündü. Her biri diğerinin hassas olduğu konularda, en aşağı onun kadar hassastı.

Eh, tabii bu arada büyük adammış görünümü vermeğe çalışan, göğsünü şişire şişire dolaşmak, parmakla gösterilmek ve kıskançlıkla bakılmak istenen adamlar da vardı. Amma, gelgelelim bunlar, böyle bir adam olmak için gerekli yeteneklere çoğunlukla sahip değillerdi.

Bardaki kır saçlı delikanlıya Kid Newton diyorlardı ve o tanınmış bir kişiye karşı çıkıp kendini ün yapmışlar arasına katmak istiyordu. Ama bunu en kolay ve ucuz bir düzenle yapmak istediği belliydi. Benim anladığım gibi Cap te, Ben Hobes ta anlamıştı. O yüzden de sinirliydi.

Ben Hobes hiç kuşkusuz sert bir insandı. Bu herkes tarafından bilinen bir gerçekti ama bir insan yanında bulundurduğu kişilere dikkat etmeli, onları iyi seçmeliydi; aksi halde belâ arayan bir kişi insanın başını rahatlıkla derde sokabilir, başına olmadık işler açabilirdi. Ve Kid Newton denilen bu delikanlı da belâ için bir tutamak bir bahane arıyordu. Bunu, gönülden istiyordu, zira belli bir kişiyi öldürürse, diğerlerinin gözünde büyüyeceğini sanıyordu, Eh biz de yabancıydık, garibandık...

Ancak yabancıların kim olduğunu bilemezdiniz. Örneğin Cap, zayıf ve yaşlı bir adamdı. Newton'a göre yutulması kolay bir lokmaydı. Ama o, eski bir bufalo avcısı ve kızılderili savaşçısı olan Cap için, en aşağı kendisi gibi yüz tane Kid Newton'a gerek olduğunu bilemezdi tabii.

Bana gelince ben çok uzun boylu ve boyuma göre de çok zayıf olduğumdan (annem en aşağı onbeş kilo daha almam gerektiğini söyler durur), beni adam yerine bile komamıştı.

Belâ, aradığım son şeydi. Uvalde'de kaçınmanın olanaksız olduğu bir düelloda - ikimizden birinin ölmesi zorunlu olan bir düelloda - Bigelow'u öldürmüştüm. Yalnız bu olay, bana yeterli baş ağrısı verecekti, ikincisine hiç gerek yoktu.

Newton, Cap'e bakıyordu. Sırıttı ve Hobes'ın «Boş ver, vazgeç bu sevdadan» dediğini duydum.

«Aman be! ne oluyor yani?» dedi Kid, «insanın bir az eğlenmeğe, matrak geçmeğe hakkı yok mu yani.» Ben, kulağına eğilip bir şeyler fısıldadı ama Kid onun söylediklerine aldırmadı bile.

«Hey! moruk. Bu çevrede dolaşmak için yeter derecede ihtiyar değil misin?»

Cap başını bile kaldırmadı ama yüzündeki çizgilerin biraz daha derinleştiğini fark ettim. Yavaşça elimi aşağı kaydırıp tabancamı çıkardım ve masanın üzerine koydum. Yani, tabancalarımdan birini demek istedim. Kemerimde sokulu duran bir tabancam daha vardı.

Tabancayı masanın üstüne, yemek tabağımın yanına koyunca, Kid bana baktı sonra da Ben Hobes'ın bakışları üzerime takıldı kaldı. Daha sonra taburesi üzerinde kayarak bana doğru döndü. Ben, hiç bir şey olmamış gibi; hiç bir şey demeden, etrafıma bakmadan sessiz ve sakin yemeğime devam ettim.

Kid, bir tabancaya, bir de bana baktı. «O ne için?» dedi.

Şaşırmış bir eda ile ona baktım. «Ne, ne için?» dedim.

«O tabanca.»

«Ha, o mu? O, böcekleri, yılanları, çakalları ve benzeri şeyleri, hattâ bazen de kurbağaları öldürmek için kullanılır.»

«Beni mi kastediyorsun?» Bu genç hakikaten belâsını arıyordu.

«Seni kastetmem için bir neden varmı? Senin gibi iyi bir çocuğu neden böyle şeylere karıştırayım.» Çocuk diye hitab edilmeğe kızacak kadar gençti ama kendisiyle alay edip etmediğime bir türlü karar verememişti.

«Bahse girerim ki, bir yerde senin de güzel bir evin ve bir annen var.» Düşünceli düşünceli yüzüne baktım. «Evet, neden olmasın, neden... senin de, herkes gibi bir annen olmasın.»

Büyük bir lokma ekmek ısırıp, bir şeyler söylemek için düşünürken, bir kaç dakika süreyle çiğnedim. Söze başlamağa hazır oluncaya kadar bekledim ve tam ağzını açtığı sırada, «Yemeğini yedin mi evlât? Neden oturup bizimle yemek yemiyorsun? Yemekten sonra da yatmağa gidersin, kendini iyice örtmeği de unutma. Buralarda insan gece soğuktan ölebilir.»

Artık hem, iyice kızmış ve hem de utancından kızarmağa başlamıştı. Odadakilerin yüzlerinde kaçamak ta olsa, hafif tebessüm izleri belirmeğe başlamıştı. Bir düelloyu bütün kalbiyle arzu ediyordu ama, gelgelelim iyiliğini düşünen bir adama karşı da silah çekmek bir hayli güçtü.

«Hadi ,Hadi...» ayağımla bir sandalyeyi itip «bekleme otur. Hiç kuşkusuz, uzun süredir evden uzaktasın, annen de seni düşünüp merak etmektedir. Belki senin de aklın ka-

rışmıştır, otur da seni üzen şeyleri bana anlat, anlat ki için açılsın; karnını da iyice doyurunca, kendini daha iyi hisseder, dünyanı toz penbe görürsün.»

Söylemeğe hazırlandığı şey, konu değiştiği için, artık değerini kaybetmişti, söylemeğe değmezdi; fakat bir şeyler de söylemesi gerektiğinden kelimeleri aradığı belliydi. Ama sanki onlar da kendisine ihanet etmişler gibi, ortadan kaybolmuşlardı, en sonunda «Karnım aç değil.» diyebildi.

«Bırak şimdi utanmayı. evlad. Yiyecek çok, sana da, bize de yeter. Bu Cap... senin gibi çocukları... öyle olması gerek, zira uzun süredir batıda at koşturuyor. Senin gibi bir kaçını sağda solda, orada burada bırakmış olmalı.»

Kendini tutamayan biri kahkahayı bastı, Kid olduğu yerde birden kasıldı. «Ne demek istiyorsun yani?» sesinin tonunda belirli bir kesinlik vardı ve bu onu daha da kızdırdı. «Allah canını alsın.»

«Barmen,» dedim «bu çocuğa neden sıcak bir çorba hazırlamıyorsun? Veya hazmı kolay başka bir şey.»

Sandalyemi arkaya iterek ayağa kalktım, tabancamı kılıfına soktum. Cap'te kalkmıştı ve barmen'e borcumuzu verdikten sonra bir çeyrek dolar daha verip «Bu da çorba için, sıcak olsun, ve hemen ver.»

Arkaya dönüp Kid'e şefkatle baktım ve elimi uzatıp, «Evlad, şimdilik eyvallah, doğru yoldan git ve annenin dediklerini, öğrettiklerini unutma, onun sözünden hiç dışarı çıkma.» dedim.

Önce otomatikman elimi tuttu, sonra eli yanmış gibi geri çekti.

Cap zaten kapının yolunu tutmuştu, ben de onun peşinden gittim. Kapıda durup geriye, tekrar Kid'e baktım. Gözlerim zaten iri ve ciddi bakışlıdır, bu sefer daha büyük

bir ciddiyetle, «Aman üstünü örtmeyi, hemde çok iyi örtmeyi sakın savsaklama.»

Sonra dışarı çıktık ve atlarımıza doğru yürüdük. Cap'e «Yorgunmusun?» diye sordum.

«Hayır» dedi, «ve bir kaç kilometrelik yolun bize bir zararı dokunmaz.»

At bindik. Yolda bir kaç defa Cap'in beni süzüp tarttığını farkettim ama bana hiç bir şey demedi; hiç olmazsa yedi sekiz kilometre boyunca, sonra «Sen o çocuğa piç dediğinin farkında mısın?» dedi.

«Cap, bu çok argo bir kelime ve ben argo pek kullanmam.»

«Onu düellodan konuşarak vazgeçirdin. Enayi ve bir aptal yerine koydun.»

«Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır derler,» dedim, «hiç değilse atalarımız öyle demişler.»

Bir kaç saat at bindikten sonra, Comanche Creek'in ormanlık bir yerinde kamp kurduk, kendimizi iyi ve uzun bir dinlenmeye bıraktık.

Güneş doğduktan çok sonra uyandık ve işleri ağırdan alıp yerimizde kalarak arkamızdan gelen olup olmadığını kontrol ettik.

Kalktıktan bir saat kadar sonra yarım düzine kadar atlının kuzeye doğru gittiğini gördük. Eğer bizi takip ediyorlardıysa, izlerimizi görmemiş olacaklardı. Zira yoldan, nehrin içinden geçerek sapmıştık, şimdiye kadar izleri su alıp götürmüş olacaktı.

Öğleye doğru hareket ettik ve vadinin doğu yamacını yakından izleyip gölgemizi, yamaçtaki ağaç ve kayalar içinde kaybettik. Aşağı yukarı üç bin metre yüksekteydik, hava gündüzleri serin ve geceleri çok soğuktu.

Evvelce gördüğümüz binicilerin izlerini geçtik ve Costilla Creek yoluyla kanyona daldık. Costilla Creek'te biniciler pek açıkça belli olan bir yola sapmışlardı fakat Cap burada çok eski bir kızılderili yolu olduğunu söyleyince, biz bu yolu tuttuk.

İkindi vakti San Luis'e at bindik. Halkının İspanyol asıllı olduğu küçük bir kasabaydı burası. Atlarımızı ahıra bırakıp, bakması için bir adam tuttuk. Sonra Salazar'ın yerine doğru yürüdük. Ülkenin bu yöresindeki insanlar ihtiyaçlarını sağlamak ve olan bitenleri öğrenmek için Salazar'ın yerine gelirlerdi. Yıllarca önce Gallegos isimli bir aile burasını kurmuştu, şimdi Salazar işletiyordu.

Halk dost ve sakin tavırlıydı. Yıllarca önce buraya gelip yerleşmişler ve iyi bir şekilde yaşantılarını sürdürüyorlardı. Alışverişimizi yaparken birden bir kadın sesi «Senor?» dedi.

Arkamızı döndük, kadın Cap'e seslenmişti. Cap kadını görür görmez, «Buenos Dias, Tina. Seni görmeyeli çok oldu.»

Sonra bana dönüp, «Tina, bu Tell Sackett, Tyrel'in kardeşi.»

İri gözlü, ufak tefek bir kadındı. «Nasılsınız Senor? Kardeşinize çok müteşekkirim. En muhtaç halimde bana yardım elini uzattı.»

«İyi bir adamdır.»

«Si, evet, öyle.»

Bir süre konuştuk, sonra elmacık kemikleri çıkık, gözleri çok siyah ince bir meksikalı yanımıza geldi. Boyu uzun değildi ve Cap'ten daha ağır olamazdı, fakat şöyle bir bakınca, esaslı bir adam olduğu anlaşılıyordu.

«Bu, kocam, Esteban Mendoza.» Kocasına İspanyolca çabuk çabuk bir şeyler açıkladı, her halde kim olduğumuzu anlatmış olacakki adam sıcak ve içten bir hareketle elini uzattı.

Akşam yemeğini Tina ve Esteban ile birlikte yedik; kırmızı acı biberlerin terasta asılı olduğu küçük bir kerpiç evde, sakin bir akşam yemeği. İçerde, herşeye gülen, siyah, boncuk gözlü, tombul yanaklı bir bebek vardı.

Esteban bir sığır çobanıydı. Bir kaç defa da Del Norte'ye yük arabası sürmüştü.

«Dikkatli olun,» diye bizi uyardı. «Bu sıralarda çevrede çok olaylar oluyor, özellikle San Juans ve Uncomphagre arasında. Clint Stocton kanun dışı adamlarıyla orada.»

«Geçen biniciler oldu mu son zamanlarda?» diye Cap sordu.

Esteban, anlayışlı bir tavırla baktı, «Evet dün gece altı kişi kasaba da kaldılar. Biri sakallı ve geniş omuzluydu, diğeri - hafifçe gülümsedi, pırıl pırıl, bembeyaz dişleri meydana çıkmıştı - diğerinde iki tabanca vardı.»

«Altı kişi mi dedin?»

«Evet, altı; ikisi senden daha iriydi Senor Tell, iri göğüslü ve çok kuvvetli. Küçük gözlü, büyük çeneli, iri ve sarışın adamlar. Biri, zanedersem, reisleriydi.»

«Tanıyor musun onları?» diye Cap bana sordu.

«Hayır Cap, tanımıyorum.» Bunu söylerken bile merak etmeğe başlamıştım. Bigelow'lar acaba nasıl adamdılar? Onları tanımıyordum bile...

Esteban'a sordum «Hiç isim duydun mu?»

«Hayır Senor. Çok az konuştular. Sadece gelip geçenleri sordular.»

Ya arkalarında kaldığımızı ya da başka yola saptığımızı anlamış olmalıydılar. Bizi izliyorlarsa, neden izliyorlardı?

Del Norte'tan ayrılınca, batıya giden yol, dağlara yönelip Wolf Creek Pass (Kurt Deresi Geçidi)'inden geçiyordu. Çok yüksek, dar, çok virajlı, gidilmesi çok güç ve insanın başının derde girmesi halinde de çok kötü bir geçitti.

Hoş bir akşamdı, bebek ve Mendoza'ların bir arada bulunmaktan duydukları kıvanç, beni olumlu bir şekilde etkilemişti. Fakat 6 kişinin bizi izlediğini düşünmek, rahatımı kaçırmıştı. Cap'te aynı şeyleri düşünüyordu.

Atlarımızı eğerledik ve yola koyulduk. Batı yolunda, yıllarca kızılderililer arasında yaşamış olan Cap Rountree, onlar hakkında bana, şimdiye kadar hiç bilmediğim ve bilemeyeceğim şeyleri anlattı durdu. Bir kısmını Comanche, ler almış olmasına rağmen burası Ute bölgesiydi. Savaşçı bir kabile olan Ute'ler Sioux'lar tarafından Black Hills (Kara Tepeler) bölgesinden sürülünce güneye inmişler ve kanlı bir savaşçı kabile olan Kiowa'larla birleşmişlerdi. Cap, Kiowa'ların, diğer kabilelerden çok daha fazla beyaz adam öldürmüş olduklarını söyledi.

Önceleri, ataları Shoshone kızılderilileri olan Utes ve Comanche'ler iyi geçinmişlerse de, sonraları biri birlerinden ayrılmışlar ve sürekli savaş halinde kalmışlardı. Beyaz adam gelmeden önce, Roma imparatorluğundan daha geniş bir alana buyuran ve yüz yıldan fazla bir süre barış içinde yaşamış olan doğudaki Iroquois kızılderilileri dışında bütün kızılderililer sürekli olarak biribirleriyle savaşmışlardı.

Rio Grande'dı yüksek bölgelerinden izleyerek, güneş altında dünyanın en güzel ve en vahşi bölgesinde at bindik. Vaktiyle Texas'ta Comanche ve haydutlarla çarpıştığım, kenarında defalarca kamp kurduğum bu nehrin, sonunda mek-

sika körfezine dökülen aynı nehir olduğunu düşünmek bile adama garip geliyordu.

Hiç bir izle rastlamadığımız bu bölgede bir çok geceler kamp ateşimizin dumanı yıldızlara yükseldi. Hareketsiz, soğuk ve ulu, karla kaplı doruklar üstümüzde yükseliyordu. Cap, değişik bir adam olmuştu, daha yumuşak ve konuşkan bir adam. Zaman zaman Blackstone'umu açıyor ve okuyordum, çam ve ıhlamur ağaçlarının yaydığı kokular arasında yaşantımız zevkliydi.

Vallecitos Canyonu'na Bear Creek (Ayı Deresi) yoluyla gelinceye kadar günlerimiz böyle geçti.

Batımızda Grenadier ve Needle dağlarının yüksek dorukları vardı. Dağlardan hızla akan, soğuk bir çayın kenarında gem kasıp durduk. Tepelere bakıp tekrar merak ettim: ağaçta asılı bıraktığım eti alan oradaki yaratık neydi!...

Cap, eline bir tava alıp çayın kenarına gitti. Akşamın geç vaktinde tavadaki kalıntıyı, yıkayıp ateşin yanına döndü.

Tavada altın zerreleri vardı... gene altın bulmuştuk. Buranın tapusunu alabilirdik.

Kısım VII

Savunma için hazırlığa başladık.

Büyük bir ihtimalle o adamlar bizi izliyorlardı. Ergeç bizi bulacaklardı. Biz de onların niyetlerinin ne olduğunu şimdiden bilemezdik. Ayrıca Utes'lerin davranışlarının ne olacağı da önceden kestirilemezdi.

Buraya at binerken düşünecek çok vaktim olmuştu. Altının bulunduğu yere insanlar hücum ederlerdi.

İnsanların olduğu yerde olaylar da olurdu - bunu beklemek gerekti - ama gene insanların olduğu yerde iş te, alış veriş te olurdu. Düşündükçe, genellikle satacak bir şeyleri olan adamın, altın arayandan daha iyi durumda olduğunu inanmağa başladım.

Yamaçtan aşağı hızla akıp Vallecitos'a yönelen çay'ın yakınında bulduğumuz bir kaynağın yanına kamp kurduk. Bu çay'ın, altın'ı bulduğum vadiye giderken, kenarını izlediğim akıntı olduğundan emindim. Kampımız, Vallecitos'un yukarısında bulunan büyük bir çıkıntıdaydı, yamaç arkamızda ve doğuya doğru çok dikti. Etrafımızda çam ve meş'e ağaçları vardı.

Önce, kementlerimizi çıkarıp devrilmiş ağaç kütüklerini, ağaçlar arasına getirip hizaladık. Sonra direk görevi yapacak kütükleri kesip, ağaçların çatalları arasına ya da ağaçlara bağlamak suretiyle, atlarımız için bir açık ahır hazırladık. İş çok ağırdı, ama her ikimizde, yapılacak işin ne olduğunu bildiğimizden, az konuşup zaman ve güç harcamadan işimizi tamamladık.

Güneş batmadan evvel ağaçlar arasından çıkıp, üzerinde bulunduğumuz çıkıntının kenarına geldim. Kuzeye bakınca, Vallecitos kanyonunun en geniş yerine baktığımızı anla-

dım. Burası kampımızdan aşağı yukarı birbuçuk kilometre kadar ilerdeydi.

«Kasabayı kuracağımız yer işte orası olacak.» dedim Cap'e.

Piposunu ağzından alıp «Kasaba mı?» dedi.

«Altının olduğu yerde insanlar olur. İnsanların olduğu yerde de ihtiyaç maddelerine gerek vardır. Bir dükkan açıp bu ihtiyaçları karşılayabileceğimizi düşünüyorum. Altın ister bulunsun, ister bulunmasın, yemeleri gerekli, aletlere, baruta, battaniyelere ve benzeri kalemlere ihtiyaçları var. Cap, eğer bir insan hayatını kazanmak istiyorsa, bu yol bana en güvenli yol görünüyor. Altın bulunur ve topraktan çıkarılır ama bu işi yapan madenciler, yemek yer.»

«Beni dükkan işletirken göremezsin.» dedi Cap.

«Beni de, Fakat sen ve ben, kasabanın kurulacağı yeri seçip parselleyeceğiz. Sonra iyi, dürüst ve becerikli bir adam bulacağız. Böyle bir adam muhakkakkı bulunur. Sonra onu işe koşacağız.»

«Siz Sacket'ler» dedi Cap, «bir defa dağdan inince muhakkakkı ortalığı kendinize göre düzenlediniz. Ancak beni şaşırtan neden orada bu kadar uzun kaldınız, sizi orada uzun süre tutan neydi?»

Bundan sonraki bir kaç gün, güneşin doğuşundan, akşamın karanlığına kadar çalıştık. Dört yüz metre kadar uzunluğunda bir ana cadde hazırladık, binaların parsellemesini bitirdik, artık kasabamızın planı tamamdı.

Kasabamızda bir bakkaliye, bir ahır, bir otel ve pansiyon iki salon olacaktı. Ayrıca bir demirci ile altın tahlilcisinin yerlerini de ayırmıştık.

Hazırladığımız tomrukların bir kısmını kasaba yerine

çekip, dükkanın yerine yığdık, gelenlerin parseller hakkında bilgi almak istemesi halinde bizi nerede bulacaklarına dair de işaretler koymayı unutmadık.

Bu arada, altın çıkarma işini de ihmal etmedik - işimiz çok olduğundan günde bir ya da iki tava süzüyorduk. Her seferinde altın buluyorduk, çok değil ama, cesaret vermeğe yeterli derecede.

Ayrıca savunma kalemizi de geliştirdik. Her ne kadar gerçek bir kaleye benzemiyorduysa da - zira böyle bir kale istememiştik - gelecek bir hücumu atlatmağa yeterliydi.

Cap ve benim, vatandaşlarımızın barış severliklerine pek güvenimiz yoktu. Bana göre; barış hakkında çok konuşup diğerlerinde kuşkular uyandıran kişiler, evlerindeki yumuşak koltuklarda oturup, etrafında hazır yiyecek maddeleri olan ve kendilerini korumak için polislerin sokaklarda kol gezdiği, ekmeğin elden, suyun gölden geldiği, tuzu kuru kişilerdi. Bunlar, iyi bir akşam yemeğinden sonra, güvenlik içinde masaları başına oturup, zavallı kızılderililerin batı'da ne kadar kötü davranışlara maruz kaldıklarını, haklarının yendiğini yazan kişilerdir. Fakat onlar hiç bir zaman, karınca yuvası kenarına iplerle gerilmiş, yahut karnında ateş yakılmış bir ahpaplarının gövdesini görmemişler; bir kızılderili hücumuna hedef olmamış kişilerdi.

Usulleri pek bizimkilere uymamakla beraber ben, kızılderilileri hürmete layık insanlar olarak bulurum. Beyaz adamların onlarda nitelik olarak gördüğü şeyler, beyaz adamın kafasında sadece bir fikirden ibarettir, yoksa hiç bir kızılderili onları nitelik hatırı için yapmaz ve öyle düşünmez. Acıma, bir kızılderilinin yaratılışında, onun lügatında olmayan bir şeydir, örneğin.

Halk, insan tabiatından söz eder ama gerçekte kasdet-

tikleri, insan tablatından çok, insanın yetiştirilme tarzıdır. Hiristiyanlık dinine, bu dinin akidelerine göre yetiştirilmiş bir insan, can almaya, adam öldürmeye yanaşmaz; bir kızılderlilide böyle bir inanç yoktur. Eğer yabancı bir kişiyseniz, onun düşmanısınızdır. Ona hediye verirseniz, bunun nedeni, ondan korktuğunuz içindir... işte kızılderilinin düşünme şekli budur.

Kızılderililer savaşçı insanlardır. Savaş onların en iyi sporu ve meşgaleleridir. Beyaz adamlar, atletleri sıradan insanlar olarak görürler ama bir kızılderili en büyük saygıyı iyi savaşçılara, muhariplere gösterir. Ve bir kızılderili için kadın veya çocuk kafa derisi ile, erkek kafa derisi arasında fark yoktur; erkek ile kadın ve çocuk arasında da fark görmez.

Beyaz adam düşüncesine göre bu hatalıdır ama onun düşünme yolu bizimkinden tamamen farklıdır.

Kızılderili, beyazlar batı'ya gelmeden önce, fiziki olarak beyaz adamdan daha temizdi. Sık sık banyo yapardı, ancak beyaz adamın alkollü içkisi ve fakirlik üzerlerine çökünce, eski alışkanlıklarını terk ettiler. Halâ, kızılderili savaşçı, fakir bir kızılderiliden, zavallı bir kızılderiliden söz edilince, kızar ve utanır. O kuvvetlidir, gururludur ve kendi meselelerini çözümleyecek kadar kuvvetli ve yeteneklidir.

Beklemekte olduğumuz belâ kendini ancak pazar günü gösterdi. Pazar günleri bizim için sakin bir dinlenme günüdür. Cap, vurduğumuz geyik derilerini kazıyor ve tabaklıyordu, ben de silahlarımı temizledikten sonra, alabalık tuzaklarındaki balıkları getirmiş ve Blackstone'u okuyordum.

Çay'ın sularından yansıyan güneş ışınları, hafif rüzgârın oynattığı çam dalları ile sıcak ve tenbel bir gündü. Dü-

güncelerim, zaman zaman okuduğum kitaptan ayrılıp, o yüksek vadiye, altın madenimin bulunduğu vadiye kayıyordu. Eğer oraya gidip altının bir kısmını almam gerekliyse, kar yağıp, vadiyi tamamen kapatmadan önce, oraya giden başka bir yol bulmam gerekiyordu.

«Tell...»

Cap, yavaşça seslenmişti, yerimden kalkıp ona doğru yürüdüm. Ağaçların arasından bakıyordu, kasaba yerinde dört atlıyı gördüm. Bize doğru döndüler, ben de dürbünümü alıp onlara baktım. Hiç birinin yüzü tanıdık gelmedi. Gözetlerken, onlar bize doğru yürümeğe başladılar, sıranın en sonundaki adam, tabancasını kontrol etti.

Bulunduğumuz yüksekliğe elli metre kala, yavaşlayıp durdular, atlarımızın bulunduğu açık ahırı ve ateşimizden çıkan dumanı görmüşlerdi. Sonra yollarına devam ettiler.

Başımda, eski bir ordu şapkası, eski bir gömlek ve blucin de üstümdeydi. Tabancam, kemeriyle belimde takılıydı. Geldiklerini görünce Winchester'imi aldım ve Cap'le beraber onları karşılamağa hazırlandık.

«Atlarınızdan inin,» dedim, «ziyaretçilerimiz pek azdır.»

«Kasabanın vaziyetine bakılırsa, çok şey bekliyorsunuz,» dedi içlerinden biri. «Ama neden insan burada, Allahın dağında bir kasaba kurmak ister?»

«İçimizden öyle geldi,» dedim, «Cap Rountree ve ben, günlük işlerimizi bitirince, bir kasabaya kadar şöyle bir uzanıp vakit geçirmeyi severiz. Gelgelelim, yakınlarda böyle bir kasaba yok, böylece kendi kasabamızı kurmayı düşündük. Planını yapıp, parselledik ve gerekli tomrukları kesip hazırladık. Sonra da bir seçim yaptık.»

«Seçim mi?»

«Bir kasabanın bir belediye reisi olmalı, değil mi yani?

Cap'i sözlü oylama ile seçtik. Cap, daha önce hiç belediye reisliği yapmadığı gibi, kasabanın da eski bir belediye reisi yoktu. Böylece her ikisinin de aynı zamanda başlayacağını düşündük.»

Konuşurken onları inceliyordum. Biri, bir çizgi üzerinde çatal işaretle damgalanmış bir ata biniyordu. Sahibi bu işarete çatal çubuk derdi ama, çiftlikte çalışan yanaşmalar buna «Bayıl Parayı» çiftliği(1) derlerdi, zira, çiftlik toprağından geçmek zorunda kalanlardan bir cins baç alırlardı. Bu at üstündeki adam geniş yüzlü, sık sarı saçlı, iri yarı bir adamdı. Bana ve üniformamdan kalanlara dikkatle bakıyordu.

Düşük omuzlu, siyah gözleri biri birine yakın bir adamla; tıknaz, dost yüzlü biri ve şişman, toparlak suratlı ve sert yapılı diğerleriyle ekip tamamlamıyordu.

İri yarı olan; «O üniformayla gururlanıyorsun her halde» dedi, «Savaş biteli çok oldu.»

«Değiştirmek için param yoktu.» dedim

Şişman olanı atını çay'a doğru sürdü sonra seslendi; «Kitch, buraya bak!»

Hepsi o tarafa yöneldiler, biz de peşlerinden gittik.

Kitch kurduğumuz tesise baktı, «Altın?» şaşırmıştı. «Ama burası gümüş bölgesidir.»

«Sadece zerreler halinde,» diye cevapladım. «Pek fazla bir şey değil ama ümitliyiz.»

Şişman adam bize aldırmadı. «Kitch,» dedi, «burada yararlı şeyler var. Kasabayı kurma nedeni bu. Halk altın haberini duyunca buraya hücum edecek ve yalnız kasabanın kendisi bir altın madeni olacak.»

«Ama henüz altın bulunmuş değil,» dedi Cap, «şimdilik sadece yevmiyemizi doğrultuyoruz.»

(1) At ve sığırlara vurulan damgalar ile çiftlik isimleri aynıdır.

Döndü ve yürürken, «Kahveyi ateşe koyayım, Tell.» dedi.

İsmi duyunca Kitch hızla dönüp bana baktı. «Tell? Sen Tell Sackett'misin?»

«Aha»

Güldü. «Bayım, yakında ziyaretçilerin olacak. Silvertown'da seni arayan bir kaç kişi gördüm.»

«Ben buradayım.»

«İyi kaçtığını söylüyorlar.» Kitch'in gözlerindeki anlam çok kötü ve alaycıydı. «Bu üniformayla kaçan çok insan gördüm.»

«Lee(1) teslim oluncaya kadar kaçma ve kovalamaya devam ettik,» dedim, «ondan sonra kaçma ve kovalamaya son verdik.»

Bir şey söylemek istedi ama beceremedi, yüz hatları gerildi sonra yanakları kızarmağa başladı.

«Bigelow'lar gittiğin her yere geldiklerinde senin korkak bir tavşan gibi kaçtığını söylüyorlar.»

Kendi kendime; *Tell Sackett oğlum, bu adam seninle kavga* çıkarmağa gayret ediyor. Aman kendini sakın.

«Beni öldürmek isteyen,» dedim «Canı isteyince yapabilir o işi. Bana gelince onlar için zaman kaybetmeden yapacak çok işim var.»

Cap, ateşin yanındaki ağaç kütüklerinin yanındaydı ve onun orada ne yaptığını biliyordum.

«Sana yapacağın şeyi söyleyeyim,» dedim ve devam ettim, «Silvertown'a dön ve Bigelow'lara burada olduğumu söyle ve deki, kardeşleri yalnış adam karşısında alttan ka-

(1) General Lee: Amerika iç savaşında güney ordusu kumandanı.

ğıt dağıtmağa gayret ediyordu ve halâ paşa gönülleri istiyorsa, gelip beni burada bulabilirler. Burada bir yere gidecek değilim.»

Ve daha sakin bir şekilde ekledim, «Kitch, sen de kaçmaktan söz ediyordun. Sen de onlarla beraber gel. Burada seni de bekleyeceğim.»

Kitch şaşırmıştı, şaşkınlığı sonra da kızgınlığa dönüştü. Fakat şişko, «Haydi, toplanın bakalım, gidiyoruz.» dedi.

Yola koyuldular. Sadece tıknaz olanı arkada kaldı. «Bay Sackett, buraya tekrar gelip, sizinle konuşmak isterim, eğer izin verirseniz.»

«Ne zaman isterseniz.» dedim, o da diğerlerinin peşinden gitti.

Çay'daki çalışmalarımıza devam edip, daha fazla altın elde ettik, bu arada işimizi çabuklaştıracak, askılı bir süzme aleti de yaptık. Ayrıca, kampımızın arkasındaki yamaçta gizli bir yol da açtım. Bulunduğumuz yerin yetmiş metre kadar yukarısında, kaya ve dallardan bir tüfek yuvası yaptım—buradan iki ya da üç kişi kampa gelen bütün araziyi ve yolları rahatlıkla ateşle örtebilir, kimseyi kampa yaklaştırmazdı.

Ertesi günü bu yolda gide gele, hem tırmanmayı kolay bir hale getirdim ve hem de yolu daha yukarılara kadar uzattım.

«Aklındaki ne» diye gece olunca Cap bana sordu.

«Gene kaçmağa başlarsam,» diye cevapladım, «yolumda engel istemiyorum. Ayaklarımın büyük olduğunu biliyorsun, dallar takılıp beni düşürebilir.

Yemekten sonra Cap, «Dağdaki o vadiye ne zaman gidiyorsun?»

«Belâ tam kendini belli ederken seni burada yalnız mı bırakayım?»

«Boş ver, Belâ benim yabancım değil. Sen git ve ara, ancak çok gecikme.»

Bulunduğumuz yerden oraya nasıl gideceğimi bilmediğimi söyledim.. Bildiğim, oraya çok yakın olduğumuzdu.

Benim tariflerime göre, daha önce geldiğim yolun, beni Columbine geçidine ve oradan da Johnson Deresi boyunca Valecitos'a çıkardığını söyledi Cap. Orası, şimdi bulunduğumuz yerin güneyiydi, böylece eğer, güneye gidersem belki çevreyi tanır ya da eski izleri tekrar bulabilirdim.

Cap'i yalnız bırakıp ayrılma fikri canımı sıktı. Muhakakki o ihtiyar bir kurttu, acı patlıcanı kırağı çalmazdı ama etrafta da bir hayli düşmanım vardı; Bigelow'lar, Ben Hobes ve iki tabancalı kır saçlı tüysüz oğlan. Tabii Las Vegas'taki Tuthill ile kumarbaz arkadaşını da hesaba katmak gerekiyordu. Sanki belâ, mıknatısmışım gibi gelip bana yapışıyor ve öyle kalıyordu.

Diğer taraftan Cap'in yanında dünyanın mermisi vardı, et ve su boldu. Kampın uzağında yakalanmadıkça oldukça büyük bir guruba rahatlıkla karşı koyabilirdi ve biz de böyle bir gurup beklemiyorduk zaten.

Cap'i merak ederken düşüncelerim eve, Tyrel ve Dru'ya kaydı. Öyle bir kadının erkeği sevmesi ve erkeğini seven bir kadına sahip olmak iyi bir şeydi. Ama öylesini nerede bulacaktım. Zira aklı başında bir kadının bana aşık olması olanağını göremiyordum. Olsa olsa bütün sahip olacağım şeyler bir at, belki bir de köpek olacaktı.

Yattığım yerden közlenmeğe başlayan ateşin kokusunu duyuyor, çamların tepesinden yıldızları görüyor, dağlarda rüz-

gârın seslerini işitiyordum. Ay çıkmıştı ve batıya doğru Needle Dağlarının dorukları görünüyordu.

Birden doğrulup oturdum. «Cap!» diye fısıldadım. «Duydun mu?»

«Evet, duydum.»

«Sanki biri ağlıyor.» ayağa kalktım ve çizmelerimi giydim. Ses kesilmişti ama rüzgâr yönünden geldiğini sanıyordum.

Ağaçların kenarına kadar gittik ve etrafı dinledik ama yeni bir şey duyulmadı. Ellerimi ağzıma koyup, bağırmaksızın seslendim. «Kampa gelin! Orada yalnız kalmanın yararı yok.»

«Yalnız olduğunu nasıl biliyorsun» diye Cap yavaşça sordu. «Haydi uyuyalım. Cinlere inanmazsın değil mi? Rüzgârın bir yanıltması olacak, hepsi bu.»

Başkaca ses duyulmadı, Cap'in arkasından yürüdüm ve yattık. Uzun süre uyumadıysam da ses duyulmadı.

Belki de Cap'in dediği gibi bir rüzgâr yanıltmasıydı ama ben inanmamıştım.

Kısım VIII

Evet, o, bir rüzgâr yanıltması değildi.. O dağların bir yerinde bir yaratığın ya da birinin olduğunu biliyordum.

Gün ışıdığında dağlarda bir hayli yükselmiştim. At bindiğim yerde bir yol, bir keçi yolu bile yoktu. Güneye doğru bir keçi yolu vardı ama ben yön değiştirmiştim. Ormanın içine daldım, daha sonra attan inip, makosenlerimi ayağıma geçirdim. Ayak izlerimiz üstüne basarak geri geri gittim ve izleri sildim. Tekrar ata binip yükselmeğe devam ettim.

Çam ağaçları iyice kalınlaşmıştı, ağaçların arasında dolanmak zorunda kaldım, bazı yerlerde iki ağaç arasından geçmek olanağı bile olmuyordu; çoğu zaman eğerin üzerinde iki büklüm olup, dalların altından öyle geçebiliyordum, bazen de attan inip, yumuşak çam iğne yaprakları üzerinde yürüyor, Appaloosa'yı yedekliyordum.

Bu şekilde, ilk karşılaştığım delik şeklindeki geçide geleceğimi zannediyordum, nitekim, bu kanım doğru çıktı. Birden kendimi, bütün yönleri, çok uzaklara kadar görebildiğim bir tepede buldum.

Kuzeyde Storm King (Fırtınalar Kralı) denen ulu bir doruğun, karlı ve ışıktan pırıl pırıl yanan tepesiyle göğü deldiğini gördüm. Tırmanıp geldiğim Vallecitos Kanyonu altımda dik bir şekilde iniyordu ve sağ tarafımda ise, şimdiye kadar gördüğüm en sarp bir arazi, kilometrelerle uzanıp gidiyordu.

Gölün bulunduğu yüksek vadiye at bindim. Yaklaşıncaya kadar hiç değişmemiş gibi görünüyordu. Bıraktığım eski iz, kısmen suyla kaplıydı. Ayrıldığımdan beri yağmur yağmış ve göl daha geniş bir çevreye yayılmıştı.

Yolun bundan sonraki kısmında fazla bir değişiklik yoktu, ancak yer yer sular vardı. Sessiz vadiye girerken, kendimi evime dönüyormuş sandım.

Önce, eti asılı bıraktığım ağacı kontrol ettim. Et gitmişti, etrafta kemikler yoktu, eğer vahşi bir hayvan eti yeseydi, etrafta kemiklerin olması gerekirdi. Ayak izleri, yağan yağmurlar tarafından yıkanmıştı.

Sonra madene gidip, etrafı araştırdım. Her şeyi olduğu gibi bıraktım, yalnız tapunun bana ait olduğunu belirtmek için hudutlarını bir deri parçası üzerine işaretledim, ilerde başım derde girerse, tapunun sahipliğini gösterecek bir harita ve bir delil elimde olacaktı.

Önceden beri aklımda daha kolay bir çıkış yolunun varlığı olduğundan, onu bulmak için vadiyi taramağa başladım. Akıntının gerçekte kuzeye doğru gittiğini keşfettim. İlerde bu akıntı, keskin bir kıvrıntı ile batıya dönüyor ve sonra da, yamacı aştıktan sonra Vallecitos'a katılıyordu. Cap ve benim kamp kurduğumuz çay'ın, bu akıntı ile ilgisi olmadığını anladım.

Belki de eski kızılderililerden kalmış, belli belirsiz bir iz doğuya doğru uzanıyordu ve çok uzaklarda bir kaç krater gölü daha görünüyordu. Ağaçların arasından geçip, bölgeyi iyice görmek için bayırın tepesine çıktım; bayırın arkasında ve vadinin ötesinde uzun ve yüksek bir vadi daha vardı. Bu vadinin ortasından akan bir çay, kuzeye doğru uzanıyordu .

Bu vadilerin kenarlarındaki bayırlarda dizilmiş ağaçların arasında otlar vardı, fakat vadilerin tabanlarında yeşil ve zengin çayırlar göze çarpıyordu. Texas ve yüksek ovalarındaki kısa otlu otlakları hatırlayıp, buranın ne esaslı yazlık otlak olacağını düşündüm.

Kuzeye doğru yoluma devam edip bayırın ta sonuna kadar baktım. Amacım, kabilse, Vallecitos'a inen yeni bir yol bulmak ve burada yaşayanın, benim ete ortak olanın kim olduğunu öğrenmekti. Fakat vadi tamamen kapalıymış gibi görünüyordu, ama çok daha ilerde vadinin çok keskin bir viraj yaptığını, iyice daraldığını ve bir orman duvarıyla kapandığını keşfettim.

Taze ayak izlerini, işte bu ağaçların altında buldum. Attan inip belli belirsiz izleri takibe başladım. Orada burada çayır hâlâ ezik duruyordu, demekki izler kraği varken açılmıştı, o halde en erken bu sabah. Birden bire bir hayvan kapanı buldum. Kapanın etrafında bir çok ayak izi vardı ama kan ve kıl yoktu, demekki kapana yakalanan hayvan olmamıştı. Topuklarımın üzerine çöküp inceledim. Akıllıca yapılmış bir kapandı bu, gördüğüm kızılderili kapanlarından hiç birine benzemiyordu.

Atımı, ağaç perdesinin arkasında bulunan yüksek çayırlara doğru sürdüm. Yerler hep papatyalarla kaplıydı, ortalık pek güzeldi. Orada burada, eriyen karlar arasında büyüyen çuha çiçekleri manzarayı bir kat daha güzelleştiriyordu.

Ağaçların çoğu laden ağaçlarıydı, ağaç çizgisinin üstündeki bayırlar da ise, rüzgârla olan sonsuz savaşları yüzünden budak tutmuş, sivri ve sert kozalaklı çam ağaçları vardı.

Birkaç defa, izlediğim kişinin otlardan bazı tohumlar toplamak ya da su içmek için durduğu yerleri buldum.

Birden izlerin durduğu bir yere geldim. Burada kayaların üzerine tırmanmıştı, mokasenlerindeki çimen kalıntıları kayaların üzerine silinti şeklinde iz bırakmıştı. Anlamı yeter derecede açıktı. Bu kişi, erkek ya da kadın, her neyse, benim kendisini izlediğimi görmüştü.

Kayaların üzerine çıkınca, geriye, geldiğim yola baktım, evet görülmüş olmalıydım, zira son dört beş kilometre boyunca görülebileceğim en aşağı bir düzine yer vardı.

Kayaların üzerine oturup etrafı incelemeğe başladım. Eğer yanılmıyorsam, izlediğim kişi yakınlarda bir yerde beni gözlüyor, niyetimin ne olduğunu anlamağa, kestirmeğe çalışıyordu. Acaba ona niyetimin fena olmadığını nasıl anlatabilirdim.

Bir süre sonra kayalardan inip, alttaki çayırlarda otlayan atımın yanına gittim. Ata binip bir su akıntısından geçtim, dağın yamacındaki bir dere yatağı yoluyla, bir kaç sivri kozalaklı çam ağacının, bir cins gri renkli taşlığın ve bir kaç yıldırım çarpmış ağacın bulunduğu bir düzlüğe çıktım.

Sağımda, oldukça uzakta dağın yamacında kuzey doğuya doğru bir derenin aktığını gördüm. Akıntı yönü bu kapalı kutudan başka bir çıkış yönü olması gerektiğini düşündürdü.

Appaloosa'yı sürüp ilerlerken kulaklarını diktiğini fark ettim. Atın baktığı yönü izleyince, uzakta, yamacın bir yerindeki ağaç topluluğunun kenarında bir hareket gördüm. Fakat ben dürbünümü çıkarıncaya kadar, hareketi yapan şey neyse, ortadan kaybolmuştu.

Yürümeğe devam edip, erimiş karların meydana getirdiği bir su akıntısı kenarında diz çökmüş birinin bıraktığı ize rast geldim; su içmek için eğildiği pek belirliydi. Tahminimde yanılmıyorduysam, son bir kaç saat içinde içtiği üçüncü suydu, belki de daha az bir süre içinde... ve bu yüksek bölgede, bu kadar çok rutubette ve havanın hiç te sıcak olmadığı halde bu kadar çok su içilmezdi.

Şaşkın bir halde yoluma devam ettim. İzlediğim kişi

her kimse, belli bir yere doğru gidiyordu. Bu yere bir an evvel varabilmek için, izlerini örtmeği bile ihmal etmeğe başlamıştı, çok acelesi olmalıydı... veya benim izlerini arkada bir yerde kaybettiğimi kanısına kapılmıştı.

Bir süre sonra, izlediğim kişinin yere düştüğü, kalktığı ve sarsak adımlarla tekrar yola koyulduğu yere geldim.

Hastalık... tamam, bu kadar çok su içmenin anlamı, yüksek ateşti.

Hasta ve yanılmıyorsam yapayalnız.

İzler kayboldu. Gittiği muhtemel yönü bulmak için dakikalarca daireler şeklinde dolaşıp aramam gerekti. Artık buradan sonra kişiyi izlemek, iz üzerinde gitmekten çok mantıkla nereye gidebileceğini bulmak şeklindeydi, zira kişi kayalık bir araziye sapmıştı, tamamen kayalık.

Appaloosa kayalara tırmanmakta çok güçlük çekiyordu, bu nedenle indim ve izlemeğe yaya olarak ve atı yedekleyerek devam ettim.

Gece yaklaşıyordu, geceleyin dağdan aşağı inecek bir yol da bilmiyordum.

Zaman zaman durup havada duman ve ses arıyordum, ama hiç birşey yoktu.

İzlediğim kişi, tamamen kayalık, yıldırımların devirdiği ağaçlarla dolu ve fırtınaların cirit attığı bayırlara sapmıştı.

Ufukta kocaman ve kapkara fırtına bulutlarının toplandığını görüyordum. Elektrikli bir fırtınada bu bölgenin, cehenneme benzeyeceğini biliyordum. Bu bölgeden kurtulmam, tehlikeli bölge dışına çıkmam gerekliydi, hem de en kısa zamanda. Daha önce bir iki kez yüksek dağların arasında fırtınaya yakalanmıştım, gerçi o zamanlar bu kadar yüksekte değildim ama, yıldırımların doruktan doruğa kol gezdi-

ğini, bazen de mavi bir alev tabakası gibi ortalığı cehenneme çevirdiğini gözlerimle görmüştüm.

Kayalar koskoca yığınlar halindeydi. Büyük kaya parçaları, keskin kenarlarıyla acaip çıkıntılar yapıyordu. Farkında olmadan, kendimi yüzyirmi, yüzelli metre derinliğinde ve kenarları çok dik bir kanyonun kenarında buldum. Kanyonun kenarında, soluma doğru belli belirsiz bir iz vardı, kanyondan aşağı doğru.

Bu granit yamacın her hangi bir yerindeki ufak bir barınak bile bu anda bana cennet gibi gelecekti, onun için izi takibettim. Atın arkasından kayaların yuvarlandığını duydum ama aldırmadan hızla yola devam ettim, yayan ve atı yedekleyerek.

İzin sonunda ufak bir çayırlık vardı. Başımı kaldırıp yukarı bakınca kendimi, kenarları çok yüksek dar bir odada sandım, yukarda sadece, göğün bir parçası görünüyordu.

Çayırlığın dışına doğru giden bir yol vardı ve aynı izler, kişinin bu yoldan geçtiğini gösteriyordu. Yaklaşan fırtınanın verdiği acelecikle, yola koyuldum.

Gök, kuvvetli çatlamalar şeklinde gürlemeğe başlamıştı. Birden bire kanyon duvarında ve tanı önümde bir kovuk belirdi, durdum ve seslendim.

Sesime cevap veren olmadı.

Appaloosa'yı bıraktım ve tabancamı kılıfında gevşettim. Kovuğun önünde, yaklaşık olarak otuz metre uzunluğunda ve üç metre kadar genişlikte bir düzlük vardı. Burada bir süreden beri insanların yaşadığı belliydi. Tekrar seslendim, sesimin yankılarından başka bir şey yoktu.

Gittikçe azalan yankı ve boşluktan başka bir şey yoktu ortalıkta. Bir kaç iri yağmur damlası düştü. Yavaş yavaş koğuğun ağzından içeri girdim.

Kovuğun ağzını kapamak amacıyla bir nevi duvar yapılmıştı. Harç kullanmadan yalnız taşlarla örülmüştü bu duvar. Duvarı kendime siper edip içeriye seri bir göz attım.

Duvarda eski bir gem asılıydı. Bir köşe de kurumuş bir eğer ve bir tüfek vardı. Ocakta çoktan beri kullanılmadığı belli olan kömür kalıntıları vardı. Karşıda, duvarın kenarında derme çatma bir ranza üzerinde bir ot yatak ve yatakta da yatan bir kız vardı.

Bir kibrit çaktım ve hayatımın en büyük şokuna maruz kaldım. Bu genç, ufak tefek bir kızdı ve çok, ama çok güzeldi. Kırmızıya çalan altın rengi saçları, üzerinde yattığı ayı derisi ve eski battaniye üstüne yayılmıştı. Yamalı bir elbisesi ve ayaklarında da mokasen vardı. Yanakları al al olmuştu.

Ona seslendim, fakat kımıldamadı bile. Üzerine eğilerek alnına elimi koydum. Ateşten yanıyordu, hem de fırın gibi.

Tam bu sırada fırtına patladı.

Dışarı fırlayıp atı yakalamam bir kaç saniye sürdü; yanda bir kovuk daha vardı, ki bu gerçekte, kızın bulunduğu kovuğun devamıydı, bu koğukta ilkel bir yemlik bulunuyordu. Bir zamanlar burada bir at ya da bir katır barınmıştı.

Atımı buraya bağladıktan sonra kızın yanına döndüm ve kovuğunun ağzında yığılı olan odunlardan bir miktar alıp, ateş yaktım. Ateşe kaynaması için su koydum.

Ateş yanınca ortalığı daha iyi görmeğe başladım, bir kenarda bulduğum başka bir battaniyeyi kızın üzerine örttüm. Vaktiyle burada iki kişinin yaşadığı belliydi, halbuki şimdi bir kişi vardı. Ve kanımca bu bir kişi, uzun bir süredir yalnızdı.

Tüfek temizdi, mermi haznesi boştu ve ortalıkta da başkaca fişek yoktu. Aramağa devam ettim, çakmak taşından yapılmış bir bıçak buldum - muhtemelen benim eti kesen bıçaktı bu.

Kanımca bu kız burada uzun bir süredir yalnız başına yaşıyordu ve görünüşüne bakılırsa, yaşantısı pek iyi değildi. Kız çok, ama çok zayıftı.

Su kaynamağa başlayınca kahve yaptım ve yanımdaki kurutulmuş etle bir cins tas kebabı hazırladım.

Dışarda fırtına bütün şiddetiyle devam ediyor, şimşekler biri biri ardına, hemen hemen her iki veya üç dakikada bir, çakıyor, ortalığı ve bulunduğumuz kovuğu aydınlatıyordu. Yağmur, bardaktan boşalırcasına akıyordu. Her şimşek çakışında, ıslak kayaları görmek mümkündü.

Cap, kampımızda yalnızdı, bölge tatsız kişilerle pek yakında dolup taşacaktı. Ve bu yağmurdan sonra vadiye gelen eski yolun geçit vermeyeceği belliydi. Vadiden çıkan başka bir yol yoksa, burada kapanıp kalmıştım. Ben, Tell Sackett ve elinde hasta bir kız.

Tas kebabı pişince, kızı kollarım arasına aldım ve bir az yemek yedirdim. Kendisinde değildi, belki de komaya girmişti. Herhalde son gücünü kullanarak kovuğa gelmiş ve yatağına serilip kendisinden geçmişti, fakat yemeği beğenerek yediği belliydi.

Bir az sonra uyumağa başladı.

Eskiden Cumberland'a iken, başımız derde girince veya hasta olunca, kendi kendimizi tedavi etmeğe alışmıştık, fakat bu fırtınada dışarı çıkıp, ilaç yapmağa yarıyacak tohum ve otları bulma olanağı yoktu. Yapabileceğim bütün

şey, üşümesini önlemek ve yemek yedirip kuvvetini yeniden kazanmasını sağlamaktı.

Belkide sadece bir soğuk algınlığıydı bu. Zatürre veya bunun gibi ağır bir hastalık olmaması için dua etmeğe başlamıştım. Bir hayli hırpalanmış uzun süredir iyi beslenememişti. Kurduğu tuzaklardan yakaladığı şeyler, eğer varsa tabii, önemli besin maddesi sağlayacak avlar olamazdı; daha büyük av hayvanı vurmak için de silahı yoktu. Her şeyden önce aklımı kurcalayan böyle bir kızın, bu vahşi bölgeye nasıl geldiğiydi.

Uyurken kovuğu araştırmağa devam ettim. Eskimiş bir çift çizme ve duvarda asılı bir ceket buldum. Ceketi alıp gene kızın üstüne örttüm.

Saatler sonra, fırtına bütün şiddetiyle devam eder, şimşekler doruklar arasında cirit atar ve yağmur sanki göğün dibi delinmiş gibi yağarken, kız uyandı ve etrafına bakıp birine seslendi ama kullandığı ismi anlayamadım. Yapabildiğim tek şey, bir az daha yemek vermek oldu. Ama bu kez, yemeğe, bebeklerin anne sütüne saldırdıkları gibi iştahla sarıldığını gördüm.

Bütün gece ateşin yanında oturup, ateşi canlı tuttum böylece uyanınca korkmasını önlemek istemiştim. Sabaha doğru fırtına hafifledi ve başka bölgelerle kozunu paylaşmak üzere uzaklaşmağa başladı.

Bir olta hazırlayıp derenin kenarına gittim. Fırtınadan sonra balık yakalama olanağı pek az idiyse de şansımı denemek üzere oltayı fırlattım. Bir süre sonra alabalık oltaya geldi, yarım saat kadar sonra da ikincisini yakaladım.

Kovukta, kızıl saçlı kız daha sakin bir uykuya dalmıştı, ben de oturup balıkları bir güzel temizledim ve tavada kızarttım, kahveyi ateşe koydum ve dışarı çıktım.

Dolaşırken bir mezarla karşılaştım. Gerçekte bu kazılmış bir mezar değildi. Kayaların arasındaki geniş bir çatlak mezar yerine kullanılmış, her iki ucuna büyük taşlar yuvarlanarak getirilmiş ve araları ile çatlağın üstü, bir cins alçı toprağı ile kapatılmıştı. Mezarın üzerine bir yazı kazılmıştı.

Juan Morales
1790 - 1874

Öyleyse geçen sene ölmüştü.

Bunun anlamı da kız burada, bu yalnız kanyonda, bir seneden beri tamamen yalnız başına yaşamıştı. Zayıflamasında ne yapsındı yani zavallı.

Juan Morales öldüğünde seksen dört yaşındaydı. Genç bir kızla beraber bu bölgede dolaşmak için çok ileri bir yaş. İsminden, İspanyol olduğu anlaşılıyordu, fakat kız gördüğüm ispanyol kızlarına hiç benzemiyordu. Bununla beraber bazılarının sarışın olduğunu duymuştum. Eh, sarışın olunca, kırmızı saçlı da neden olmasındı.

Kovuğa dönüp, hastama baktım. Yattığı yerden bana bakıyordu ve beni görünce söylediği ilk şey, «Et için çok teşekkür ederim.» oldu.

Masmavi gözleri vardı.

«Hanfendi,» dedim, «Ben William Tell Sackett, kısaca Tell diyebilirsiniz ve bıraktığım et, yapılacak şeylerin, yapılması gerekli şeylerin en önemsiziydi.»

«İsmim, Ange Kerry,» dedi, «beni bulduğunuz için çok memnunum.»

Anlayamadığım şey, bu kadar güzel bir kız, nasıl olupta kaybolabilirdi.

Kısım IX

Ange tekrar uyumağa başlayınca, ateşe yeterli odun atıp kovuğun ağzına çıktım ve oturdum. Etrafımı kolaçan edip incelemek için elime geçen ilk fırsattı bu.

Altını bulduğum vadi yalnız, sessiz alabildiğine yabandı. Bütün kenarları çok dik duvarlarla çevrilliydi, yer yer büyük yarıklar vardı, sanki büyük bir bıçakla kesilmiş gibi. Bu yarıkların diplerinde de irili ufaklı taş yığınları ve moloz vardı, iri ağaç gövdeleri devrilmiş, dalları iskelet kolları gibi oraya buraya uzanmıştı.

Vadinin ortasından akan su, ufak çavlanlar halinde alçalıyor, orada burada ufak gölcükler meydana getiriyor ve tekrar birleşip, sanki gökte sona erliyormuş hissini veren büyük boğazdan akıp gidiyordu.

Kanyonun etrafını çevreleyen ağaçlar bodurlaşmış ve bükülmüştü, kuvvetli rüzgârların etkisiyle de eğilmişler, sanki zorlukla bulundukları kayalara tutunmuşlardı.

Toprak kaymaları büyük ağaçları ve kayaları da beraberinde aşağı indirmiş ve kanyonun dibine yığmıştı. Yerde düz bir yer hemen hemen kalmamıştı. Taşların üzerinde çeşitli bitki örtüleri yavaş yavaş büyümeğe başlamış, kayaların çürümesini hızlandırmıştı. Akıntının kenarında daha şimdiden değişik türlerde bitki örtüleri yeşermeğe, yer tutmağa başlamıştı.

Ayın doğmasına bir saat kala, güneş dağların tepesinden kurtulup kanyonu ve kovuğun ağzını ısıtmağa başladı. Karlardan erlyen sular yerde ufak akıntılar halinde akmağa başlamıştı. Çok dar bir yoldan bir kaç yabani koyunun aşağı inmesini seyrettim. Dağın öbür yamacında büyük bir ayı

göründü. Eğer onu vursam, bulunduğu yere gitmek için bütün bir gün harcamam gerekirdi. Her neyse, o beni rahatsız etmediği için, ben de ona ilişmedim.

Yerin sessizliğine rağmen ortalıkta vahşi ve etkileyici bir hava vardı. İnsanı etkisi altına alıyordu ve bu yüzden de bir türlü rahatlayamıyordum. Buna ek olarak Cap'i merak etmekten de kendimi alamıyordum.

Ange tekrar uyandığında vakit öğleyi geçmişti; içeri girip bir kahve daha hazırladım.

Bana baktı, «Kahvenin ne güzel taddığını imkân yok bilemezsin. Bir yıldan fazla süredir hiç kahve içmedim.»

«Beni şaşırtan,» dedim, «buraya neden geldiniz. Juan Morales ile beraber mi geldin?»

«Büyükbabamdı. O ve büyükannem beni büyüttüler. Büyükannem ölünce, kendi de öldüğünde beni yalnız ve hiç birşeysiz bırakacağına üzülmeğe başladı. Büyükbabamda eski bir harita vardı, ailemizde uzun yıllardan beri duran bir harita, San Juan'taki altının yerini gösteriyordu. Büyükbabam onu bulup bana bırakmağa karar verdi. Ben de onunla beraber gelmekte dayattım.

«Çok kuvvetli bir adamdı, Teli. Hiç bir iş sanki onun için güç değildi. Ama haritayı bölgeye iyi uygulayamadı ve biz de bu dağlarda kaybolduk. Mermimiz azdı. Bir kısmını da omuzunu yaralayan kaya kaymasında kaybettik.

«Bu yeri bulduk, büyükbabam altın madenine çok yakın olduğumuza inanıyordu. Bu inancının nereden geldiğini hiç söylemedi ama galiba, iki dağın doruğuna göre yön alınan bir yer vardı. Doruklardan birinin az kuzeyi ve diğerinin batısına düşen bir yer...

«Büyükbabam kayalarla, bana söylediğinden daha fazla yaralanmış olmalıydı. Hiç bir zaman iyileşemedi. Bir omuzu çok fenaydı ve bir süre sonra da topallamaya başladı ve benim için daha çok üzülmeye başladı. En sonunda altından vaz geçip, bir an önce buradan kurtulmamız gerektiğini söyledi.

«Sonra hastalandı... bu sırada sen vadiye gelmişdin ve o gece de senin biftekten bir parça almıştım.»

«Beni uyandırabilirdin.»

«Ben, ben çok korkmuştum.»

«Öyleyse sonra yeniden geldin ve senin için bıraktığım eti aldın... ve böylece kötü bir insan olmadığımı anladın?»

«Sandım ki, Oh, ne sandığımı ben de pek bilmiyorum. İlk parça eti alıp buraya gelince ona senden bahsettim. Büyükbabam daha sonra öldü.»

«Demek benden sonra öldü?»

«Bana sana gitmemi, seninle buradan çıkabileceğimi ve erkeklerin çoğunun kadınlara iyi davrandığını söyledi.»

«Mezarı görünce, onun çok daha önce öldüğünü sanmıştım.»

«Tarihi şaşırmış olmalıyım. Burada günleri karıştırdık.»

Çok kötü günler geçirmiş olmalıydı bu kızcağız. Yeniden yemek hazırlarken bunları düşündüm, bu kez yemeğe büyük et parçaları eklemeyi unutmadım.

«Buraya nasıl geldiniz?»

«Kuzeyden gelen bir yolla, eski bir yoldu, çok dikti, belki de hayvanların kullandığı bir yol.

Gene kuzey. Benim istediğim batı'ya açılan bir yoldu. Sanıma göre Cap'ten sadece bir buçuk veya iki kilometre uzaktaydık ama işin tatsız tarafı bu uzaklık, hemen hemen tamamen dik, dimdik bir yamaçtı.

Ange Kerry seyahat edecek durumda değildi, beni yakalayıp karnıma kurşun doldurmak isteyen bir sürü adam beni ararken, Ange'ı yanıma almadan buradan gitmeği düşünmüyordum. Onun burada olduğunu kimse bilmezken, beni öldürürlerse, zavallıcık hayatının sonuna kadar burada kalırdı.

Her ihtimale karşı olan biteni ona anlattım. «Bizim bir kampımız var, Valecitos'ta, Benim ve Cap Rountree'nin, buranın batı'sına düşüyor. Bana bir şey olursa, ona gidersin. O seni, Mora'daki akrabalarımın yerine götürür.»

Bir kaç günlük bir dinlenmeden sonra buradan ayrılabilecek hale gelebilecekti. Genellikle açlıktan zayıf düşmüştü.

Dışarı çıktım ve kanyonun öbür tarafına geçtim. Oradan geriye baktım. Uzun süre kanyon duvarını inceledim. İnsan taş yığınının meydana getirdiği yamacı tırmanabilir, sonra da onun arkasında bulunan yarığın içinden tırmanıp tepeye çıkabilirdi. Yaya bir adam bu işi yapabilirdi.

Sanıma göre kamp öbür taraftaydı. İyice inceledikten sonra bir deneme yapmağa karar verdim. Su akıntısının kenarında talk taşları görmüştüm, birini alıp üzerine *Kısa sürede geri geleceğim* diye yazdım.

Taşı kovuğun ağzına bırakıp silahımı aldım ve deriden kendime bir dağcı sapanı hazırladıktan sonra, yamaca yöneldim. İnanın, bu yamacı tırmanmak bir işti doğrusu. Kayalar ayağımın altında kayıyor ve ben her seferinde üç

adım ileri bir adım geri gidiyordum. En sonunda duvardaki çatlağa kadar geldim.

Burada durup yukarıya baktım. Aklıma ilk gelen, bu sevdadan vazgeçmekdi ama gelgelelim, aklına koyduğu şeyi yapan bir tip olduğumdan paçaları sıvayıp, işi sürdürdük. Burası, üç kenarlı bir baca gibiydi, alt kısmı dar, yukarıya doğru genişleyen bir baca. Bacanın üst kısmında görülen kayaların aşağıya devrilmek için birisinin dokunmasını bekleyen bir hali vardı. Bununla beraber, hep sağ taraftan gidilirse yukarıya çıkılabilirdi.

Ellerimi serbest bırakabilmek için, tüfeği omuzuma astım ve bacadan yukarı tırmanarak, yamacın eteğine geldim. Nefesimi yakalamak için durakladığımda aşağıya baktım.

Ciğerlerimin demirci körüğü gibi çalışmasına rağmen, gördüğüm manzara karşısında bir an nefesim kesildi. Yemin ederimki bu kadar yükseldiğimi bilmiyordum. Su akıntısı bir iplik, kovuğun ağzı tırnak ucu gibi görünüyordu. Vadinin tabanından aşağı yukarı sekizyüz metre kadar yukarıdaydım. Bir çayırlığa bağlı bıraktığım atım bir karınca büyüklüğündeydi.

Nisbeten sağlam kayalara tutuna tutuna ve hep bacanın kenarını izleyerek, tepeye çıktım. Terden, sırıl sıklam olmuştum.

Üstümde gök ve bulutlardan başka bir şey yoktu, etrafımda ise, yekpare granit, kovuklarda erimemiş karlar vardı. Bir bitki ya da bir ağaç yoktu, ortalık çırıl çıplaktı. Rüzgâr ve fırtınaların aşındırdığı kenara kadar yürüdüm... hava inanılmayacak kadar temizdi ve hafif bir rüzgâr esiyordu.

Bir kaç dakika sonra Vallecitos vadisine bakıyordum. Biraz aşağıda orman başlıyordu, önce seyrek ağaçlı,

sonra sıklaşan ve ağaçları kalınlaşan bir orman. Kampımız ilerde —ince bir dumanın yükseldiğini görüyordum— ağaçların arasındaydı.

Bulunduğum yerden kampa kadar olan uzaklık aşağı yukarı yedi, sekizyüz metre kadar vardı. Tabii kuş uçuşu olarak. Yoksa dağın yamacı binaltıyüz metreden fazlaydı, böylece gerçek uzaklık çok daha fazla oluyordu. Ayrıca yer yer keskin kenarlı çukurlar vardı. Bunların düz yönlerle aşılması olanağı yoktu, etraflarının dolaşılması gerekti. Örneğin, bulunduğum yerden iyice görebildiğim bir yarın etrafını dolaşmak için, insanın en aşağı iki kilometre kadar kuzey'e yürümesi gerekiyordu. Ondan sonra, aşağı inebilmek için bir yer bulunup bulunmayacağı da şüpheliydi.

Cap ve benim kasaba için planladığımız yerde de belli belirsiz hareket belirtileri vardı. Bir kaç duman sütunu göğe yükseliyordu ve galiba bina yapım faaliyetleri de vardı ama hava çok temiz ve açık olduğu halde, kesinlikle bir şey söyleme olanağı yoktu benim için.

Kovuğa döndüğümde güneş batmıştı, Ange beni görünce, yüzüne bir gülümseme yayıldı.

«Merak mı ettin?» dedim.

Yüzüme bakıp gülerek, «Hayır... geleceğini bildirmiştin.»

Daha iyi görünüyordu. Yanaklarına renk gelmiş ve yerinden kalkıp kahve yapmağa başlamıştı. Gelirken bir yabani koyun vurmuştum, böylece onun etini ateşte bir güzel kızartıp kendimize esaslı bir ziyafet çektik. O akşam ay çıkıncaya kadar oturup, şundan bundan konuştuk.

Uyuduktan sonra, kovuğun ağzına oturup ayın hareketlerini seyrettim.

Beş gün sonra, şafakla beraber yola koyulduk.

Kuzey veya kuzeydoğuya doğru akan suyu geçtik ve Ange'ın sözünü ettiği eski yolu izledik. Yiyeceklerinin bir kısmıyla birlikte katırı kaybettikleri yeri gösterdi, sonra kampa giden daha kestirme bir yolun olduğunu söyledi.

Bu kanyonun güneyine giden bir keçi yoluydu.

Büyük kayaların ve sık ormanın arasında Ange atın üstünde, ben de önde atı yedekleyerek yapılan çok yavaş gidimli bir yolculuktu, bu. Aşağıya inmemiz bir hayli zaman aldı. Kasabanın bulunduğu yere yediyüz metre kalıncaya kadar atı ağaçların arasından yedekledim.

Çalışan kırk kadar adam vardı, binalar yavaş yavaş yükselmişti ama Cap'i hiç bir yerde göremedim. Her nedense durum pek hoşuma gitmedi.

Ange'ın attan inmesine yardım ettim. «Biraz dinlenelim,» dedim, «Hava kararınca, kampımıza gideriz. Buradaki güruhun belâlı olduğunu sanıyorum.» Yanımda hasta bir kız varken, onlarla başımın derde girmesini istememiştim.

Hava yavaş yavaş karardı. Sonunda, aklımda hep Cap olduğundan, daha fazla bekleyemeyip, Ange'ı ata bindirdim ve Vinchesterimi, eğerdeki kılıfından çıkarıp elime aldım.

Kısa bir yürüyüşle çayırı geçip, kavak ağaçlarının yanına geldim. Başımızın üstünde uçuşan gece kuşlarından başka hiç bir şey kımıldamıyordu. Bir yerde bir kurt uludu, güneş batmıştı ama ortalık henüz kararmamıştı.

Güney'e doğru döndük. Ayaklarımda makosenlerim olduğundan hemen hemen hiç ayak sesi duyulmuyordu, Appaloosa'da aynı şekilde gürültü etmeden yürüyordu. Havada yanmış odun kokusu vardı, tepelerden gelen hafif bir rüzgâr esiyordu.

Aklım, fikrim hep Cap Routree'deydi. Eğer kasaba yerindekiler ipsiz takımıysa —ki öyle olduğu içime doğuyor-

du— Cap fena bir şekilde yaralı ya da öldürülmüş olmalıydı. Eğer Cap'i öldürmüşlerse, ilk iş kasabaya gidip onlara bir güzel ders verecektim. O güruha günlerini gösterecektim.

Önümdeki çalıların arasından çıkan üç adamın birincisi Kitch'di.

«Seni bekliyorduk, Sackett,» dedi ve tabancasını doğrulttu. Beni soteye getirdiği kanısındaydı.

Yanıldığı nokta, ayağıma yapışık gibi duran Vinchester'i görmemişti. Sadece sağ elimle tüfeği doğrulttum, sol elimle namluyu yakalarken, kalçadan ateş ettim. Büyük bir rahatlık ve güven içinde tabancasını doğrulturken, ben onu karnından vurmuştum. Yerimden hiç kımıldamadan, ikincisine ateş ettim ve yere yıkıldığını gördüm.

Üçüncüsü olduğu yerde kala kaldı, yüzü kireç gibi bembeyaz, gözleri faltaşı gibi açıktı. «Bayım,» dedim ona, «tabanca kemerini yere at, ama eğer istekli isen, tabancana yapış... silaha sarılmanı isterim.»

Tabanca kemerini yere attı, bir adım geriledi.

«O halde biraz konuşalım seninle,» dedim. «Adın ne senin?»

«Ab Warren.... kötülük yapmak istemedim.» Tereddüt etti. «Bayım, Kitch ölmedi... yardım edebilirmiyim?»

«Yattığı yerde rahat durmazsa, bir kurşun daha yer. Ortağım nerede?»

Adam, ağırlığını öteki ayağına kaydırdı. «Sen buradan tüysen iyi olur, senin için. Diğerleri olup bitene bakmak için neredeyse burada olurlar.»

«Gelsinler. Konuşacak mısın?»

«Hayır, konuş...»

Bu arada ona iyice yaklaşmıştım, elimin tersiyle sura-

tının tam ortasına bir tokat aşkettim. Dikkatsizce savrulan bir tokattı bu ama, daha önce size dediğim gibi ellerim büyük ve iş yapmaktan sertleşmişti.

Herif, katır tepmiş gibi yere uzanıverdi, eğilip yakasından tuttum ve kaldırıp, vazo gibi ayakları üstüne diktim.

«Konuş, yoksa seni burada dağıtırım; boğazına basar, barsaklarını dışarı dökerim.»

«Onu tuzağa düşürdüler, ama öldüremediler. İhtiyar tilki, bir kızılderili gibi çalıların arasında kayboldu. Bizler izlemekden vazgeçinceye kadar da iki kişiyi temizledi. Şimdi kampınızda, ama pek iyi olduğunu sanmıyorum.»

«Yalnız mı?»

«Hayır... Joe Rugger onunla beraber,» Warren bir süre duraladı.

«Rugger onun tarafına geçti.»

Kitch inlemeğe başlamıştı. Ona doğru yürüdüm. «Kaçmadım, değilmi Kitch efendi?» Warren'e dönerek, «Eğer yaşarsa, burada, Texas ve Nebraska'da bir daha onu silahlı görürsem, derhal öldürürüm hem de görür görmez. Seni de öyle. Burada kalmak isterseniz kalabilirsiniz ama silah taşırsanız, öldürürüm sizi.»

Atın gemini elime alıp ekledim, «Kasabaya dön ve oradakilere: parselleri için Cap ile anlaşma yapmamış olanların hemen gitmesini aksi halde tarafımdan gönderileceklerini söyle. Kasaba yerinin tapu hakkı bize ait ve binalar için ağaçları kesen biziz.»

«Kasabada kırk kişi var.» dedi Warren.

«Burada da ben varım. Ama sen onlara dediğimi de. Ben gelmeden gideceklerini umarım, yoksa hanyayı konyayı anlatırım onlara.»

Yerdeki silahını ve Kitch'inkini alıp yürüdüm.

Kampa geldiğimizde karanlık iyice bastırmıştı, birinin kimliğimizi soran sesini duydum. Ses yabancı değildi ama Cap'in sesi de değildi.

«Sackett'im,» dedim «ve yanımda bir bayan var, geliyorum.»

Ange'ın yanına yaklaşıp, «Hamfendi, olan bitenden üzüntülüyüm. Ahbaplar beni kavgacı bir insan olarak tanımazlar ama evvelce bu adamlarla başım derde girmişti bir kere.» dedim.

Cevap vermedi, birden korktum, «Bana bak... bir yerine bir şey olmadı ya?» dedim.

«Hayır... Bir şeyim yok.»

Sesi bir garip çıkmıştı, ama o an aldırmadım, uzanıp yere inmesine yardım ettim. Ellerim arasında adelelerinin kasılmış olduğunu hissettim, yüzüme bile bakmadı, attan inerken.

Bir adam yanımıza geldi. «Sackett? Ben Joe Rugger'im, hatırladın mı beni? Gelip seninle konuşmak istediğimi söylemiştim. Onları Cap'tan uzak tutmağa çalışıyordum.»

Rugger, Kitch güruhundaki tıknaz adamdı. Ona sürünerek sundurmaya yürüdüm. Cap orada battaniyelerine sarılı yatıyordu, rengi o kadar sarıydı ki bayağı korkuttu beni.

«Çoğu zaman ışık yakmağa cesaret edemiyorum,» dedi Rugger. «Işık görünce, gelişi güzel ateş ediyorlar.»

«Işığı söndür, öyleyse.»

Bir kaç dakika oturdum, çok korkmuştum. İhtiyar çok fena görünüyordu, gerçekten fena. Uzun süre beraber değildik ama, kendimi ona pek yakın hissetmiştim. Gerçekten çok iyi bir arkadaştı.

«Onu tuzağa düşürdüler... dört veya beşi. Pusudan vurup atından düşürdüler ve sonra da sürek avındaymış gibi, onu izlediler. Cap, şuurunu kaybetmediğinden, onların yaklaşmasını bekledi, attığını vuracak kadar yaklaşınca da ikisini bir kalemde temizleyiverdi. Diğerleri, bunun üzerine, tavşan gibi dağılıp gözden kayboldular.»

«Yarası nerede?»

«Kurşun ciğere dokunmadan geçmiş. Göğsünün üstünde bir yerde ama çok kan kaybetmiş, buraya gelinceye kadar. Ertesi sabaha kadar benim haberim olmadı. Haber alır almaz da koşup buraya geldim.

«İşini bitirmek için buraya gelince, karşılarında beni buldular, ağaçlara varmadan önce, onları durdurabildim ve ağaçlara yaklaştırmadım onları. Bu arada, Cap bulunduğu yerden kalkıp bana yardıma geldi ve bir el ateş etti... onu, olduğundan daha iyi bir durumda sanıyorlar.»

Dışarı çıkıp ağaçların altında durdum, eğer ihtiyar ölürse, oradakilerin her birini sonuna kadar izleyip, karınlarını kurşunla doldurmadıkça içim rahat etmeyecekti.

Şimdiye kadar Kitch'i görmüş ve döndüğümü anlamışlardı. O güruhu bir az tanıyorsam, bu gece sabaha kadar aralarında tartışacaklar, kuru tehditler savuracaklar, hücum etmekten söz edecekler fakat, tamamen yanılmıyorsam, hiç biri buraya gece gelmeğe cesaret edemeyecekti. Hiç olmazsa Kitch'e olanları gördükten sonra. Yarın sabah, belâyı beklemeliydim.

Bununla beraber ben hazırdım, yarın sabah yerine geceyi tercih ederlerse, gelenlere paylarını verirdim.

Belâ en son istediğim şeydi ama mademki onlar istiyorlardı, ben de istediklerini, doyuruncaya kadar verirdim. Eğer

kasabanın tarihini bir sıra mezarla başlatmak istiyorlarsa, onların arzularına uyup, katkıda bulunmamam için hiç bir sebep yoktu.

Arkamdan Joe Rogger geldi. «Güneye gidip, Tyrel ve Orrin'e haber iletmemi ister misin?»

«Hayır, efendim. Hayır istemem. Bu benim kavgam. Ayrıca ortada Orrin ve Tyrel'i getirecek kadar önemli bir problem de yok.»

Kırksekiz saatleri vardı. Sonra kasabaya hesaplarını görmeğe gidecektim.

Kısım X

Şafak, yağmur ihtimali olan bulutlu bir gökyüzü ile beraber doğdu. Yağmur canımı sıktı zira bu altın'ın bulunduğu dağlarda kar yağışı demekti.

Önce, kampın etrafını çeviren ağaçların kenarına kadar yürüyüp, kasabaya baktım. Bir çok çadır vardı, bir bina kurulup bitmiş, bir kaç tanesi de yapılmaktaydı.

Kasabadan ayrılan kimse görünmüyordu.

Joe Rugger elinde uzun bir çatal ateşin başında oturmuş biftek kızartıyordu. Ange de ona yardım ediyordu, bana bakınca gözlerinde neşeden eser yoktu, tam tersi bir korku vardı.

Onu kabahatli bulamazdım. Dağlarda uzun süren bir sessizlikten sonra bir silah düellosuyla karşılaşmak onda bir şok etkisi yapmış olmalıydı... Ayrıca benim olaylar karşısındaki davranışlarım da aynı etkiyi pekleştirmiş olabilirdi. Çatı altında, genellikle sessizlik içinde yaşamağa alışmış kişiler, zorba insanlardan uzak yaşayan kişiler, bunlara karşı nasıl davranılacağını bilemezler. Ben de durup kötü konuşmayı sevmem, lâf sıkıp, kuru gürültü yapıp, karşımdakini etkilemek, kitabımda yazmaz... Eğer kavga gerekiyorsa, kavgayı bir an evvel yapıp, bitirmeyi yeğ tutarım.

Kasabadaki güruh gerekli uyarmayı aldılar. Onlara düşünmeleri için gerekli zamanı da verdim. Bu sayıdaki bir güruh içinde genellikle, gelen bir belâya karşı durmak yürekliliğine sahip kişiler de bulunur. Bunlar kabadayı yaradılışlı ve kararlı insanlardır. Bir kaçı ise işten çok çene yapmayı seven, toplumla birlikte hareket etmeyi sevenlerdir; Bazıları ise, kamptan kampa giden, daha kuvvetli olanların arkada bıraktıklarıyla yetinen kişilerdir. Ve bittabi,

liderlik verildiği zaman, gerçekten kendini gösteren kuvvetli karakterli kişiler de böyle guruplar arasından çıkabilir.

Benim verdiğim tipteki bir uyarma işaretinin gurupdaki adam sayısını azaltması gerekirdi. Kamp izleyicilerden bir kaçı, bir çatışmadan kaçınacaktı ve çenebazlardan bazıları da, kamptan ayrılmak için bir bahane bulmakta güçlük çekmeyeceklerdi.

Cap'in durumu iyi değildi. Çok kan kaybetmişti, Rugger'in dediği doğruydu ve o zayıf yaşlı bir adamdı, çok fazla kanı yoktu. Aslında yapısı gereği bir deri bir kemikti zaten.

Ona ilk bakışımda bayağı korkmuştum. Yanakları çökmüş ve sarkmış, gözlerinin etrafında mor halkalar belirmişti.

«Ange,» dedim, «elinden geleni yapmanı isterim, ona bakabilirmisin?»

«Tabii.»

«Ange, dün akşam için özür dilerim.»

«O adamları vurman gerekli değildi. Çok büyük bir kötülük bu. Çirkin bir şeydi.»

«Onlar çok kötü insanlardı. Beni öldürmek için karşımıza çıkmışlardı Ange.»

«İnanmıyorum. Sadece konuşuyorlardı.»

«Ange, bir adam tabanca taşırken, öldürmekten söz etmez. Bir erkek, öldürmekten söz edince, elinde ya da üstünde, bunu yapacak aracı varsa, onun söylediği şeyi yapacağına ve yapmak azminde olduğuna inanmak için her türlü nedene sahipsindir, böyle olacağına inanmak hakkındır. Bu gibi anlarda konuşmaya çalışan, konuşmayı seçen bir kaç kişinin gömülmesine yardım ettim.»

Ange, bu tip konuşmalarda tartışmaya girmeye hiç niyetli değildi. Yanımdan uzaklaştı ve ben de olduğum yerde kala kaldım. Aramızdaki bütün iyi duygular, bir anda yok olmuştu.

Hayatımda sevebileceğim, tek kızdı Ange. Ama bu durumda onun beni sevmesi olanağı yoktu, bu şekilde.

Yapmam gerekli şeyi yaptıktan sonra da, benden hiç hoşlanmayacağını ön görmek, bilmece değildi. Ama gerçekte hiç bir erkek yaşantısını, bir kadının aklına göre düzenleyemezdi. Kaldı ki bir kadın da, erkeği, yaşantısını kendi arzusuna göre değiştirmek için zorlamamalıydı. Muhakkak ki aralarında bir miktar fedakârlık ve feragat olmalıydı ama, bir erkek, erkeğe ait bir güçlükle karşılaşınca, onu erkek gibi karşılamalıydı.

Biz buraya belâ aramak için gelmemiştik ve kimseye de başımıza belâ olsun dememiştik. Bir toprak parçasının tapusuna talip olmuş, bir kasaba yeri seçip planlamış ve binaların yerlerini saptamıştık. Ağaç kesip, kerestelik tomruk hazırlamıştık; sonra bir takım yabancılar gelmiş, hazırlıklarımızın ve emeklerimizin üstüne oturmağa çalışmışlar üstelik Cap'i vurmuşlar ve beni öldürmek istemişlerdi.

Kimse kahvaltıda konuşmadı. Kahvaltıdan sonra Blackstone'u alıp ağaçların altına, kasabayı görebileceğim bir yere oturdum ve okumağa başladım. Bu durumda okumak benim için kolay değildi ama burnumu kitabın içine sokup, kendimi zorladım. Bilmediğim kelimeler gelince, onları seçiyordum ama genellikle okuduğumun ne olduğunu az da olsa anlıyordum.

Bir saat kadar sonra kitabı kampa götürdüm ve bir kazma ile kürek alıp, derenin yanına gittim.

Cap bir ocak açmağa başlamış ve madenin etrafını bir hayli temizlemişti. Ocağın ağzını biraz daha genişlettikten sonra, bir miktar cevher alıp derenin kenarındaki cevherli toprağı yıkamağa başladım; madenci kovasını önce toprakla dolduruyor, kovayı suya daldırıyor sonra da suyu kovanın kenarından boşaltırken, kumları ayıklıyordum. Böylece altın elde ediyordum ama pek azdı.

Zaman zaman ağaçlığın kenarına kadar gidiyordum. Öğlen olduğu halde kasabada hâlâ herhangi bir faaliyet görmüyordum, demek ki konuşmalar ve içki faslı devam ediyordu. Cap'in nefes alışları düzelmişti. Kampa geldiğimde Ange ona yemek yediriyordu, bana metelik bile vermedi, ben de oturup ne bulduysam onu yedim.

Eğer kasaba'daki güruh, bir topyekûn hücum yaparlarsa onları durdurabilirdik, fakat burayı terk etmek zorunda kalırsak, tek şansımız dağa çekilmekti ama hasta bir adamla birlikte uzaklaşmak olanağı da pek yoktu.

Elime bir balta alıp, savunma olanağımızı incelemeğe başladım. Bazı yerlere bir kaç kütük ekledim, orada şurada dağınık duran bir kaç çalıyı söküp, ateş alanını temizledim.

Joe Rogger endişeliydi, nedenini anlıyordum ama Joe tavşan ruhlu değildi. Bizim tarafı seçmiş, sonuna kadar bizimle kalmağa kararlıydı.

«Bize katılmanın nedeni ne, Joe?» diye sordum.

«Buraya yanlış ekiple geldiğimi çok geçmeden anladım. Sen ve Cap daha çok tipime uygundunuz. O dükkânı sizden kiralamak istiyordum. Ohio'da ufak bir dükkânı, patron adına işletmiştim ama zamanla başkası için çalıştığım süre, bir şey olamayacağımı anladım, böylece işi terk ettim. Sonra biraz madencilik yaptım, fakat daima bir dükkânım olmasını istedim.»

«Joe, şu andan itibaren istediğin dükkânı sana kiralamış bulunuyorum; Cap ve ben burada iyi ve güvenli bir kasaba kurmak istiyoruz, dükkânı sana kiralamaktan şeref duyarız.»

«Teşekkürler, Tell.»

Kasabadakilerin ne yapacağını bilmeden beklemek insanı huzursuz yapıyordu. Ayrıca ben, olayları pek ciddi olarak ele almam. Bu yüzden ahbaplarımın çoğu işin matrağında olduğum kanısıyla, problemlerimi veya karşılaştığım güçlükleri önemsemediğimi sanırlar. Bir süreden beri, kasabada oturup tartışan ve içen, içen ve tartışan, sonra gene içen ve tartışan ve başkaca bir şey yapmağa niyetli olmayan, böylece bize hücum etmek için cesaret bulmağa çalışanları düşünüp duruyordum. Birden aklıma bir fikir geldi; neden uzun boylu, zayıf bir adam, bir gece vakti kasabaya kadar şöyle bir uzanıp, biraz eğlenmesin? Evet niye?... Bir halat çok işime yarayacaktı... Beraberimizde getirdiğimiz eşyaları ararken Cap'in otuz metre uzunluğunda bir halatı da eşyaların arasına sıkıştırmış olduğunu görmüştüm. Zira bu gibi bir halat kamp yerinde daima işe yarar. Joe'da da bir miktar halat vardı. Her ikisini de biribirine bağladıktan sonra, içeri gidip dürbünümü aldım, kasabayı incelemeğe başladım.

Dört tane çadır vardı, biri demiryolu bitimindeki kasabalarda olduğu gibi, salon olarak kullanılan çok büyük bir çadır. Diğerleri ufaktı. Bir kaç ata eğer vurulmuş ve yükler bağlanmıştı... sokakta da adamlar vardı.

Kasabanın genel durumu rahatımı kaçırdı. Eğer gerçekten kırk kişi varsa, neredeydiler?

Winchester'imi aldım ve çevreyi kolaçan ettim, ağaçlığın kenarını, bulunduğumuz yüksekliğin etrafını, bize yak-

laşma olanağı veren her yeri, iyice inceledim. Cap ve Joe yalnız başlarına onları püskürttüklerine göre, ben de varken yeni bir hücumu denemeleri pek olağan olmayacaktı. Ama gene de bir deneme yapabilirlerdi ve ben şimdiye kadar, uyanık bulunmaktan dolayı zarar gören bir kişi görmemiştim.

Bununla beraber bir hücum ihtimali, Ange Kerry ile hasta bir adamın varlığı karşısında canımı sıkmaktan da geri kalmıyordu.

Onları beklemektense, onların üstüne gidip, kavgayı kucaklarına götürüp bırakmak, daha uygun olacaktı.

Akşam olunca Joe Rugger nöbete dikildi ve ben de kampa gidip yemek yedim. Cap şuurunu kazanmıştı, bana bakıp, «Her iş sana kalıyor Tell. Sana hiç yardımım dokunamayacak.»

«Sen, sana düşeni fazlasıyla yaptın.» Elimdeki kahve fincanıyla oynarken yatağının yanına, topumlarımın üzerine çöktüm. «Cap, bu gece onları ziyarete gideceğim.»

«Dikkatli ol.»

«Yoksa, onlar bize gelecek. Ange burada iken, ateş eden serserileri kampta isteyemeyiz, değil mi? Üstelik yatan bir kişiyi de rahatsız edip, uykusunu kaçırabilirler, ha?»

«İyi bir kız, bu Ange.»

«Vadiyi bir görmeliydin, Cap. Orada nasıl yaşadığını... aylarca yalnız başına. Bir türlü anlayamıyorum.»

Cap'in bitik olduğunu anlamamak kabil değildi, kuvvetini yeniden kazanıp, eski haline gelebilmesi için zamana ve iyi gıdaya ihtiyacı vardı... Ange'ın yanımızda olması büyük bir talihti.

Ange, elinde bir bardak kahve ile gelip Cap'in yanına

çöktü, gözlerini benden kaçırıyordu. Ne yapmamı bekliyordu bu kız, yani? Eli kolu bağlı durup, vurulmamı mı? Evet, olayda öncelik ve üstünlük kazanmıştım ama Kitch'e gerekli uyarmada bulunmuştum. Ayrıca çalıların arasından, çıkış şekli düşünülürse, poker oynamak için beni aramağa çıkmadığı belli değil mi idi?..

Çok güzel bir kızdı. Ufak tefek, ince ve çok güzel. Sadece elbiseleri yamalı ve eski püsküydü. İçimizden biri Silverton veya Del Norte'e gidinceye kadar da bunlarla yetinmesi gerekiyordu. Ondan önce iyi bir elbiseye kavuşması olanağı yoktu.

Yüzüne renk gelmiş ve o güzel saçlarını, moda mecmualarında gördüğüm kadınlar gibi taramıştı. Güzel bir kız olduğundan hiç bir kuşku yoktu.

«Hadi eyvallah,» dedim ve ayağa kalkıp. «Kendinize dikkat edin.»

Bir an Ange ile konuşmayı düşündüm ama ne diyebilirdim ki? Benimle bir kelime bile konuşmak istemediği belliydi. İçim yanarak yola koyuldum. Ağaçlığın kenarına kadar yürüyüp kasabadaki iki üç ışığa bakarak düşündüm, bir adam bazan ne kadar aptal olabiliyordu.

Ange neydi yani? Gür kızıl saçlı ufak tefek bir kız... üzerinde durmağa, düşünmeğe değmezdi.

Kasabada yapmağı düşündüğüm şeyin tadı, içimden sıyrılıp çıkmıştı. Kasabaya baktım, içimden oraya yürüyüp önüme geleni vurmak geldi.

Ama, eğer böyle yapsam kazanacağım garanti değildi. Kazanmak zorunda olduğumu biliyordum. Joe esaslı bir adamdı ama, silahşör değildi. Hayatımda ilk defa şu yoldan Tyrel'in geldiğini görmek istedim.

Ne çareki Tyrel kilometrelerce, günlerce uzaktaydı ve olacak şeylerin sonu, akibetimiz bana bağlıydı. Ayrıca bir erkeğe, oturup yardımcısı olsaydı ne yapacağını düşünmenin pek te yararı yoktu... yapılacak şeyi kendi kendine kararlaştırıp, nasıl yapacağını düşünmesi daha iyiydi.

Halatı alıp, atın yanına gittim ve eğerlemeğe başladım.

«Joe, dikkatli ol. Arkadan hücum edebilirler. Gelebilecek durumda olursam, duman attırarak gelirim, ben gelinceye kadar, onları yaklaştırma.»

Ange, ateşin önünde durduğundan yüzünü seçemiyordum. Atla uzaklaşırken elimi kaldırıp, «Gene görüşürüz.» dedim ve Appaloosa'yı dere yatağına doğru sürdüm.

Hava rüzgârsız fakat serindi. Bulutlar alçak olduğundan, ortalık daha karanlıktı. Havada çam kokuları, odun dumanı ve yemek kokuları vardı.

Kasabanın yakınında durup attan indim, atı dere yatağındaki kavaklardan birine bağladım. Elimi omuzuna koyup, «Şimdi rahat dur evlad, bir az sonra döneceğim.» dedim.

Fakat bunun doğru olup olmadığını, gerçekleşip gerçekleşmiyeceğini bilmiyordum.

Dönmezsem bile, belki böylesi daha iyi olacaktı. Bu Ange... Bana hiç faydası yoktu ve galiba abayı yakıyordum.

Beni görmek istemediği belliydi. Bu kadar güzel bir kız, istediği erkeği seçebilir. Hiç kimse benim yakışıklı olduğumu iddia edemez —Annem müstesna— hattâ annem bile, dünyanın en iyi niyetli kadını olmakla beraber, yakışıklı olduğumu söylerken, kendisi bile kuşkuluydu.

İriliğimden başka bir şeyim yoktu. Bildiğime göre, başkasından daha iyi yaptığım tek şey iz sürmek... bir çokları kadar iyi silah kullanmak. İlâve olarak, kuvvetli bir sırtım vardı, angarya işler için.

Blackstone'nun kitabı, o kitabı, bir köpeğin kemiği merak ettiği kadar merak ediyordum, iliğini nasıl alabilirim diye; tabii bu zaman isteyen bir işti. Günlerden beri, zaman zaman onun üzerinde çalışıyorum. Her şeyi uzun uzun düşünmek gerekiyor, kolay iş mi?

Kitap, insanın düşünmesini gerektiren çok şey söylüyor, sonunda her şeyi mantığı görüyorsun ama, zamana olan ihtiyacın azalmıyor. Ayrıca okumayı öğrensem bile... Orrin gibi bir avukat olamam, fakat...

Hayal kurmanın sırası değildi. Peder, düşünmek için dalma zaman ayırmamızı öğütlerdi, fakat şimdi vakit kaybedecek durumda değildim.

Halatı ve Winchester'i alıp, itina ile kasabaya yaklaştım. Mokasenlerim olduğu için ses çıkarmıyordum. Halatı, büyük çadırın gergi ipleri arasından dolayarak geçirdim; böylece dört ana ipi doladıktan sonra, ufak çadırlardan biri ve sonra diğeri için de aynı şekilde tertibat aldım. Sonra halatın serbest ucu elimde atımın yanına döndüm, bağını çözüp bindim, elimdeki halatı, eğerin kaltağına bir kaç defa dolayıp güzelce bağladım.

Kasabada her şey pek sakin görünüyordu. Çadırlardan bardak sesleri, poker fişlerinin, adamların gürültüleri geliyordu. Bu insanları şimdi rahatsız etmek günah işlemek gibi geldi.

Atı, binanın yanına sürüp dama çıktım. Gömleğimi çıkardım ve bacanın ağzını tıkadım, damın kenarına gelip kendimi eğerin üzerine bıraktım. Eğere tam oturduğum anda sanki cehennem bir anda patladı. Oda, dumanla dolmağa başlamış ve içerdekiler küfürlerle karışık bağırmaya ve öksürmeğe başlamıştı.

Atın başını aksi yöne çevirdim, halatı sıkıca kavrayıp

gerdim ve vahşi bir Comanche savaş çığlığı atıp, Appaloosa'yı mahmuzladım.

Mahmuzlar atı şaşırtmıştı. Şimdiye kadar hiç mahmuz yememiş olduğundan, birden tavşan gibi sıçradı. Bir anda çadırlar yerle bir oldu ve biz dörtnal karanlığa daldık. Bu şekilde yapılacak şey bittikten sonra, geri döndüm ve gene dörtnal, çadırların arasında dolaşmağa başladım. Önüme çıkanlar, yana kaçıyorlar, bu kez de arkamdan sürünerek gelen halat veya çadır brandasına takılıp, sarılıp, yuvarlanıyorlardı.

Kimisi sürükleniyor, kimisi brandanın içinde sarılıp dünyasından geçiyordu. Halatı bıraktım, eğerin üzerinde eğilip ayakta kalan bir çadırın, ana direğini çıkardım, sonra atı çadırın üstüne sürdüm. Brandanın altında kalan bir kaç kafa da böylece çatladı. Ortalık bir anda kıyamet gününe, mahşer yerine dönmüştü.

Dükkânının damında duran herifin biri beni görünce tabancasına sarıldı. Elimdeki çadır direğini yüzüne doğru atıp, «Yakala» diye ricada bulundum nazikçe.

Arkaya sıçradı, koca kazıktan kurtulmak için, dengesini kaybetti ve damdan aşağı düştü.

İlerde bulunan bir karanlığa kadar gelip, durdum. Ortalığı epeyce karıştırmıştık. Çadırlar yıkılmış, adamlar hâlâ altından kurtulmak için çabalıyorlardı, bağırmalar, çağırmalar gırla gidiyordu, küfürlerin bini bir paraydı. Birinin sesi duyuldu «Oh, hayır, bırak o parayı!» sonra bir silah sesi. Hepsi cin çarpmışa dönmüştü.

Bu anda pederin öğütünü hatırladım ve ne yapacağımı düşünmeğe başladım. Karanlıkta atın üstünde oturup bu kargaşalığı seyretmek, ömürdü doğrusu.

Brandaların üstünde yer yer kamburlar oraya buraya hareket ediyor, ama altından kimse çıkmıyordu.

Nihayet bir branda düzeldi, altındakiler çıkmıştı. Bunların aydınlığa ihtiyaçları olduğunu düşündüm, bu kadar karanlıktan sonra, biraz ışık kullanabilirlerdi. Etrafta yanan ateşlerden birinden bir odun alıp brandalardan birinin üzerine attım.

Biri beni gördü ve bağırdı. Eh, zaten işi, şakayı tadında bırakmak gerekti; atı olduğu yerde çevirdim ve o, av tüfeğini ateşlediği anda ileri fırladım. Branda alev almış yanıyordu, benim de gölgeye doğru, gerilemem gerekmişti.

Benim kasabama, para ödemeden yerleşmek istemişlerdi, değilmi? Kampıma ateş açmışlardı değilmi? O halde, çalma kapımı çalarlardı kapını.

Bu sırada, derenin kenarındaki açık ahır gözüme ilişti. Bir kaç eğer ve halat kangalları orada idi... kemendimi çıkarıp hazırladım ve kazıklardan birine kemendi attım, hızla atı sürünce kazık fırlayıp yerinden çıktı, ahırdaki bütün atlar ürkmüş, arkamdan gelip beni geçmişlerdi. Bir kaç saniye sonra, ortalıkta at falan falan görünmez oldu.

Adam yakıp yıkmak istemeye görsün bir kere, gerçekten neler yapıyordu.

Ayağımın birini, bağdaş kurar gibi, eğerin kaltağına koyup oturdum, yavaşça atıma, başımıza gelecek güçlükleri unlattım ve sonra başımı göğe kaldırıp,

«*Loredo caddelerinde yürürken, Loredo Cad...*»

Bir mermi kulağımın dibinden havayı ikiye bölerek geçti ve ben de yola koyuldum. Demek ki, şarkımı beğenmemişlerdi, bu edepsizler.

Kısım XI

Battaniyelerin arasından sıyrıldığım zaman, gri bulutların kenarlarında hafif bir limon rengi belirmeğe başlamıştı. Joe Rugger, akşamdan kalan ateşi canlandırmış ve kahve için suyu alevlerin üzerine koymuştu. Çizmelerimi ayaklarıma geçirip, yere vurarak ayaklarıma oturttuktan sonra, tabanca kemerimi belime taktım. Her an bir hareket beklediğimden, yeleğim hariç, üzerimden çıkarttığım tek şey, oydu.

Yeleğimi giydim ve kemerimin arkasına bir tabanca daha sokuşturdum, sonra ağaçlığın kenarına gittim. Oh, söylemeği unuttum, başımda şapkam da vardı —bir kovboyun sabahleyin kalkınca yaptığı ilk iş,— kafasına şapkasını geçirmektir.

Bir kaç kişi kasabadan ayrılıyordu.

Ange kalkmıştı, güzel saçlarını taramış bir şekil vermişti, güneş ışınları, altın rengi saçlarından yansıyordu. Bana bir bardak kahve getirdi.

«Yaptığın şey artık seni tatmin etmiştir sanırım.» dedi.

«Teşekkür ederim; hamfendi... Tatmin olmak mı? Bir insan eğer kelimenin tam anlamıyla adamsa, onu tatmin etmek, memnun etmek için çok şey gerektir. Yaptığımı iyi yaptım... evet, hamfendi. Şimdi biraz memnunum.»

«Seni iyi bir insan sanmıştım.»

«Böyle dediğine sevindim. Önem verdiğim bir niteliktir. Fakat iyi bir insanın ne terkipte olduğundan pek emin değilim. Genellikle iyi bir adam; güvenebileceğin bir kimse, kendine düşeni yapan bir kişi, inançlarına sadık bir adamdır.»

«Adam öldürmeğe inanırmısın?»

«Hayır, hamfendi, egzersiz olsun diye adam öldürmeğe inanmam. Ancak, işin güç tarafı, bir insanın başı burada derde girerse şerifi çağıramaz... çünkü bir şerif yok. Başına gelenin kanun önünde yargılanmasını sağlayamaz, çünkü yargıç yok. Kendine göre doğru ve hak olanın dışında başka bir şeye veya kimseye başvuramaz, yardım isteyemez.

«Başkalarının haklarını dikkate almadan, yapabilecekleri her şeyi, yapabildiklerini yapan insanlar vardır. İşte ben bunu sevmem.

«Bazılarıyla pazarlık edebilir... tartışabilir ve konuyu adil bir şekilde sonuçlandırabilirsin. Ama bazı kişiler kuvvetten ve zordan başka bir şeyden anlamazlar.

«Örneğin Joe Rugger, işte iyi bir adam. Cap Rountree bir diğeri. Bir şeyler yapmanın çabası içindeler. Diğerlerine gelince, başkalarının yaptıklarına konmak istiyorlar, ben buna seyirci kalamam.»

«Bu davranışınız için bir yetkiniz yok.»

«Evet, hamfendi, var. Sahip olduğum fikirler, insanların yıllardan beri sahip oldukları prensiplerdir. Bunları okudum. İnsan toplum —bu diğer insanlarla bir arada yaşamak demektir— içine girince, o toplumun kurallarına itaat etmeği kabul eder ve bu kurallara karşı gelince, yargılanır ve karşı gelmeğe devam ederse bu kez kanun dışı olur.

«Böyle vahşi bir bölgede, insanın mantığı ve sağ duyusundan başka dayanağı yoktur, kuvvet ve zorbalık karşısında kalınca da sahip olduğu her şey ile, bütün varlığıyla karşı kor.

Joe Rugger'i örnek olarak alalım. Buraya çok kötü ve huzur bozucu bir güruhla beraber geldi. Onlardan ayrılıp bize katıldı, üstelik azlık olduğumuzu bile bile. Bu seçimin kendisi için ölüm olabileceğini bile bile.

«Hamfendi, okumuş bir kimse değilim, kaybettiklerimi kısmen olsun kazanmağa çalışıyorum. İnsanlar, çok eskiden bir toplum düzeni içinde yaşamağa başlayınca, diğerlerinin haklarına saygı, toplumun işlerini paylaşma v.s. gibi bir takım kurallar, kanunlar koydular.

«Cap ve ben, burada bir kasaba kurmaya karar verdik, iyi ve rahat bir kasaba. Bir gün kadınların rahatlık ve güvenle dükkânlara giden caddelerde yürüyebilecekleri, çocukların oynayabilecekleri bir kasaba. Biliyor musun ne oldu? Kasabanın ilk hemşehrisini bile bulduk, Joe Rugger.»

«Hiç bu açıdan düşünmemiştim.» dedi kinayeli bir şekilde, bu beni iyice kızdırdı.

«Hayır, hamfendi,» kızgın kızgın söylendim, «Rahat, düzeni kurulmuş, kanunlara uyan hemşehrilerin bulunduğu, koruyucu bir hükümetin varlığı altında yaşayan tuzu kuru insanlar, bu açıdan bakmazlar elbet, bakamazlar. İlk gelenleri, başlarından geçenleri, karşılaştıkları güçlükleri, zevkini sürdükleri sefanın nasıl ve nelerle ve ne pahasına meydana getirildiğini akıllarının uçlarından bile geçirmezler.

«İşte böyle, hamfendi, kasabadan dışarı at bindiğim zaman, günün birinde tabii, kulesindeki çanıyla birlikte bir okul, bir kilise ve bayrağımı görmek isterim. Ve bütün bunları bir tabanca zoru ile yapmam gerekirse, tabanca kullanırım.»

Bu kez de ben onu kızdırdım, hırsla yürüyüp uzaklaştı; genç yanlış bir lâf ettiğimi anlamıştım ama iş işten geçmişti.

Kahvemi bitirirken Joe nöbeti devralmak için geldi. Kampa dönüp biraz biftek ile tatlı ekmek yedim.

Cap daha iyi görünüyordu. Gözleri daha parlak ve solgun yanakları daha renkliydi.

«Cap, senin bu şekilde ölmeyecek kadar inatçı ve huysuz bir adam olduğundan zerre kadar kuşkum yoktu. İnancıma göre ölürken bile etrafını vuracak, kıracak, bükecek-sin. Seni tanıdığım kadarıyla ölürken bile, dişin birinin üstünde olacak.

«Şimdi, *yavaş yavaş acele edip* yerinden kalk. Joe ile beraber bütün işleri yaparken senin orada, göbeğini serip yatmana bozulmağa başladık.»

«Durum nasıl?»

«Karanlık. Herifler galiba oturup durumu yeniden düşünmeğe başladılar. Gidip, konuşmanın zamanı geldi. Derslerini verdiğimize göre, gidip bu dersten ne öğrendiklerini anlamak gerek.»

«Dikkatli ol.»

«Dikkatli bir adam olduğumu bilirsin. Çekilme zamanı gelince, çekilmekten kaçınmam. Bu sabah kasabaya giderken, işi kökünden hal etmek için gideceğim.»

«Sana katılmak, yanında olmak isterdim.»

«Otur oturduğun yerde... Şimdi tartışmaya hazır olduklarını sanırım. Onları bir kenara oturtup, düşünmelerini planlıyorum. Ekmeklerine yağın nereden ve kimin sürdüğünü göremezlerse, tezkereyi ellerine tutuşturacağım.»

«Hepsine karşı mı?»

«Aman Cap, kırk'tan fazla kaç kişi ki var orada.»

Winchester'im kucağımda, kasabaya at bindim.

Geldiğimi görmüşlerdi, atımı sokağın ortasından sürdüğüm için, yaklaşmamı beklediler. Ab Warren dışarı çıkıncaya kadar, Kitch' ile beraber kampımıza gelen şişko herif dışında, kimseyi tanımıyordum. Ab Warren silah taşımıyordu.

«Sizler, Cap Rountree ve tarafımdan bir kasaba yeri olarak seçilmiş ve hazırlanmış olan bu yere habersiz ve izinsiz geldiniz. İzinsiz olarak, kendiliğinizden, hazırladığımız parsellere bina yapmağa başladınız. Kerestelik tomruklarımızı aldınız. Dün gece, ufak bir güçlük örneği gördünüz. Şimdi bu meseleyi pazarlık konusu etmeden çözümlemeğe geldim, burada, sokağın ortasında ve ben eğerimde otururken.

«Cap ile buraya geldikten sonra bir seçim yaptık. Halka açık sözlü oylama ile o belediye reisi ve ben de kasaba marşalı seçildim. Seçim halk tarafından yapılmıştı, zira bir o ve bir de ben vardım burada.

«Cap şimdilik yatmak zorunda olduğundan şu anda hem marşalım, hem de belediye reisliğine vekâlet ediyorum. Belediye encümenliği ve suç kovuşturma komitesi de üzerimde toplanmıştır, yetkim konusunda bir kuşkusu olan varsa, hemen ileri çıkıp kendisini göstersin.

«Burada bir kasaba kuruyoruz. Kanımca zengin bir kasaba olacak, zengin veya fakir, kanunun üstün olduğu bir kasaba olacak. Buna katlanmak istemeyen, tahammül edemeyen herkes, şimdiden atını eğerlesin, çünkü, anayasal yetkilere (bu deyimin ne olduğunu bilmiyordum ama, çok fiyakalı gelmişti bana) sahip kişiler gelinceye kadar, kasabayı altı patlar marifetiyle yöneteceğim.

«Bu binayı işgal eden kimse hemen şimdi terk edecek orasını. Orası dükkân olarak ayrılmıştı planda, ve Joe Rugger'e kiralanmıştır.»

«O binayı işgal eden adam benim ve onu ben inşa ettim.» dedi şişko herif.

«Kerestenin parasını kim ödedi?»

Tereddüt etti sonra hiddetlendi, «Önemi yok. Onları burada bulduk ve...»

«Onlar Cap ve bana aitti. Onlara bin dolarlık değer biçtik. Hemen şimdi, burada parayı bastır veya binayı terk et. Yapı işçiliğine gelince, onu da düşüncesizlik ettiğinden kendi hata hanene yaz ve bundan ders al.»

«Bunu senin yanına bırakmayız.»

«Harekete geçmek için on dakikan var. Ondan sonra içerdekileri dışarı atacağım. —Sen de dahil olmak üzere—.»

Artık onunla meşgul olmaksızın diğerlerini şöyle bir süzdüm. Çoğunluk kabadayı görünen kişilerdi, aralarında bir kaç gerçek kişi vardı.

«Bir salona... hilesiz çalışan bir salona, bir hotele ve yemek yenecek bir yere ihtiyacımız olacak. İçinizden biri şansını denemek isterse, bizden yardım ve işbirliği görür.»

Şişko herif liderdi, artık durumu belli olmuştu ama yüzü hiddetinden kıpkırmızı kesilmişti, ayrıca kimden ne kadar destek göreceğini de bilemiyor, kestiremiyordu. Bir kaç kişi zaten çekilmişti. Kitch ve arkadaşı ölmüştü. Ab Warren olayın nasıl geçtiğini onlara en ufak ayrıntılarına kadar anlatmıştı.

Birden göğsü kıllı, traşı uzamış bir adam öne çıktı. «Bir zamanlar demiryolu inşa eden işçiler için yemek pişirmiştim .Restoranı işletmek isterim.»

«Pekâlâ, sakalı kes ve gömleğini yıka, yenebilecek cinsten yemek pişirebildiğini ispatlamak için otuz günün var. Yapamazsan, yapacak birini bulmak sana ait.»

İnce yapılı, uzun süreden beri batı'da bulunmadığı yüzünün sarılığından belli olan genç bir delikanlı, «Ben otelciyim, salonu da işletebilirim, hem de dürüst bir salon.»

«Pekâlâ.» Sol elimle göğüs cebimden bir kâğıt çıkardım. «Cap ile beraber hazırladığımız kasaba planı burada. Siz

ikiniz planı inceleyin ve istediğiniz uygun parseli seçin. Bina planlarımızı yapınca, aranızda kur'a çekip, önce kimin kime yardım edeceğini saptayın, sonra da diğeri, öbürüne yardım eder.

Şişkoyla hesaplaşmanın zamanı gelmişti. Biri onun kulağına birşeyler fısıldıyordu, şişkonun isminin, bu arada Murchison olduğunu duymuştum.

«Murchison,» dedim. «Üç dakikan kaldı, bu kez binanın içini temizlemeye vaktin de kalmadı, haydi yolu tut bakalım.»

«Bana bak...»

Atım birden herifin üstüne yürüyüverdi, «Sen buraya, güçsüz sandığın bir ihtiyarı kuvvetle korkutup elindekileri alacağını sanarak geldin. Başkalarının haklarına ve mülklerine hiç saygı duymadın. Senin gibilerinin bir kasabaya hayrı dokunmaz, bin atına ve yolculuğa başla bakalım.»

Atı bir kaç adım daha ileri itip Murchison'u iyice gerilettim. Appaloosa verandanın merdiven basamaklarına kadar çıkmıştı.

«Tekrar geleceğim,» dedi Murchison büyük bir hiddetle, «Bigelow'lar hâlâ Silverton'da»

«Senin için bir yer ayırırız,» dedim, «Kitch'in yanında.»

Ab Warren bizimle kaldı.

O sabah Murchison, beraberinde onbeş kişi ile birlikte kasabadan ayrıldı.

Bir zamanlar bir Texas Ranceri, haklı olan, hakkı savunan insanın önünde hiç bir engel duramaz demişti. Ben çoğunlukla hatalı davranırdım ama bu kez çok haklı olduğumu, hakkın tarafında olduğumu biliyordum. Ya bana uyacaklar yahut beni gömeceklerdi ve bizim klan biraz güç ölen cinstendi.

Bundan sonraki günlerde yavaş yavaş kişiler gelmeğe başladılar. İkinci hafta bir atlı geldi, arkasından iki araba. Dere boyundaki parseller yavaş yavaş satılmağa başladı ve bir gün bir adam otuz kadar koyunla beraber kasabaya gelip yerleşti, koyunlarını dağ yamaçlarında otlatması için izin verdik. Joe Rugger dükkânını, Allison da otelini ve büyük çadırda başlattığı sonra da terk ettiği salonunu, otelin yanında işletmeğe başladı. Briggs'in restoranı iyiydi; lüks yemeklerden çok sade fakat çok lezzetli ve iyi pişmiş yemek veriyordu. Dana eti ve fasulyanın yanında, ayı eti, biftek ve geyik eti bile bulmak olanağı vardı.

Bigelow'ları hâlâ görmemiştik fakat çeşitli havadisler kulağımıza kadar geliyordu. Daha çok Tom ve İra hakkındaki olayları duyuyorduk. Silverton yakınındaki bir posta soygunu sorumluları olarak zan altındaydılar. Tom Denver City de bir adam öldürmüştü, Leadville'de de bir düelloya katılmıştı. İra kumarbazdı, vaktini Silverton ile diğer yeni kurulan kasabalar arasında dolaşarak geçiriyordu.

Benimle ilgili olarak övünüyorlardı. Zaman bulunca öldüreceklerini söylüyorlardı. Bu zamanı hiç bulamayacaklarını, umut ederim.

Altın madenine iki defa gitmiş ve altınla yüklü olarak dönmüştüm... son seferimde iki katır yükü altın vardı.

Esteban Mendoze ile Tina da kasabaya gelmişler ve dağın eteklerine yakın bir yerde bir kulübe yapmışlardı; Esteban iki yük arabasıyla Silverton yolunda çalışıyordu.

Ange Kerry kamptan ayrılmış, kasabada bulduğu ufak bir yerde oturuyor ve artık postane ve Wells Fargo ekspres terminali görevlerini de yapan Joe Rugger'in dükkânında çalışıyordu. Kitch ve arkadaşını öldürdüğümden beri aramızdaki eski havadan eser kalmamıştı.

Eskisinden çok daha güzelleşmişti ve kasabada herkes

tarafından sevilip sayılıyordu. Hemen hemen herkes onu koruyordu. Joe Rugger karısını getirtmiş ve dükkânın arkasında yaptıkları evlerinde oturuyorlardı.

Cap'in iyileşmesi bir hayli sürmüştü, yürüyebilecek hale geldiğinde de pek fazla bir gücü yoktu bu nedenle yapılacak her iş bana bakıyordu.

Akşamları, bulabildiğim gazeteleri okumak ve Blackstone'na çalışmakla vaktimi geçiriyordum. Zaman zaman kasabaya biri geliyor, bir süre kalıyor ve tekrar ayrılıyordu, kimisi arkasında bir sürü kitap veya okuyacak malzeme bırakıyordu. Okunacak her şeyi okuyordum, fakat çoğunlukla iş yapıyordum.

Eski kampımızın olduğu yerde, dağlara çıkan gizli yoluyla, kendimize üç odalı bir ev yapmıştım, su kaynağı da hemen yanımızdaydı. Yaklaşan kışa karşı sağlam bir ahır ve çit yapmış tonlarla ot biçmiştim.

Dağların daha önce görmediğim yerlerinde artık kar görülmeğe başlamıştı. Sabahları vadide bir kaç defa kırağı ve bir defa da dışarda unutulmuş bir kova da buz görmüştüm.

Eski barikatları olduğu gibi bıraktım fakat evin etrafında büyüyen çalıları zaman zaman kesiyor, sahayı temiz tutuyordum. Burada ot ve çimenler yüksek oluyordu, dolayısıyla hayvanlarımız için iyi otlak vardı.

Artık kasabaya inince, tanımadığım kişi pek azdı. Joe Rugger belediye reis vekiliydi, Allison ve Briggs sadık kişilerdi. Murchison dediği gibi dönmüş ve bir kumarhane açmıştı. Kasabada şimdi ikiyüz kişi vardı ve yönetimi çok iyiydi.

Ağaçlar sararmağa başlamıştı... sanki yıllardan beri

buradaymışım gibi geliyordu halbuki gerçekte sadece bir kaç ay geçmişti.

Pek az olay oluyordu kasabada. Murchison'un yerinde kumar yüzünden iki kişi birbirini öldürmüş, dere kenarında biri, bir kadın meselesinden bıçaklanmıştı. Özel meselelerdi hepsi.

Bir akşam Cap geldi ve oturdu. «Sen kitaplardan ayrılma,» dedi, «gözlerinin harap olduğunu görürsün.»

«Öğrenmem gerek Cap.»

«Sen de kardeşlerin gibi olacaksın.» diye açıkladı fikrini, «okuma öğrenir öğrenmez, önlerinde hiç bir engel tanımadılar.»

«Ama hayatta başarılı oldular.»

«Evet, öyle. Üstelik evlendiler de.»

Hemen cevap veremedim ama sonunda «Evet, ama evlenmek için iki kişi gerekli.»

«Son zamanlarda Ange'ı gördün mü?»

«Görmediğimi biliyorsun.»

«Çok iyi bir kız. Her zaman böylesi bulunmaz. Duyduğuma göre İra Bigelow ona kur yapıyormuş.»

«Bigelow, kasabada mı?»

«Sen dağda iken, bir kaç gün evvel kasabaya at bindi. Bir kaç saat kaldı ve bu arada Ange ile tanışmayı başardı, bir süre beraber bulunup lâfladılar, çok yakışıklı bir herif bu Bigelow.»

Geleneklere bile uymuyorlardı. İçimdeki şeytanın kabardığını, fenalık yapmak arzusunun uyandığını hissediyordum. Bigelow'lardan birinin Ange'ın etrafında dolaştığını bile düşünmek, beni ihtiyar bir ayı kadar kızgın ve kötü yapabilir.

Bazan akşamları dışarı çıkıp kasabanın ışıklarına bakar fakat çoğunlukla kasabaya inmezdim. Kış iyice bastırmadan madene son bir sefer daha yapmanın zamanıydı. Kar yağmadan bir yük altın daha getirmek istiyordum. Her ne kadar doruklarda kar vardıysa da, benim bir sefer daha yapmamı engelleyecek kadar değildi. Yeni yol sayesinde ve delik geçitten geçme zorunluğu olmayınca, vadiye bir giriş ve çıkış daha yapabilirdim.

«Yarın tekrar madene gidiyorum,» diye Cap'e söyledim. Bir an durdum. «Bildiğin gibi Ange'da pay vermeliyiz. Orada öldüğünde büyükbabası bu madeni arıyordu... bir haritası vardı ve ölü İspanyollardan biri akrabası olmalı... veya halâ yaşayanlardan birinin akrabası sayılır ne olsa.»

«Ben de onu düşünüyordum ve konuyu açmanı bekliyordum.»

Şapkamı elime alıp, «Galiba onunla bu konuyu konuşmam gerekiyor, hemen gidiyorum.» dedim.

«Çok isabetli olur,» dedi Cap, «İyi olur.»

Her neyse, kendime yeni elbiseler alıp, üstüme başıma çeki düzen vermenin zamanı gelip geçmişti zaten - artık param da vardı.

Ayrılmak için döndüğümde, olduğum yerde durdum zira Esteban Mendoza kapıdaydı. «Senor Teil? Sizinle konuşmam gerek.»

İçeri girdi. «Arabalarımın başında koşum takımlarını tamir ediyordum, işim uzun sürmüş hava iyice kararmıştı. İşimi bitirdikten sonra gaz fenerini söndürdüm, gecenin serinliğinde oturuyordum.

«Arabanın arkasında bir kaç kişi konuşuyordu. Benim orada olduğumu bilmiyorlardı, ben de çok sakin ve sessiz durup onların dediklerine kulak kabarttım çünkü biri sizden söz

ediyordu. Dediğine göre, sizdeki altın, dereden çıkan altın değil fakat madenden çıkan altındı ve altının dağda bir yerde olduğuna emindi.»

«Bu adamlar kimdi?»

«Birinin adı Tuthill... ona beyfendi diyorlar. Diğerinin adı da Boyd.»

Cap bana baktı. «Bankacı ve kumarbaz, Las Vegas'tan.»

«Diğerleri kimler?»

Omuzlarını silkeledi. «Bilmiyorum. Fakat kanımca, bir dahaki gidişinizde sizi dağda izlemek istiyorlar.»

«Teşekkür Steban, Çok teşekkür ederim.»

Ayrıldıktan sonra biraz düşündüm. Bir sefer daha yapmak önemliydi. Sadece bir çiftlik alacak kadar yeterli altın getirmek değil ve fakat orada şimdiye kadar bıraktığım bütün izleri silmek istiyordum, zira biri tesadüfen vadinin yolunu bulursa, madenin de yolunu kolaylıkla bulabilirdi. Yolculuk, göze alınması gerekli bir riskti.

Cap bir hayli iyileşmiş dolaşıyordu, eskiye nazaran çok daha iyiydi. Ayrıca Estaban'da ona zaman zaman bakar, göz kulak olurdu. Kendisini koruyacak kadar kuvvetliydi ve kasabada dostları vardı.

«Ange'ı görmeğe gidiyor musun?» diye Cap sordu birden «Geç oluyor.»

Ata binip kasabanın yolunu tuttum. Işıklar daha parlak görünüyordu ve içimde bir heyecan vardı.

Ange...

Çalıların arasında bir gölge kımıldadı, yola devam etmeden önce bir an duraladım. Bu adamdı ve kampımızı gözetliyordu.

Esteban haklıydı.

Kısım XII

Geç olmasına rağmen dükkan kalabalıktı. Bir müşteriyle meşgul olan Joe bana elini salladı ve ben Ange'ın bulunduğu tezgâha baktım. Geldiğimi görmüş olsa bile bana bakmadı, gördüğünü belli etmedi.

Bir kaç tanıdık yüz olmasına rağmen, dükkandakilerin çoğu yeni gelenlerdi.

«Bay Sackett, yanılmıyorsam?»

Arkamı dönünce, Tuthill'le burun buruna geldim. Yakışıklı bir adamdı, hiç şüphesiz, uzun boylu, iyi giyimli.

«Nasılsınız?» Diye sordum. «Evden bu kadar uzak bir yerde sizi göreceğimi sanmıyordum. Bankaya ne oldu.»

«Emin ellerde bıraktım?»

Göz ucuyla Ange'a baktım, meşgul değildi artık, özür dileyerek Tuthill'den ayrıldım ve onun yanına gittim. «Ange,» dedim, «Elbise almak istiyorum, kendime.»

Siparişlerimi söyledim, Tuthill'in bir az ilerden bizi gözlediğinin farkındaydım. Bana ısmarladığım gömlekleri, pantolanları, çorapları ve bir koyunpostu ceket getirdi.

«... ve iki kutu .44 mermi,» dedim.

Gözlerini kaldırıp baktı, yüz hatları gerilmişti. Birden yerinde döndü ve mermilerin durduğu rafa kadar gitti, iki kutu mermi aldı ve geldi, tezgâhın üstüne, önüme sertçe koydu kutuları.

«Ange» dedim, «seninle konuşmam gerek.»

«Beni dağdan kurtarıp buraya getirdin ve bunun için sana minnettarım,» dedi, «fakat sanmam ki-»

«Ange, o altının bir kısmı senin. Büyükbaban onu arıyordu, muhtemelen madeni ilk bulan onun atalarından biri. Bu nedenle senin de payın var madende.»

«Bildiğin gibi yap. Bunun için konuşmamız gerekli değil.»

Elinde, verdiğim parayla döndü ve kasaya gidip, üstünü getirdi.

«Ange.. o adamları vurmak zorundaydım.»

«Öylemili. Şimdiye kadar gördüğüm en vahşi en adi bir hareketti. Seni çok iyi çok nazik bir insan olarak tanımıştım-»

Sözünü bitirmeden döndü ve uzaklaştı. Bir an orada durdum. Arkamı dönünce gene Tuthill ile burun buruna geldim. «Ange Kerry'yi tanıdığınızı bilmiyordum,» dedi.

«Kişiler kendi aralarında konuşurlarken onları dinlemek adetiniz midir?» çok kızmıştım. «Bana bak Tuthill, sen bir centilmen değilsin. Keza senin hırsız olduğunu sanıyorum ve hep hırsızlarla dolaşıyorsun. O Boyd'u gözümden uzak tut - anlıyor musun. Eğer onu görürsem, ikinizi birden duman ederim.»

Kapıya doğruldum. Rugger oradaydı. «Birşey mi oldu Tell?»

Gözleri dehşetten büyümüş bir halde Ange bana bakıyordu. Las Vegas'ta Boyd'un beni sokakta takip ettiğini, Tuthill ile olan ilişkisini, Esteban'ın kulak misafiri olduğu konuşmaların konusunu bilemezdi. Bütün bildiği, şimdi duyduklarıydı - buna göre nedensiz yere, masum ve saygıya layık bir kişiye sataşmış gibi oluyordum.

«Bir şey yok Joe.» Sesimi alçaltıp, «Sadece Tuthill altın madenimi merak ediyor. Onunla beraber olanlar da öyle. Beni Las Vegastan buraya kadar takip etmiş.»

Eve dönerken kararımı vermiştim. Dağa hemen gidecektim, şafaktan önce yola çıkıp, beni izlemek isteyenlerle ara-

ma fazla mesafe sokacaktım. Bu son seferden sonra güneye Mora'ya başka bir yere gidip kendime bir çiftlik alacaktım. Ange da aklının estiğini yapabilirdi.

Onun yanına gittiğim her kez, beni eskisinden daha kötü duruma düşürecek bir şey oluyordu. Kitch'i öldürmeden önce, birinin öldürüldüğünü hiç görmemişti herhalde.

Eve gelince, Cap kızgın olduğumu anlamıştı, yol hazırlığımı yaparken onun için bir şey demedi, sormadı. İki yük hayvanı alıyordum beraberimde, tabii Appaloosa'da benimle geliyordu. Fazla eşya götürmenin bir anlamı yoktu... iki veya üç günlüğüne gidiyordum.

Bununla beraber, işi sağlama bağlamak için bir haftalık yiyecek ve dört kutu .44 lük mermi alıyordum yanıma, fişekliğimdekilere ilave olarak. Şafaktan bir saat evvel yola koyuldum.

«Dikkatli ol,» diye Cap son olarak bir kez daha uyardı.

«Tuthill'i gördüm,» dedim Cap'e, «Altın'ın kokusunu almış, banka, Wells Fargo ya da başka bir kanaldan. Üstelik altının dere altını değilde maden altını olduğunu biliyor.»

Dağın, eteklerine çok yakın olarak at sürdüm, kuzeye doğru, ağaçların arasından kıvrıla kıvrıla. Hava kapalıydı ve rutubet elle tutulacak kadar çoktu..

Rock Creek'in Vallecitos'a girdiği yerden güneydoğu'ya saptım ve atı dere içinden sürdüm. Güneş çıkıncaya kadar dere, bıraktığım bütün izleri alıp götürürdü.

Ormanda bir tepenin üstüne çıktığım zaman güneş, usta fırçasıyla gök yüzüne mükemmel renkler vurmağa başlamıştı. Dönüp arkama baktım. Aşağıda, kilometrelerce ötede bir kımıldama gördüm. Güneş ışınları bir namludan yansımıştı.

Onları madenin bulunduğu yere kadar götürmenin bir yararı yoktu. Soluma dönüp atı kayalık bir bayıra sürdüm, sık sık yön değiştirip, bir tepeyi aştım ve doğuya döndüm. Yediyüz metre kadar ilerde bir göl vardı, vadideki gölden daha büyük bir göl. Atın hızını artırarak göle doğru yöneldim.

Gölün yakınında uygun bir yerde geceyi geçirmek için durdum ve ateşsiz bir kamp kurdum.

Yapraklara vuran yağmur sesiyle uyandım, şapkamı başıma, çizmelerimi ayaklarıma geçirip kalktım ve tabanca kemerimi taktım sonra yatağımı katlayıp kampı dağıttım.

Kahve bile yapmadan atı eğerledim ve hızla ormandan çıktım. Bir düzineye yakın göl ve su birikintileri arasından kendime yol bulup gök gubbesinin altında olağan üstü manzaraya bakan bir bayırın üstüne çıktım.

Yağmur altında hiç bir şey kımıldamıyordu. Vadime girdim. Maden bıraktığım gibiydi. Delik geçit yolu ise altmış santim kadar su altındaydı, kısa bir süre sonra geçit olanağı kalmayacaktı. Öbür yol tek çıkış yolu olacaktı.

Atlarımı yayılmaları için bağladım ve madene gidip kazmayla çalışmağa başladım. Altın damarı daha zengin gelmeğe başlamıştı, kuartz o kadar yumuşaktı ki, çizmelerimin altında bile dağılıyordu.

Yağmur devam ediyordu... sürekli, ısrarlı kara dönüşmesi olağan bir yağış...

Artık ne Angel'ı ne de Cap'i düşünecek vakit yoktu, en önemli iş, bir an önce altını çıkarıp dağdan inmekti.

Tekrar madenden çıktığımda yağmur dinmişti ama havada, insana dehşet veren bir sessizlik vardı, atlar da huysuzlanmağa başlamışlardı.

Birkaç geyik vadinin öbür tarafındaki çayırlarda otluyorlardı. Demekki yakında bir fırtına gelecekti. Çünkü onlar genellikle güneş battıktan sonra otlamağa çıkarlardı. Bulutlar iyice alçalmıştı. Yağmur yeniden başladı.

Tekrar madene dönüp bir saat daha, çalıştım sonra ateşi hızlandırıp kahve suyu koydum. Karnımın açlığından başım ağrımaya başlamıştı, havadaki durum nedeniyle insanın oturup rahatlaması olanağı yoktu.

Huzursuzluğumun bir nedeni de burada kapanıp kalmak ihtimalindendi.

Ateşin yanında gecenin geç vaktine kadar çalışıp altını kuartzdan temizledim. Belki bulduğum altın sadece bir cepten ibaretti. Daha ilerde, toprağın derinliğinde kuartz sertleşecek, belki altının hali - karakteri değişecek ve çıkarmak için matkaplara gerek olacaktı. Bu konuda ise bildiğim, hiç bir şey yoktu.

Gece bastırınca atları oyuğun yakınına getirdim ve daha derinde ateş yaktım sonra da kendime tatlı ekmek hazırladım. Yatmadan önce karnımı iyice doyurdum.

Gecenin yarısında uyandım.

Hava çok soğuktu. İnanılmıyacak kadar soğumuştu. Atlar, başları aşağıda birbirlerine sokulmuşlardı. Kovuktan dışarıya, garip bir buz dünyasına çıktım.

Buz... sanki gökten buz kristalleri yağmıştı, ağaçların üstü, kayalar, taşlar ve çayırlar her şeyden, ay ışınlarının buzdan yansıması görülüyordu. Kavaklardaki buz, sanki onları cam çubuklardan yapılmış bir ormanın ağaçları hissini veriyordu insana.

Garip bir güzelliği vardı ortalığın, bu güzellik arasında ölüm kokusu da vardı.

Bu buzlar erimedikçe, dağlardaki iz ve yollarda kim-

se yolculuk edemezdi. O ince yollar, o dar yollar, o kayalık geçitler hepsi hepsi şimdi buzla kaplıydı. Buralarda bir at tuttuğu yere basamaz hattâ bir insan bile mokasenli ayağıyla bastığı yerde zor durabilir, yürümeğe cesaret edemezdi.

Ange'ın bulunduğu, vadideki yere giden patikayı düşününce tüylerim diken diken oldu.

Güneş çıkarsa bütün bu buzları çabucak eritirdi. Fakat mevsim bir hayli ilerlemişti... ya önce kar yağarsa? Bazen, bu gibi yerlerde, bir tek adım bile, bir çığın başlamasına yeter de artardı bile.

Tekrar içeri girip ateşi büyüttüm, sonra bir çuval parçasıyla atların yanına geldim ve onların üstündeki buzları temizlemeğe başladım. Üzerlerindeki örtüler tamamen buz tutmuştu, temizlerken buzlar çıtırdılar yaparak kırılıyordu. Onlara yardım ettiğimi anladıklarından kımıldamadan durdular, gözlerinde umutsuz bakışlar vardı.

Yiyecek... en fazla yiyeceğe ihtiyacım olacaktı. Şiddetli soğuk karşısında kendimi sıcak tutmak için, her zamankinden daha fazla gıda almam gerekecekti ve burada ne kadar süreyle kapalı kalacağımı kimse bilemezdi. Belki de bütün kış boyunca.

Vakit kaybetmenin anlamı yoktu. Her adım, düz bir yerde dahi atılmış olsa, ayağın kırılması tehlikesi ile karşı karşıya kalınması demekti. İz ve patikalar söz konusu bile edilemezdi artık; altın'ın kendisi bile önemsizdi. Bundan sonrası bir ölüm kalım meseleslydi.

Ortalığın aydınlanmasına daha bir kaç saat vardı ama ben elime baltamı alıp dışarı çıktım, yakına getirmiş olduğum bir tomruktan bir hayli büyük ve kalın odun parça-

ları kestim ve içeri sürükleyerek getirdikten sonra ateşi dehledim, artık bu ateş uzun süre dayanırdı.

Kaygan yerde hareket etmek istemediklerinden, atların ayakları sertleşmişti, bunu önlemek için, durdukları yerin etrafındaki buzları kırdım ve madenden çıkardığım toprağı ayaklarının altına serptim.

Sonra ormana giderek bir hayli kalın dalları kesip odun yaptım ve kovuğun içine taşıyarak depoladım. Ay ışığı yavaş yavaş yerini gün ışığına bırakıyordu, ateşe kahve suyu koyup durumu gözden geçirmeğe başladım. Belki dışarı çıkmak için, gözümden kaçmış bir yer veya yol vardı.

Ortalık iyice ışıyınca yapılacak ilk iş, bir veya iki geyik vurup, et stoku yapmaktı, hava soğuk olduğundan etin kokması söz konusu olamazdı.

Şafak, soğuk bulutlu bir gökyüzü ile birlikte geldi. Dışarı çıkıp avlayacak geyik aramağa başladım. Appaloosa buz tutmuş çayırın kenarlık bir yerinde ayağıyla buzları kırıp çayıra ulaşmağa çalışıyordu. O bir Montana atıydı ve böyle şeylere alışkındı.

Öğleden bir az önce bir geyik buldum.

Akşama doğru hava daha da soğudu. Geyiğimi kesmiş, yüzmüş ve etini asmıştım. Hayvanın derisini dikkatle yüzmüştüm zira, bütün kışı burada geçireceksem, bunun gibi daha bir çok deriye ihtiyacım olacaktı. İhtiyacım olan bütün av hayvanları şimdi vadideydi, hiç olmazsa bu yönden bir güçlük yoktu.

Battaniyelerime sarılmış olarak, bütün gece ateşin yanında oturdum. Kovuğun ağzını bir duvarla örmem gerekecekti. Rüzgâr içeri giriyor, ateşimi söndürme tehlikesi yaratıyor ve beraberinde soğuk getiriyordu. Sabahleyin havada, güneşi kapatan bulutlar vardı gene, rüzgâr keskin bir

bıçak gibi insanın yüzünü kesiyor ve ağaçların buz tutmuş dalları, bir iskeletin kolları gibi, biri birine çatırdılarla vuruyordu.

Atlar donmuş çimenleri yemeğe çalışmışlar fakat buz dudaklarını kestiğinden, yanıma yardım istemeğe gelmişlerdi. Derenin yanındaki çimenler daha uzun olduğundan oraya kadar gidip onlara çayır biçtim, getirip önlerine yığdım.

Bu böyle devam edemezdi. Bir yolunu bulup bu dağdan kurtulmalıydım. Olanağı varsa, atları da beraberimde götürmek istiyordum. Bununla beraber başarabileceğimi de hiç sanmıyordum... ve bensiz bu yüksek vadide, kendi başlarına yaşamak olanağını da bulabileceklerinden kuşkulu idim. O akşam kendime mükellef bir et yemeği hazırlayıp ateşin yanında yedim.

O gece kar bastırdı ve sabahleyin, atlarımdan birinin ayağını kırmış olduğunu gördüm. Onu öldüren merminin sesi, buz tutmuş vadide derin yankılar yaparak uzaklaştı.

Hafif bir şekilde yağan karın altında, delikli geçide kadar gittim. Akıntı donmuştu ve delik buzla tamamen tıkanmıştı. Bu yolla dışarı çıkmanın artık olanağı kesinlikle yoktu.

Ange, büyükbabası ile burada bir kış geçirmişti, nasıl yapmışlardı acaba?

Onların sığınmış oldukları kovuk daha büyük, daha korunaklıydı ve ömür boyu yeterli odun vardı, etrafta... ama keçi yolunu izleyerek aşağıya kadar inebilir miydim?

Kanyona kadar gitmek kabilmiydi? Sivri kozalaklı çamların büyüdüğü bu yerlerde rüzgâr daha şiddetli ve soğuk olurdu. Keçi yoluna eriştiğimi kabul edelim, fakat ya ondan sonrası?... Baştan başa buzla kaplı ve çok dik olan bu yüzaltmış metrelik duvardan aşağı inmek bir meseleydi.

Orası en son sığınak olacaktı her halde; ondan önce yapılacak başka bir şey olup olmadığını iyice araştırmam gerekiyordu. Şimdilik burada kalıp bu fırtınayı atlatmağa bakmalıydı.

Elime küreği alıp, atlara otlak açmağa başladım. Gerçi onlar buzla nasıl savaşacaklarını Appaloosa'dan öğrenmişlerdi ama, dil ve dudakları kan içinde kalmıştı.

Kar, yağışına devam ediyordu, buzu ince bir tabaka ile örtüp hareketi daha tehlikeli bir hale getiriyordu.

Birden Appaloosa başını kaldırdı ve kulaklarını dikti.

Winchester'imi elime aldım. Yağan karla sınırlanan görüş alanım içinde hareket eden bir şey göremedim. Etrafı dinledim ama bir şey duyamadım.

Aşırı bir dikkat ve özen ile yürüyerek derenin kenarındaki kavakların yanına gittim, en uzun düz dallardan bir hayli kesip kovuğa getirdim ve ateşin çok yakınına olmamak şartıyla yere dizdim.

Dalma yanımda deri şeritler taşırım, adetimdir. Çoğunluğu domuz derisidir ve damgalama yaparken sığırların ayaklarını bağlamada kullanırım. Her kovboy, aşağı yukarı bunları şu veya bu olağanüstü hallerde kullanmak için yanında bulundurur. Şimdi bunlardan yararlanmanın sırası gelmişti.

Atlar başı boş dolaşmaktan çok kovuğa yakın olmayı yeğ tutuyorlardı. Bütün sabah ile öğlenden sonrasının çoğunu, altını kuartzdan temizleyip yükümü hafifletmeğe, buna karşılık daha çok altın götürme çabasına harcadım.

Sıcağın etkisiyle kavak dalları esnek hale gelince her birine oval bir şekil verip uçlarını bağladım. En iyi iki oval dalı elime alıp deri şeritleri bir ağ gibi dalların etrafına bağladım. Böylece ilkel bir kar raketi meydana getirmiştim.

Gece olmadan önce tüfeğimi alıp, kar raketlerini ayağıma bağladım ve onları denemek için dışarı çıktım. Daha önce de aynı şeyleri yaptığımdan, bunlar da fena olmamıştı, iş görürdü. Geniş bir daire çizerek Ange'ın kovuğunun bulunduğu vadiye kadar uzandım. Sivri kozalaklı çamların kenarındaki çıplak tepeye gelince, karanlık bastırmadan önce kendi kovuğuma varmak için, geri döndüm. Silah sesini, işte tam bu anda duymuştum.

Şaşkınlıktan aptallaşmış bir halde, sesin yankılarını dinleyerek olduğum yerde kala kalmışım.

Yalnız kaldığımı sandığım bir dünyada kulaklarımın duyduğuna inanmaksızın ve soğuktan titreyerek bir süre öylece durdum.

Silah sesi... burada!..

Alttaki kanyondan gelmişti. Orada, aşağıda biri vardı. Biri Ange'ın kovuğunda ya da yakınındaydı.

Burada? Bu yerde?

Kısım XIII

Bir buzun birden bire kırılması... karla yüklü bir dalın kırılması?..

... Hayır hayır bu açık ve seçik bir silah sesiydi, hiç kuşkusuz.

Tell, dedim kendi kendime, *sen yalnız değilsin burada...*

Aşağıdaki kovuğu kim biliyordu? Veya vadinin yerini? Yalnız Ange, bildiğim kadarıyla... Cap, söylediklerimden fazla bir şey bilmiyordu, ona tam ve açık bir tarif vermiş bile olsaydım, ki vermemiştim, buraya kadar gelemezdi. Gelemeyecek kadar zayıf ve dermansızdı.

Ange...? Düşünmesi bile aptalcaydı. Buraya gelmesini gerektirecek bir nedeni yoktu.

Orada beni izleyen kimdi? Vadiye giren başka bir yol bulmuş olabilirlermiydi? Akla en yakın ihtimal, bu gibi görünüyordu.

Kanyona gitmek için şimdi yola koyulsaydım, oraya varıncaya kadar karanlık iyice bastıracaktı, bir şey görme olanağı da olmayacaktı. Yapılacak en iyi şey, madene dönüp sabaha kadar orada kalmaktı.

Kesin olan bir husus vardı. Bu herifler kanyonda iseler, onlar da benim gibi kardan hapsolmuşlar, eğer yanılmıyorsam, duruma benden daha az uyabileceklerdi.

Biz Sackett'ler'in hiç bir zaman fazla bir şeyi olmamıştır. Dağlarda yaşarken, pek az şeyle yetinmesini, geçinmesini öğrenmişizdir. Daha onaltı yaşına gelmeden önce, her birimiz kilometrelerce uzaklara iş için gider ve bu süre içinde çevremizde bulduklarımızla yetinir, geçinir giderdik.

O zamandan beri de sıkıntıdan ve yokluktan başka bir şey görmemiştim. Gerek askerliğim sırasında gerek ondan sonra hep böyle olmuştu. Montana—Texas arasında sığır nakletmek bu antremanı kaybetmek için uygun bir iş değildi ve görünüşe göre, yaşantımın yarısını yokluğa yakın bir varlık içinde geçirmiştim.

Güçlük sanki benim için özel bir yaşantı şekliydi. Aç kaldığım, soğuktan titrediğim ve sert arazi şartlarıyla yaşamak için savaştığım zamanlar çoğunluktaydı. Bu dağlarda kardan hapsolup kalmak hoş bir şey değildi ama bir yolunu bulup gene durumumu kurtarabileceğime inanıyordum. Ama ya diğerleri?...

Kampa geldiğimde atlar kovuğun ağzına yakın bir yerde duruyorlardı. Onları içeri sokup üstlerini temizledim. Morallerini düzeltmek için onlarla gerektiğinden fazla ilgilendim. Onlar başımızın dertte olduğunu bilecek kadar akıllı hayvanlardı.

Ben de kendimden emin olmak isterdim doğrusu.

Ateşi dehledikten sonra, yeleğimi çıkardım ve koyunpostu ceketimi tekrar giydim. Soğuk havada üstüme giyecek fazla bir şeyim olmasına daima dikkat etmişimdir. Böyle bir havada insanın kaçınacağı en önemli husus, terlemektir. Hareket etmeği bırakır bırakmaz elbiselerdeki ter ve rutubet, vücudun üzerinde donar ve...

Yemeğimi hazırladım, elime Blackstone'u alıp, ateşin karşısına bir güzel kuruldum. Zaman zaman gözlerim ateşe takılıp, okuduklarımı anlamağa çalıştım.

Bu son aylarda, yattıktan sonra, geceleri uyanıp okuduğum şeyleri düşünmeyi, bazı şeyleri kendi kendime söylemeyi huy edinmiştim. İlkbahara kadar daha iyi, daha oturaklı konuşabileceğimi sanıyordum.

Ve arasıra da Ange'ı düşünürdüm... onu aç bilaç, baygın bir halde bulduğum zaman benim aradığım kadın olarak kabul etmiştim. Ona ilişkin çeşitli hayaller kurmuştum, davranışlarını, düşüncelerini incelemiş durmuştum kendi kendime.

Ama artık düşünecek, hayal edecek bir şey kalmamıştı. Geçen akşam dükkandayken bunu açık ve seçik olarak belirtmişti. Keşke Kitch'in beni öldürmesine imkan verseydim. Ama bu aklımın almadığı bir şeydi. Kendilerini kadın için öldüren kişileri duymuştum—duyduğum en budalaca şey. Ama kendisini bile bile öldürteni de doğrusu hiç duymamıştım.

Kadınlar pratik fikirli yaratıklardır. Hemen işin ruhuna, köküne inerler; hiç bir kadın kendisi için ölmüş bir budalayı hatırlamak için zaman kaybetmez. Yapılacak şey, sevmek için yaşamak yoksa onun için ölmek değildi.

Bununla beraber bir kadın, erkeğini başka bir kadınla görmektense, onun ölmesini tercih eder.

Ama gelgelelim bu akşam, bu yalnız akşam, kovuktaki parlak ateşin yanında, boğazımda bir şey takılı halde, Ange'ı düşünüyor onun altın rengi saçlarını hayal ediyordum.

Yemekten sonra sabah için bir az komanya hazırlamış, kar raketlerimi onarmıştım, Bir süre sonra kitabı heybedeki yerine koyup uykuya daldım.

Şafaktan bir saat önce uyku tulumundan çıktım. Kahvaltımı yaptıktan sonra atları alıp suyun kenarına gittim. Baltamla buzları kırıp atları suladım. Onlar su içerken otlak yeri hazırladım, yeterli değildi ama... çayır açmak için uğraşmaya pek zamanım yoktu bugün.

Kar raketlerini ayağıma geçirdim, komanya torbasını sırtıma vurdum, bir miktar halat ve Winchester'i elime alıp

yola koyuldum. Kanyona inen ize geldiğim zaman şafak sökmek üzereydi.

İlk gördüğüm şey, hemen hemen yolun yarısında duran karanlık bir lekeydi. Oraya bir şey düşmüştü.

Dikkatle, bulabildiğim şeylere tutuna tutuna aşağıya inmeğe başladım; lekenin yanına yaklaştığım zaman, karın bir miktar üstünü kapladığını gördüm. Demekki bu şey oraya gece düşmüştü ve her neyse, izin kenarından yuvarlanmıştı.

Kenara iyice yaklaştım. Kar ve buz dışarıya doğru bir çıkıntı yapmıştı, Bir kimse bunun üzerine ağırlığını verse, aşağıya uçması işten bile değildi. Yavaş yavaş eğilerek aşağıya baktım.

Leke, Ange'dan başkası değildi.

Yedi metre kadar aşağıda bulunan bir çıkıntı üzerinde yatıyordu. Rüzgârın savurduğu karlar, kısmen üstünü örtmüştü. Altın renkli saçları karların üzerinde bir kor parçası gibi dağılmış duruyordu, bulutlar arasından sıyrılan güneş ışınları saçlarında yansıyordu.

Silahımı bırakıp, kayan toprakların ortaya çıkardığı bir çam ağacının köklerini görünceye kadar etrafıma bakındım. Halatı sıkıca bu köklere bağladıktan sonra, diğer ucunu aşağı sarkıttım. Bir az sonra Ange'ın yanındaydım. Yattığı kaya çıkıntısı iki metre genişliğinde beş metre kadar uzunluğundaydı.

Ölmemişti.

Kollarımın arasına alıp ısıtmaya çalıştım ve bu arada bir takım aptalca laflar ettim galiba.

Halatın ucunu koltuk altlarından geçirip, kayıp düşme-

mesi için sıkıca bağladım. Sonra halattan yukarıya tırmandım. Nefesimi alınca onu yukarıya çektim.

Onu yukarıya çekinceye kadar ortalık iyice aydınlanmıştı. Halatı çözüp kangal yaptıktan sonra, kar raketlerimi ayağıma geçirdim ve Ange'ı omuzuma atıp yola düzüldüm. Kafasında koca bir şiş vardı, kalın ve gür saçlarıyla kar, darbenin etkisini azaltmıştı, fazla bir yarası yoktu.

Daha henüz iki adım atmamıştım ki, aşağıdan sesler duydum, sonra bir silah sesi; çok aşağıya nişan alınmış olmalıki mermi yakınımıza bile gelmedi. Aşağı bakınca bir kaç siyah lekenin kanyonun dibinde kımıldadığını gördüm.

Ange kıpırdandı ve gözlerini açtı, çabucak arkaya, duvarın dibine çekilip onu ayakları üstüne yere bıraktım.

«Tell? Tell, gerçekten sen misin? Sandım ki-»

«İyimisin?»

«Düştüm... Galiba kenardan aşağı yuvarlandım.»

«Öyle olmuş.» Bir elimde tüfeğim, diğer elimde Ange'ın eli, kayalara sürünerek izden yürüdük. Diğer bir atış, yanımızda bir yerde kayalara çarptı, aşağıdaki lekelerin hızla izin alt ucuna doğru gittiğini gördüm. Galiba biri düştü ama diğerleri yollarına devam ettiler.

«Aşağıdakiler kimler?»

«Bay Tuthill ve diğerleri. İra Bigelow ve Tom. Boyd denilen adam ve tanımadığım iki kişi daha. Birine Ben diyorlardı.»

Ben Hobes?

«Bana zorla yolu gösterttiler, Tell. Beni tehdit ettiler. Kaldıkl... sen de gelmemiştin ve başına bir şey gelmesinden korkmuştum.»

Hava gene soğumağa başlamıştı. Bulutlar açılıyor ve

rüzgâr hızını arttırıyordu. Kar altındaki buz nedeniyle hareketlerimiz çok yavaştı. İzin tepesinde kar raketlerini ayağımdan çıkarıp Ange'ın ayaklarına taktım.

Arkamızdakilerin izi takiben yükseldiklerini düşündüm. Altı kişi vardı ve altını istiyorlardı, fakat en çok istedikleri beni öldürmekti. Bu şartlar altında Ange'ı da öldürmeleri gerekiyordu.

«Onlarla beraber geldiğini başka kim biliyor?»

«Hiç kimse. Bay Tuthill konuştuklarımızı duymuş, zaten altını daha önceden de biliyormuş. Sana söylediklerimden benim de bildiğimi anlamış. Odama geldi ve bana ortaklık teklif etti, bütün altını kendimize alacaktık. Red ettim.

«Gitti ama gece olunca diğerleriyle birlikte gene geldi. Bana kalın şeyler giymemi, aksi halde öldüreceğini söyledi...

Sözünü yapacağından emindim.

«Dışarı çıkıncaya kadar ne yapmak istediğini anlayamamıştım. Sonra ne olduğunu anladım. Seni izlemeğe çalışmışlar ama sen ellerinden sıyrılıp kaybolmuşsun, böylece beni almağa gelmişler.

«Bildiğim tek yol, çıkış için kullandığımız arka yoldu ve yolu bulacağıma pek güvenemiyordum. Dağa vardığımızda hava soğuyordu ve yağmur başlamıştı. Kovuğa kadar geldik, bu arada yarı donmuş haldeydik, aralarında tartışmaya başladılar.

«Boyd'u nöbete diktiler, o nöbette uykuya dalınca ben de kaçtım. Senin buralarda bir yerde olduğunu biliyordum.»

Karlara bata çıka gidiyorduk, Ange sinirli olduğundan ve korktuğundan hızlı hızlı konuşuyordu. «Tell, seni öldürmeğe kararlılar. Ben yanılmışım, Tell. Bunların ne menem insanlar olduklarını anlayamamışım, sen haklıymışsın, Tell!..»

Kovuğa geldiğimizde ateş hemen hemen sönmek üzereydi. Odunlarla ateşi hızlandırdım, kovuk ısınırken kahve güğümüne kar doldurup kahve suyu hazırladım.

Gözlerimi kaldırınca Ange'ın durmuş bana baktığını gördüm. «Tell, çok üzgünüm. Zamanında anlayamadım.»

«Ya ne zanetmiştin? Canım isteyince kalkıp o adamları vurduğumu mu? Tabii onlar istediler. Beni öldürmek istiyorlardı. Olayı gördüğüne hâlâ üzgünüm.»

Kovuğun önündeki açıklığa çıkıp etrafa bakındım. Hava açıyordu, rüzgâr insanın suratını bıçak gibi kesiyordu, ortalıkta Tuthill ve arkadaşlarından eser yoktu.

«Doğuda» dedim Ange'a, «insanlar halâ düello ediyorlar, ancak onlar bunu bir düzen içinde yapıyorlar... herşey hazırlanıyor ve bir merasim havasında yapılıyor. Burayla tek fark, biz merasim için vakit kaybetmiyoruz. Orada herkes birbirini tanıyor, bu farklılık yaratıyor, tabiiki. Burada ise kimse biri birini tanımıyor, çoğumuz yabancıyız; dolayısıyla kimse hasmının bir centilmen mi yoksa bir serseri mi olduğunu bilemiyor. Böylece derhal silaha sarılıp vuruşmak tabiileşiyor.»

«Biliyorum, Joe da öyle söylemişti... Ben... Ben ona da inanmamıştım önce. Çok... çok vahşet gibi geldi bana.»

«Evet, hamfendi. Vahşetin ta kendisi. Ama, ahpaplarının mezar taşına bakıp ta «yazık, çok iyi bir adamdı, şiddete inanmayan bir centilmendi ve öldü demelerinde bir anlam görmüyorum.»

Duraklayıp, karşıdaki ağaçlara baktım. «Hayır Ange, kanun, adalet ve insanlığa yaraşır bir yaşantıya inanan kişiler, zorbalığa inanan kişileri vurmak, onlarla vuruşmak zorundadır, bunun en mantıki yolu budur. Adalete inanırım, diğer insanların haklarına saygı gösteririm fakat aynı za-

manda büyük bir tabanca taşırım ve gereğinde de kullanırım.»

Herifler henüz görünürlerde yoktu. Ya yolda başlarına bir şey gelmişti ya da gizlice yaklaşıp etrafta uygun yerlere yerleşmeğe ve oradan ateş açmağa çalışıyorlardı. Maden tünelinden çıkarıp dışarıya attığım taş ve kayalar kar ve buzla kaplı olduğundan, madenin olduğu yeri bulmakta bir hayli güçlük çekeceklerdi.

Ange Blackstone'umu gördü ve eline aldı. «Buna mı çalışıyorsun?» yüzüme merakla baktı.

«Evet. İnsanı, insan olduğundan dolayı gururlandıran bir kitap.»

«Avukat mı olacaksın?»

«Hayır... Kardeşim Orrin kendinden bir avukat yaptı ama o zaten çenebaz keratanın biriydi. Onun yeteneği vardı. Gal dili onda iyice belirmişti. Benim yeteneğim yok. Ben, sadece bildiği kadarıyla işleri doğru yapmağa çalışan bir adamım. İnsanın cahil kalmağa hakkı olmadığına inanırım, cehalet bir suçtur toplumumuzda. Bir adam oy kullanacaksa, ülkesinin idaresinde ve hükümetinin seçiminde katkıda bulunacaksa, bunları anlayarak yapması ona düşen bir görevdir.

«Ben hiç okula gitmedim, onun için bu kitabı ve diğerlerini okuyarak, kaybettiklerimi yeniden elde etmeğe çalışıyorum. Bir gün —yanaklarımın kızardığını hissettim— çocuklarım olunca onları okula göndereceğimden babalarının cahilliğinden utanmalarını istemem.»

«Nasıl utanabilirler?» dedi Ange, «Sen iyi, cesur ve-»

«İşte geliyorlar,» dedim ve odun yığının arkasına yerleştim.

Karda yürüyen adımlarının gıcırtısını duyabiliyorduk.

Beş kişiydiler. Tuthill'i hemen tanıdım, yanındaki iki kişi de muhtemelen Bigelow kardeşlerdi, tırmanmaktan Boyd çok yorulmuş, bitkin bir haldeydi. Ben Hobes onun arkasından geliyordu. Ortada görülmeyen tek kişi, kır saçlı iki tabancalı delikanlıydı.

Yaklaşmalarını bekledim, ağzımda ufak bir kıymık parçasını çiğniyor, Winchester'imi okşuyordum. Bu şekilde yaklaşmaları aptallıktı...

«Dışarı çık Sackett! Seninle konuşmak istiyoruz.»

«Sesinizi duyuyorum.»

«Dışarı çıkıp, buraya gel.»

«Ve bu sıcak, rahat yeri bırak, öylemi? Rahatım burada iyi.»

Aralarında tartışmaya başladılar. Sonra Tuthill kovuğa doğru yürümeğe başladı, ben de ayaklarının dibine karların içine bir mermi yerleştirince, o kadar hızlı durduki, neredeyse düşecekti.

«Sizlerin problemi benimkinden daha büyük,» hasbihal eder bir tonla düşüncemi açıkladım. «Geldiğinizden beri dağlara bir hayli kar yağdı. Buradan nasıl kurtulmayı düşünüyorsunuz?»

«Buraya bak, Sackett,» dedi Tuthill «zengin bir altın damarı bulduğunu biliyoruz, bütün istediğimiz onun bir parçası. Aptallık etme. Hepimiz için yeter miktarda altın var orada.»

«Neden paylaşayım? O benim. Sizin hissenize de düşen, karlar arasında dünyanızı değiştirmek fırsatı.».

Olduğum yere biraz daha yerleştim. «Tuthill, durumu anlamaz görünüyorsun. Buraya gelince, kendiliğinizden bir tuzağa düştünüz. Bütün geçitler kapalı, hepimiz kışı burada

geçirmek zorundayız. Ümit etmek isterim ki, beş veya altı ay yetecek yiyeceği de beraberinizde getirmişsinizdir.»

«Eğer dışarı çıkmazsan, Sackett,» diye Tuthill tehdit etti, «Biz gelip seni çıkarırız.»

«Bir daha ateş edersem, bu sefer vurmak için atarım. Tuthill.»

Hava çok soğuktu. Bölgeyi bildiğim kadarıyla, gelecekleri-nin ne olduğunu kestirebiliyordum. Hava açıktı ama, soğuktu. Sıfırın altında oniki dereceydi ve bir kaç saat içinde kırk, kırkbeş dereceye düşebilirdi birden.

«Ben,» diye seslendim, «sen buraların yabancısı değilsin. Sakin bir gecede üçbin, üçbinbeşyüz metrede ne kadar soğuk olabileceğini anlat onlara. Hepimiz kışı burada geçirmek zorundayız, bu fikre şimdiden alışmaya başlayın.

«Muhafazalı bir yere, yakacak oduna ve yiyeceği ihtiyacınız var. Av hayvanları bu yükseklikte kalmaz, daha alçak yerlere giderler. Şimdi yola çıkmayı denerseniz, belki başarırsınız.»

Odun yığını, kovuğun ağzının yarısından fazlasını kapatacak şekilde yığıldığından hem rüzgârı kesiyor hem de bizi mermilerden koruyordu. Maden tüneli, altın damarını takiben hafif bir kıvrıntı yapıyordu, burada bir kişi güvenle kalabilirdi —Ange'a fısıldayarak oraya sığınmasını söyledim.

Kısmen ağzı açık olmasına rağmen, kovuğun duvarlarındaki girinti ve çıkıntılar yansıtma görevi yaparak, ateşin ısısını tekrar üzerimize veriyordu. Ayrıca, bu yerdeki yaşantı kavgamızda paha biçilemeyecek üç şeyimiz vardı ki bunlar onlarda yoktu —kazma, kürek ve balta.

Onlar madeni benden almak için gelmişlerdi. Bense madende çalışmak için gelmiştim.

Onların yapabilecekleri iki şeyin, bizim için tek tehlikeli şey olabileceğini biliyordum. Ateşlerini, kovuğun duvar ve tavanına yöneltebilirler ve mermilerini sektirerek bizi yaralayabilirlerdi. Böyle ufak bir yerde seken mermilerin ne büyük ve acılı yaralar açan sıcak çelik parçaları olduğunu biliyordum.

Keza atları da öldürebilirlerdi.

Kovuğun ağzında onları vurmak, görüşümü kısıtlayabilirdi, hattâ kaçışımızı bile engelleyebilirdi. Belki de öleceklerdi ama, başarabilirsem onları da götürmek istiyordum.

Bayırın bir yerinde bir dal kırıldı. Ortalık çok sakindi... buzlu bir sessizlik.

Boyd ayaklarını yere vurup söylendi. İlk önce ölecek olan Boyd'du her halde. Basit tarafıyla, soğuğa dayanacak kadar yetenekli değildi. Hepsinin arasında en çok dayanan Ben Hobes olurdu.

Hepsi birden dönüp ağaçlara doğru yöneldiler. **Hiç olmazsa birini temizlemeğe niyetlendim.** Ama karar verinceye kadar, atı alan Üsküdarı geçmiş, hepsi ağaçların arasında kaybolmuşlardı. Etraflarındaki dal ve çalıları kırıp, ateş yaktılar. Ama onlara ateşten başka şeyler de gerekti.

Kid, neredeydi?

Hepsi altı kişiydi... biri kayıp aşağı mı düşmüştü? Kanyonun alt kısmı karla kaplı büyük kaya ve kütüklerle doluydu.

Sesini duymadan kısa bir an önce mermi, kesilmiş bir tomruğun dip tarafına vurdu. Uzanıp kahve güğümünü aldım ve bardağımı doldurdum. Parmaklarımı ısıtmak için bardağı elimde yuvarlıyordum. Sonra ilk mermiyi bir yaylım ateş iz-

ledi, mermilerden biri girişin tavanına vurdu ve etrafa taş parçaları saçtı.

«Ange, yerinden kıpırdama. Zorunlu kalınca da dikkatli ol.»

«Tell, buradan kurtulabilecek miyiz?»

«Ange, sana yalan söyleyebilirdim ama doğrusu ben de bilmiyorum. Birimiz bile kurtulabilirsek, kendimizi talihli sayalım.»

Bir kaç dakika bizi devamlı ateş altında tuttular, kahve bardağı elimde, heveslerini almalarını bekliyordum. En sonunda durdular, sonra tartışan seslerini duyduk.

Bizi öldü sanarlarmıydı acaba? Benim de istediğim buydu zaten.

Tuthill seslendi, ben hiç ses çıkarmadım. Sonra bir kaç el daha silah attılar, biri kapının ağzına diğeri içerde tavana vurdu.

Tuthill tekrar seslendi, kahvemi bitirmiştim, odun yığını arasındaki açıklıklardan dışarısını gözetledim.

Bir mermi daha geldi, bu kez kovuğun dip taraflarında bir yere vurdu.

Tartışma daha hararetlendi. Sesler duyuluyor fakat kelimeler anlaşılmıyordu. Çalılar aralandı ve Tom Bigelow görüldü, kovuğa doğru, eli tabancasının kabzasında geliyordu.

Yaklaştıkça yavaşladı, yaptığı işin tehlikesinden ürkmüştü. Bir ara durakladı, tabancasını sıyırıp bir el ateş etti. Çabuk ve bir deneme atışıydı, kovuk ağzının yanındaki bir kayaya çarptı merdi.

Bigelow duraladı, sonra bir kaç adım daha attı, bu sefer daha hızlı yürümüştü. Beş on adım kala seslendim. «Pekâlâ, Bigelow efendi, silâhını at!»

Birden durdu, tabancasını doğrultmağa başladı.

«At onu, elinden!»

Tüfeğin namlusunu görmüştü. Bu mesafeden, bir çocuk bile Winchesterle attığını vururdu. Tabancasını attı.

«Kardeşini öldürmüştüm çünkü, kâğıtları alttan çekmeğe yeltendi. Tabancasına sarılmamasını söyledim. Dinlemedi. Onu öldürmek istememiştim.»

Tom Bigelow bir şey demedi.

«Tabanca kemerini de at,» dedim.

Kemerin tokasını gevşetti ve kemer kendiliğinden yere düştü.

«Tamam şimdi. Hayatını bağışlıyorum, gitmeden önce yemek için ne yapmayı düşündüğünüzü söylemeni istiyorum. Geçitler kapalı, bizimkini alamazsınız, alsanız bile size bir hafta dahi yetmez.»

«Geri dönebiliriz.»

«Ben Hobes'a sor. Al Packer'in kim olduğunu ona sor da sana anlatsın.»

«O kim ola ki?»

«Kışın, yanındakilerle beraber dağa çıkan bir adam. Yiyecekleri bitti. Yanındakilerden altı kişiyi yedi. Hem de bu dağlarda. Böyle bir şeye hazırmısın, Bigelow?»

«Yalan söylüyorsun!»

«Pekâlâ öyleyse, yerine dön.»

Bir silâh daha azalmıştı, aynı şekilde onsekiz, yirmi mermi de.

Gece olunca bize yaklaşmaya çalışacaklardı, tabii beyaz kar üzerinde...

«Birlikte yük hayvanı da getirmişler miydi» diye Ange'a sordum.

«Hayır,» dedi, «işlerini bitirip hemen dönmeyi planlamışlardı.»

Yiyeceksiz kalacaklardı demekki. Ne yapmayı tasarlıyorlarsa, hemen yapmaları gerekecekti.

Birden, Bigelow ağaçlar arasında kaybolurken arka arkaya üç el yoklama atışı yaptım, bir an duraladım, nişanı biraz indirip bir el daha attım.

Ateşe biraz daha odun attım. Yağlı çamlara dokunan ufak ateşler birden büyüdü, ortalığı tatlı bir sıcaklık yayılmağa başladı. Bir mermi tekrar tavana vurdu, sekip ateşi dağıttı. Sıçrayan kıvılcım ve ateş parçalarını elbiselerim ve yatağımdan temizledim, atılan ikinci bir mermi gene sekti, bu kez koi yenime vurdu.

Ağaçların arasından namlularından çıkan alevleri görüyordum. Soğuk yere uzandım, ağır ağır ağaçların kenarında gördüğüm siyah bir lekeye nişan aldım. Bu bir kütük, taş yığını olabilirdi. Ama bir insan da olabilirdi.

Bir an adelelerimi gevşettim, uzun bir nefes aldım, tetik boşluğunu aldım, yavaşça nefesimi bıraktım ve ateş ettim.

Çığlık kaba ve korkunçtu... Böyle bir sesi şimdiye kadar ne bir hayvandan ne de bir insandan duymuştum.

Cevap, olarak bir yaylım ateş açtılar, ateşin bir metre kadar önünü taradılar, en son mermi ateşe isabet etmişti.

«Ange, heybenin içinde soğuk un var; biraz da et al ve yiyecek bir şey pişir. Hava iyice kararınca, buradan çıkacağız.»

«Başarabilecek miyiz?»

«Bilmiyorum, deneyeceğiz.»

Tuthill ve diğerlerinin ne yapacağını merak ettiğim kadar, soğuk hava da beni düşündürüyordu.

Bir yolunu bulup kaçmalıydık. Hiç olmazsa şansımızı deneyebilirdik. Henüz kuvvetimiz yerindeyken kurtulma çarelerini araştırmalıydık.

Ange, dağlık bir bölgenin kışına dayanacak şekilde giyimli değildi. Yiyeceğimiz ve malzememiz yeterli değildi. Her ne kadar biz iyi durumda değildiysek te diğerleri bizden de kötü durumdaydılar. Daha şimdiden eziyet çekmeğe başlamışlardı. Kendi selâmeti için, vurduğum adamın, ölmüş olmasını diledim.

Silâh seslerinden ürken hayvanlar kovuğun ağzından uzaklaşmışlardı, seslerin kesilmesi üzerine tekrar geldiler ama daha henüz yaklaşmamışlardı ki, biri biri arkasına atılan iki el silâh, ikisini de yere serdi; yük atı önce, sonra da Appaloosa ölmüşlerdi.

Aylardan beri ilk defa küfrettim. Peder küfüre kızardı, annem ise tamamen karşıydı bu nedenle biz çocuklar, bu bezde fazla tarağımız olmadan büyümüştük. Ama bu gün bir kaç küfür savurmaktan kendimi alamadım. İyi atlardı, kimseye de bir zararları dokunmamıştı.

Atları niye öldürdüklerini biliyordum. Ne kadar yiyeceğe muhtaç olduklarını anlamaya başlamış olan bu herifler, artık her türlü kötülüğü yapabilecek hale gelmişlerdi... ve at eti de fena değildi yenebilirdi.

Gece bastırdı, soğuk bir rüzgâr ortalığı kapladı. Ay henüz görünmüyordu ama dağların tepeleri aydınlanmıştı. İki defa, ateşimle ormanda, onların bulundukları yerde toz kaldırdım; sonra Ange ile birlikte yiyebildiğimiz kadar yedik. Etin kalan kısmını sarıp heybenin içine koydum, battaniye ve mermileri ayrı bir paket yaptım.

Balık aviamak için kullandığım uzun bir sırıkla Tom Bigelow'un tabanca kemerini ve tabancasını çekip aldım.

Kemerdeki mermileri çıkarıp, kendi kemerimin boş halkalarına taktım; geri kalanları ve tabancanın topundakileri de ceplerime koydum, balta ile tabancanın horozunu kırdım.

Heybenin kenarına iple bir halka yapıp baltayı astım; kazma ve küreği de uygun bir yere gömüp, üzerini taş ve molozla örttüm. Belki onları bulabilirlerdi ama, hiç bir şeyi onlar için kolaylaştırmayacaktım, her işi zor tarafından yapmaları gerekti.

Arasıra atılan mermiler, kovuğun ağzına veya içinde bir yere çarpıyordu, ben de onların ateşlerine uzun aralarla cevap veriyordum... Uzun beklemeğe alışmaları gerekliydi; uyumadan, rahatlamadan.

Karanlıktan yararlanarak bir saldırıya geçmeleri için her türlü neden vardı. Karanlık şekillerinin beyaz kar üzerinde görülmesi ihtimaline rağmen. Ayrıca vadinin alt kısmına inip karşı tarafa geçmeyi başarabilirlerse, duvarın kenarından da gelebilirlerdi...

«Harekete hazır ol,» diye Ange'a fısıldadım. Sanırsam artık bir şeyler yapmağa gayret edecekler, ondan sonra biz harekete geçeceğiz.

Odun yığının arkasından kalkıp, dışarı çıktım ve her iki tarafı görünceye kadar kaya duvarının kenarında yürüdüm. Önce bir şey görmedim... sonra kaba kumaşın çalılara sürünürken çıkardığı bir ses duydum. Hareketi seçinceye kadar bekledim, tüfeği doğrulttum, hareketin yerini sapladım ve ateş ettim.

Önce bir inleme sonra yere düşen ağır bir cisim, yanağımın yanında taşa çarpan bir mermi. İğildim ve kovuğa döner gibi daldım. Dışardan küfür ve silah sesleri geldi.

Paketleri ele aldım, birini omuzuma astım, Ange'da küçüklerden birini aldı. Bir an durup etrafa bakındım. Ağaçların arasında gördüğüm bir namlu alevine bir el ateş ettim ve kovuktan dışarı çıktık.

Kovuğun etrafındaki açıklık kop koyu bir karanlık içindeydi. Duvarı iyice yakından izleyerek bir hayli uzaklaştıktan sonra ağaçların arasına yöneldik.

Onların gelmiş oldukları yoldan aşağı inmemiz gerekliydi ve o dik izi gecenin karanlığında inecektik. Sonra karşı tarafa geçip, kaymış kayalardan, buz tutmuş bacadan tırmanıp Vallecitos'a bakan bayıra çıkacaktık. Ange'ın bu yolu tırmanıp tırmanamıyacağını bilemiyordum. Ağaçların arasına girdikten ve madenden uzaklaşmağa başladıktan sonra yavaşladık, yürüyüşümüzü sabit bir hızda tuttuk. Yerdeki kar donmuştu, kar raketlerine ihtiyaç göstermeyen düz bir arazide gidiyorduk şimdi.

Zaten ilkel olan bu araçları, zor şartlar altında kullanıp harap olduğundan terk etmek zorunda kalmıştık. Hava bu şekilde soğuk kaldığı sürece, kar sertliğini koruyacak ve yürümemizi kolaylaştıracaktı; ama bir defa hava bir az ısınırsa, yerdeki kar ve buz yumuşayacaktı. Ondan sonra halimiz dumandı, yürümek bile mümkün olamayacaktı. Ufak bir sesle büyük çığların üstümüze gelmesi işten bile olamazdı. Şiddetli olması ve yüzümüzü, ellerimizi bıçak gibi kesmesine rağmen soğuk, bizden yana idi.

Sabit bir hızla yolumuza devam ettik. Kaçtığımızı anlamış bile olsalar, madenin içine girip, emin olmak için incelemeleri bir hayli zaman alacaktı; hiç kimse madenin içine başını sokmağa hevesli görünmeyecekti, bir süre. Ayrıca, madene girince de ilk işleri altın çıkarmağa başlamak olacaktı. Zira çıkarmış olduğumu yanıma almış ortalıkta

birşey bırakmamıştım. Altın çıkarmak için de kazmak gerekecekti. Neyle?..

Daha sonra da akıllarına özel fikirler gelmeğe başlayacaktı, örneğin hepsine sahip olma, kimseyle paylaşmak gibi...

Zaman zaman durup Ange'a nefes alması olanağını veriyordum. Hiç sızlanmıyordu. Başaracağa benziyorduk.

Kanyondan aşağı inen ize vardığımızda ay ışığı kanyon duvarına vurmuş, pırıl pırıl parlıyordu. Ange kol yenimi tuttu. «Tell, inmemiz gerekli mi?»

«Gerekli.»

Ayağımı yola koyup denedim. Donmuş kar, gevşek kara göre bize daha kolay bir iniş olanağı sağlayabilirdi. Yumurta yığını üzerinde yürüyen bir adam dikkatiyle, aşağı inmeğe başladım.

Soğuk nedeniyle adelelerimiz kasılmış, sertleşmişti. Altımızdaki kanyon, karanlık büyük bir ağız gibi duruyordu. Üstümüzdeki bayırlar ise saf, beyaz ve parlak bir ay ışığı güzelliğine bürünmüştü. Böyle bir manzarayı insan hayatında ya bir kez görür ya hiç görmezdi, bir dakika kadar durup bu güzelliği içime sindirdim. Ange yanımda, ellerini sırtıma koymuş duruyordu.

«Annemin bu güzelliği görmesini isterdim, doğrusu. Güzele iltifat eder, annem.» dedim.

Soğuk, keskin dişlerini etimize geçirmekte devam ediyordu. Her adımda ezilen kar, ayaklarımızın altında gıcırdıyordu. Attığımız her adım, hayatımız pahasına atılan bir adımdı.

Yürüdüğümüz, daha ziyade ilerlemeğe çalıştığımız izin genişliği elli santim bile yoktu, bazı yerlerde genişlemeler vardıysa da, bunların kenarından taşan kar ve buz yığını olup olmadığından emin değildik. Dik bir yol olduğundan

her adımın dikkatli atılması, önce ayağın hafifçe yere konulmasını, ağırlığın hafifçe verilip, sağlamlığının denenmesini ve sonra da ağırlığın yavaş yavaş ve dikkatli bir şekilde, bu ayak üzerine verilmesini gerektiriyordu. Sonra da aynı şeyler diğer adım için yapılıyordu.

Hava aşırı derecede parlaktı; ay ışığı, kardan olan yansımalarla ortalığı gündüz gibi aydınlatıyordu. Gündüz vaktine kadar erişmeyi umduğum yüksek bayırda karlar uçuşuyordu. İzin kenarındaki yamaçlarda asılı gibi duran kar yığınları rahatımı kaçırıyordu. Bu şekilde olan kar yığınları her an için bir çığ yapmağa uygundu ve gün ışığında en ufak bir ses, büyük bir çığı başlatabilirdi.

Yolun yarısına gelince durduk, Ange yanıma sokuldu. «Hazırmısın?» diye sordum. «Neredeyse peşimize düşerler, Ange.»

«Ne kadar oldu?»

«İki saat kadar...»

Yorgunluktan dizlerimiz titreyerek kanyonun dibine vardık ve Ange'ı bulduğum kovuğa yöneldik. Gün ışığında gittiğimizi mutlaka anlarlardı. Ateş te söndüğünden, kaçtığımızdan iyice emin olacaklar ve deliler gibi peşimize düşeceklerdi.

Duman kokusunu duyduğumuzda kovuğun ağzına gelmiştik. Olduğum yerde durdum. Kovukta biri vardı.

Tabancam hazır vaziyette kovuğun içine girer girmez kendimi .44 lük tabancanın namlusuna bakar buldum. Namlu ağzı bir kovuğun ağzı kadar büyük göründü bir an.

«Bayım,» dedim, «o .44'ü at elinden, Atmazsan seni hemen vurabilirim.»

Ve bunları karşımdaki, bütün avantaja sahipken söyledim.

Kısım XIV

Tabancayı tutan Kid Newton'du - daha önce başımıza belâ olmaktan, konuşarak vazgeçirdiğim o kır saçlı çocuk.

Hasta bir yüzle, sırt üstü yerde yatıyordu, elindeki tabanca sallanıyordu. Üzerine bir battaniye örtülmüştü, ateşin durumuna bakılırsa, yattığı yerden, dal parçaları atarak onu canlı tutmağa çalışıyordu.

«Ne oldu sana Kid? Başın dertte galiba?»

Tabancayı hâlâ üstümde tutuyordu. Onu vurmak için Winchester'i zamanında kaldırıp ateş edebilir miydim? Böyle yapmak zorunda kalmayacağımı umuyordum.

«Ayağım kırıldı.»

«Ve onlar seni burada yalnız bıraktılar, ha? Bu pek insanlığa yaraşan bir davranış değil, Kid.» Arta kalan bütün cesaretimi toplayıp, tüfeği yere koydum. «Kid, çek o tabancayı üstümden, şu kırılan ayağına bakayım.»

«Bana yardımını gerektiren bir nedenin yok,» dedi, fakat yardım etmemi canı gönülden istediği de belliydi.

«Yaralısın, bu neden, yeter de artar bile. İyileştikten sonra seni vurmak için bir nedenim olursa, o zaman seni vururum, ama şimdi senin durumunda olan hiç kimseyi yardımsız bırakmam.»

Ange'a dönüp, «Kovuğun ağzında dur ve etrafı kolla. Belki buradan silah zoruyla çıkmamız gerekir.»

Tabancayı elinden alarak battaniyeyi açtım. Kırık bacağını iki tahta arasına koyup bandajla tesbit etmek istemişti ama bandajı iyi yapamamış olacakki gevşemişti. Ayak şişmiş ve morarmıştı.

Pantolonunun paçasını ve çizmelerini kesip bacağı mey-

dana çıkardım. Hiç bir kovboy iyi cins bir çizmenin harap olmasına göz yumamaz ama, kırığı tedavi etmek için yapacak başka şey yoktu. Diz kapağının biraz altında açık bir kırıktı bu. Yeni dallar kesmek suretiyle kırığı tesbit edip, rahatlamasını sağladım.

Su ısıtıp, bacağın üzerine sıcak bezler koydum. Doğrusunu söylemek gerekirse yaptıklarımın iyi gelip gelmeyeceğini bilmiyordum ama, yalnız başına yatan, dağın başındaki bir kovukta donarak ölüme terk edilmiş hasta bir adamın, kendisine yardım edilmeğe çalışıldığını düşünmesi bile yararlıydı.

«Buraya sürünerek mi geldin?»

«Beni terk ettiler.»

«Acıması kıt bir ekip, Kid. Vurulmaya bile layık değiller. Sen onlardan ayrıl ve gerçekten haydut olan, merhametli bir ekiple çalış.»

Dal parçalarını kırıp ateşi iyice dehledim, bütün bu süre zarfında nemenem bir durumda olduğumu düşündüm. Bayırı aşmak için, Ange ve ben yeter derecede güçlüklerle karşı karşıyaydık. Sanki önümüzdeki dert yeter değilmiş gibi, şimdi de ayağı kırık bir adamla aynı arabaya koşulmuştuk.

Bazıları bunun beni ilgilendirmediğini söyleyebilirler, ilk görevimin Ange ile birlikte buradan kurtulmak olduğunu düşünebilirler. Başarıp başaramayacağımız bile bilinmezken —şansımızın pek az olduğu besbelliydi ya... Kid'in diğerleriyle birlikte beni soymağa hattâ belki de öldürmeğe geldiği bilinirken, daha önce de benle kavga etmeğe çalışmışken ona yardım etmek...

Ama burada bırakırsak, açlıktan ölmeğe bile vakit bulamadan, soğuktan donup ölecekti fukara. Bunun başka çıkar yolu yoktu. Altın uğruna gözü dönmüş o heriflerden hiç

biri, ona yardım etmek için parmağının ucunu bile oynatmazdı.

Baltayı alıp ağaçlara doğru yürüdüm. Artık ay çekilmişti günün ışıması an meselesiydi. Ağaçlar arasında bir az sonra aradığımı buldum, henüz büyümekte olan iki kalın çam dalını kestim, kenarlarını düzeltip ikibuçuk metre uzunluğunda iki sırık yaptım.

Kovuğa dönüp, sırıkların bir kenarını baltayla düzelttim. Tennessee de bir çok dikenli tel çit gerdiğimden, ağaçları balta ile şekillendirmekte bir hayli ustaydım. Ağaçların uç kısımlarını yukarıya doğru kıvırttım.

Sonra daha ufak odun parçaları kesip, dallara iyice oturması için büyük çentikler açtım ve dalların üzerine iyice oturttum.

«Ne yapıyorsun?»

«Sesini çıkarmadan otur. Seni buradan dışarıya sırtımda taşıyamam, o nedenle bir kızak yapıyorum... işte bunun gibi.»

«Beni buradan kurtaracak mısın?» Kid kendisine bir iyilik yapılacağını beklemiyordu, görünüşe göre.

«Seni burada yatar bırakıp, donmana göz yumamam,» diye söylendim.

«Yapacağın en iyi şey, sesini kesmen. Eğer biz buradan kurtulabilirsek, sen de bizimle beraber kurtulacaksın, ama sakın ümitlenme, kurtulma olanağımız pek az, hemen hemen hiç yok gibi.»

Bir süre, ben deri şeritlerle ağaçları birbirine bağlarken, Kid Newton ağzını açmadı. Sonunda ayağını bir az oynatıp. «Sackett, sen ve kız bir an önce yola koyulun, daha iyi olur bu sizin için. Ben zaten işe yarar biri değilim. Kaldıki, buraya seni vurmak için gelmiştim.»

«Kid, tabancanı kılıfından sıyırmaya bile fırsat bulamazdın. Bela aramam ama, elimde silahımla doğduğumu söyler, beni tanıyanlar.»

«İkiniz başarabilirsiniz. Beni o kızakla hiç bir yere götüremez, hiç bir izden geçiremezsiniz.»

«Zaten izden gidecek değiliz.» Topuklarımın üzerine, yanına oturdum. «Kid, buradan canlı çıkabilirsen, herkese derenin ve dağların üzerinden aştığını söyleyebilirsin, çünkü gideceğimiz yol orası.»

Önce, anlamadı. Anlamamakta da haklıydı. Yapacağım şeyi, aklı başında hiç kimse yapmaz, yapmayı bile düşünmezdi.

Dağlara geldiğimiz yollardan bazıları şimdi metrelerce karın altında kalmıştı. Yapmayı düşündüğüm şey, bayırı çıkıp dağın dik kenarını tırmanıp, doğruca kasabaya inmekti.

Delice bir fikir... ama ne çareki delik geçit kar ve buzla tıkanmış, yukarı vadi, öbür yollar ve Ange'ın geldiği geçit hepsi, hepsi buz ve karla kaplanmıştı.

Hepimiz buraya at üstünde gelmiştik; artık atların buradan çıkması olanağı kalmamıştı. Bazı yerler yalnız bir insanın ağırlığını çekebilirdi ama at ve insan ağırlığını kaldıramazdı. Bizim dahi buralardan geçebileceğimiz şüpheli idi.

Yabancı bir yerde atla bir yere gitmek başka şey, aynı yere yaya gitmek bambaşka bir şeydir. Yol iki ya da üç misli daha fazla sürer. Tuthill ve ekibi, buraya hemen gelip gitmeyi düşünmüşlerdi...

«Ne demek istiyorsun?» Kid yüzüme, sanki söyliyeceklerimi biliyormuş da, duymaktan korkuyormuş gibi bakıyordu.

İşi durdurup, elimle karşıdaki dağı işaret ettim. «Üstümüzdeki dağ diğerinden daha yüksek. Onun için bunu aşacağız.»

Artık deli olduğumu anlamıştı. Bir tek adam, beraberinde bir kız ve yaralı bir adamı, dağın üstünden aşıracaktı. Ha, ha, ha.

Yola koyulduğumuzda hava kirli gri renkteydi, ben se derme çatma kızakla Kid'i arkamda çekiyordum. Kaya yığıntılarının meydana getirdiği yamaç dikti ama kar yüzünden gidiş, geçen seferkine göre, daha kolay oluyordu zira taş ve kayalar ayağımın altında kaymıyorlardı hiç olmazsa. Bununla beraber o duvardan yapılmış bacanın altına gelinceye kadar ne çektiğimi bir ben bilirim.

Ange yukarıya baktı, başını benden yana çevirdiğinde gözleri fal taşı gibi açılmıştı. «Tell, bunu asla yapamazsın. Olanağı yok bu işin.»

Doğrusunu söylemek gerekse, ben de aynı şekilde düşünüyordum. Bu yüksek bir dağdı ve tırmanış bir mesele olacaktı. Tüfeği omuzlarıma çapraz geçirdikten ve halat kangalını kayışıma taktıktan sonra, Ange'a başlamasını söyledim.

Kid'e gelince, o kızağa iyice bağlanmıştı, yattığı yerden bana bakıp, «Beni burada bırakıyormusun, Sackett?» dedi. «Seni ayıplamam. Uçmadıkça, buradan çıkamazsın.»

Halatın diğer ucunu kızağa sıkıca bağladım. Sonra kızağın tepe kısmından dolayarak kızağın, halat yukarıdan çekilirken dik durmasını sağladım.

Tırmanış başladı, ayak koymak için bir kaç yer açtım, daha evvelce kullandığım bir kaç yer buldum, böylece, tık nefes halde bacanın tepesine çıktık, tabii Ange'da beraber.

Ufak tefek olduğu halde bir hayli kuvvetliydi ve bacayı benden daha kolaylıkla tırmandığını söyleyebilirim.

Bacanın tepesinde, köklerini kayalara iyice sarmış bir çam ağacı vardı. Halatın bendeki ucunu, bu ağacın gövdesine sarıp bağladıktan sonra, halatı yavaş yavaş yukarıya çekmeğe başladım. Daha önce söylediğim gibi adelelerinin çoğu omuzunda toplamış iri bir adamım ama kızağın bütün ağırlığı ellerime binince, başımın ne büyük bir derde girdiğini hemen anladım.

Kızağı yerden kesip havaya kaldırmak, bu güç işin yalnız bir kısmıydı. Önemli mesele havada asılı kaldıktan sonra, duvarın kayalı yüzüne çarpmasını önlemekti, bu konuda da kendisinin yardımcı olması, elleriyle kızağı, kayalardan uzak tutması gerekiyordu. Zaman zaman yukarıya kalkması için bana yardım bile ettiğini, tutunacak yer bulunca kendisini yukarıya çekmeğe çalıştığını, gevşeyen daha doğrusu yükü hafifleyen halattan hissediyordum.

Ange arkamda durmuş, yukarıya çektiğim halatı, ağacın gövdesine sarıyordu, böylece durduğum zaman halatı gergin tutmak olanağına sahip olabiliyorduk. Ellerim sertleşmiş, derileri yüzülmüş ve ağrıdan uyuşmağa başlamıştı. Ellerimi bir daha halattan çözmeyecekmişim gibi geliyordu. Fakat Kid'i çekmeğe devam ettim.

Kid'i bir an halata saat pandülü gibi bırakıp, dinlenmek için durdum ve vadinin karşı tarafına baktım.?

Biri, bizim indiğimiz izden aşağı doğru iniyordu. Ne kadar uzaktı acaba. Belki üçyüz belki dörtyüz metre. Yalnız dört kişi seçebildim.

En arkadaki de bir az topallıyor gibiydi galiba.

Biri silahına sarılıp ateş etti, silahın sesi kulaklarımıza geldi ama merminin nereye düştüğünü Allah bilirdi herhal-

de. Bu şekilde arada derin bir kanyon varken mesafeyi doğru tahmin edip isabet kaydetmek, meseledir doğrusu. Üstelik hedef sizden daha yukardayken. Ben de bu gibi hallerde bir kaç karavana atmıştım.

Topuklarımı toprağa gömüp, halata asıldım, yeniden. Kollarım ağrıyor ve nefesim kesiliyordu. Bu yükseklikte insanın nefesi her zaman kesilirdi zaten, çizmeni giyip çıkarsan bile. Ama bir kaç metre daha yükselttim kızağı, duralayıp ellerimi oğuşturarak ısıttım ve gene işe koyuldum.

Kanyonun öbür tarafındakilerin ne yaptığına bakıp vakit kaybetmenin anlamı yoktu. Kızağı yukarı çıkartmağa yeter zamanım ya vardı ya yoktu; çek, dur; gene çek gene dur; nefes al, ellerini oğuştur ve gene çek; sanki hayat hep çekmekten ibaretti.

Sonra, kızak bir şeye takıldı kaldı.

«Ange» dedim, ağrıdan kopacak sandığım belimi doğrultarak, «Ben aşağı iniyorum. Kızağı kurtarınca ağaca sarılı halata dikkat et de çözülmesin.»

«Tell?»

Arkaya dönüp ona baktım. Gözlerimin içine bakıyordu. «Neden yapıyorsun bu fedakârlığı? Önceki davranışım nedeniyle mi?»

Bak hele, işte bu hiç aklıma gelmemişti. «Hayır Ange, hiç te böyle düşünmemiştim. Bu gibi hallerde bir erkek, bir kadının düşüncesine göre davranmaz. İçinden geldiği gibi, yaradılışına uygun olarak hareket eder. Aşağıda sallanan o adam... bir vakitler aramızda kötü kelimeler geçti. Beni öldürmeği tasarlıyordu, ben de ondan daha hızlı davranabileceğimi düşünüyordum.

«Bu bir şey, şimdi ki durum ise bambaşka bir şey. Şimdi o yardıma muhtaç bir adam, onu buraya çıkardıktan ve

güvenli bir yere götürdükten sonra, belki günün birinde elinde silahı gene peşime düşebilir, o zaman onu vurmak zorunda kalırım gene.»

Aşağıya inmeğe başladım, bacanın ağzında durup arkaya baktım,

«Çekilen güçlüğe değmeyecek bir davranış gibi görünüyor, değilmi?»

Sonunda, kızağı takıldığı yerden kurtardım ve bacanın yukarısına çekip çıkardım. Artık dağın tepesindeydik.

Aşağıda Cap vardı, evimiz ve arazimiz, aşağıdaki ağaçların arasındaydı. Burada, dağın tepesinde ise, rüzgâr ortalığı harman yeri gibi atıyordu. İnsan ayakta bile güçlükle durabiliyordu. Bildiğim tek şey, buradan aşağıya inmeliydik, hem de çabucak.

Hava yeniden bulutlanmağa başlamıştı - büyük kirli gri renkli bulutlar. Bunun anlamı yeni kar yağışıydı. Hafta sonuna kadar kanyon da yedi sekiz metre yüksekliğinde kar olabilirdi.

Kamp, kuş uçuşu altı, yediyüz metre ötedeydi ama yükseklik ikibin metreye yakındı. Kuzeye bakarak aşağı inebileceğimiz yola benzer izi, kara rağmen gördüm. Bir defa ağaçların bulunduğu bölgeye gelebilseydik, geri kalan yolu aşmak daha kolay olacaktı. Ama gene de güç, yorucu ve yıpratıcı bir yolculuk önümüzde uzanıyordu.

Bayır dikti ve kuvvetli bir rüzgâr, granit yamaçtaki bütün karları süpürmüştü. Rüzgâr yönüne doğru meyillenip kızağı da çekerek yola düştük. Bir süre sonra, ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordum, bayırın kenarına geldik, rüzgâr burada daha hafifti.

Rüzgârdan yüzüm ve ellerim odunlaşmış, uyuşmuştu. Ellerimi kıvırmak, hareket ettirmek bir olaydı ve devamlı

hareketsiz duran Kid'in donup ölmesinden korkmağa başladım.

Yolun bundan sonraki kısmı, bayır aşağıydı, onun için kızağı önüme aldım ve halatla yavaş yavaş salarak harekete geçtik. Bir sefer ufak bir kaya yığınını geçerken, hızla esen rüzgâr kızağı havaya uçurdu, sanki bir yaprakmış gibi ,halata var gücümle asıldım ama bereket rüzgâr birden hafifledi de, kızak yere taş gibi düştü. Sarsıntıdan Kid olanca gücü ile bağırdı. Sesinin tonundan Kid'in de benim gibi, söylediği şarkıların beğenilmeyecek bir sese sahip olduğunu anladım.

Büyük kayalara, çıkıntılara ayaklarımı dayayıp Kid'i indiriyor, sonra tekrar yukarı çıkıp Ange, ile birlikte aşağı iniyorduk. Zaman mefumunu kaybetmiş, sıcaklığın ne olduğunu unutmuştum.

Biraz aşağıda, kökleri devasa bir örümcek gibi etrafa yayılmış büyük bir ağaç vardı, onun biraz aşağısında da rüzgârın keleşe çevirdiği bir kaç ağaç ve ondan sonra da orman başlıyordu. Ağaçların karlı tepeleri üstünden bir kar denizi, karla kaplanmış başka bir dünya görünüyordu, evlerden birinden çıkan ince bir duman seçilebiliyordu.

Fırtınanın sürülmemiş yangın tarlasına çevirdiği dağ yamacına, karla kaplı ağaç tepelerine, etrafımızdaki kar denizine bakınca, içinde gürül gürül ateşin yandığı ocağıyla bir evin bulunabileceğine, ya da annemin salıncaklı sandalyesinde oturup yün ördüğüne veya Orrin'in şarkı söylediğine inanmak bile güç gelmeğe başlamıştı. Onlar, rüzgârın, soğuğun ve kum gibi yüzüne çarpan kar'ın olmadığı bir dünyaya aitti ve ben sanki başka bir dünyadaydım.

Fakat, kızağı kaydırırken, Ange'ın elinden tutup yürütürken falan birden kendimizi ormanın içinde buluverdik.

Yolun bundan sonrası daha çok kızağı kendi ağırlığı ile kaydırarak yöneltmekten, zaman zaman halatı o ağaca veya şu kaya çıkıntısına sarıp hızını kesmekten ibaretti. Bir kez Ange yere yuvarlandı. Benim de ayaklarımın, ağır vücudumu taşımaktan vazgeçmiş gibi bir hali vardı. İkide birde dizlerimin bağı çözülüyor, kendimi yerde, dizlerimin üstünde buluyordum.

Kampın yukarısında yaptığım küçük kale'ye geldiğimizde kaç defa düştüğümü hatırlayamıyordum. Öylesine üşümüş, bitmiştim ki düşünemiyordum bile. Buraya kadar nasıl geldiğimizi hatırlayamıyordum. Kızağı çekme halatı omuzumda, bir kolum Ange'ın belinde, uzun çam ağaçları arasında eve doğru yürümeğe başladık.

Ağaçların altında kar derindi ama evin bacasından da hafif bir duman yükseliyordu ve pencerede de ışık vardı. Halbuki biraz sonra ortalığın ışıyacağını sanıyordum ama gene gece olmuştu.

Sonra, burnumun üstüne yere yuvarlandım. Ayağa kalkmağa çalıştığımı, ellerimle yeri itmeğe çabaladığımı, dizlerimi karnımın altına aldığımı hatırlıyorum; penceredeki ışık bir kayboluyor, bir görünüyordu. Galiba kendi kendime de konuşuyordum, sonra elim kapıya, daha sonra da kapının tokmağına dokundu. Parmaklarımın mandalı nasıl açtığını bilemiyordum.

Birden kapı açıldı, Cap, elinde altı patlarıyla karşımdaydı. Tıpkı eski Cap. Ateşe hazır ve engelleri devirmeye hazır ihtiyar Cap.

«Emeğine değmez Cap, Sanırsam zaten ölüyüm.»

Joe Rugger da oradaydı, her ikisi Kid'i kızaktan çıkarıp içeri taşıdılar. Ange yere oturdu ve ağlamağa başladı. Onun

yanına diz çöktüm, kollarımı omuzlarına dolayıp her şeyin bittiğini, artık kurtulduğumuzu ve herşeyin düzeleceğini ona anlatmağa çalıştım.

Kid Newton kolumu yakaladı. «Allahım,» dedi, «Bugün erkek adamın ne olduğunu gördüm! Sandım ki—»

«Haydi uyu bakalım,» dedim. «Joe şimdi gidip bir doktor getirecek.»

«Erkeğin ne olduğunu gördüm bugün,» diye Kid tekrarladı. «Tabancaları belime takınca, kendimi bir şey sanmıştım. Bence—»

«Kapa çeneni, Kid» dedim ve ellerimi önce uzaktan ateşe doğru uzattım. Soğuk, ellerimi terk edip giderken, sanki milyonlarca ufak iğne ellerime batıyordu.

«Erkek adamlardan söz ederken» dedim Newton'a, «eğer yolun Mora'ya düşerse, orada iki kardeşim var, Orrin ve Tyrel, işte gitte erkeği orada gör.»

«Daima bir şey olmak istemiştim,» dedim, «ama galiba bir şey olmak benim içimde yok.»

Yatağın kenarına oturup, sıcaklığın vücuduma yayılmasını bekledim. Adelelerim sanki kopmuş, işe yaramaz olmuştu. Ange, ağlamaktan vazgeçmiş orada, olduğu yerde, yanımda yere uzanmış uyuyordu. Yüzü renksiz ve gözlerinin altı mosmordu.

«Çok sıkıntı çekmişsiniz,» dedi Cap. Newton'a bakıp «Bunu neye getirdin?»

«Daha iyisini düşünemedim, Cap. Bu herifi dağdan aşırıp getirdim zira bu işi yapacak benden başka kimse yoktu ortalıkta.»

«Ama o seni öldürmek istiyordu.»

«Öyle... yapabileceğini sanıyordu, tasarlıyordu, hepsi o kadar. Ama o zamandan beri düşünecek vakti oldu fakirin.»

Cap Rountree piposunu ağzından alıp, kahve güğümü içine kahve koydu.

«O halde sen de şunu düşünmek için kendine vakit ayır,» dedi, «Kasabada bir başka Bigelow var. Seni sorup duruyor.»

Kısım XV

Yatakta kalmak adetim değildi. Ortalık ışır ışımaz ayaklarımın üstündeydim. Kendimi çok iyi hissettiğimden değil, fakat kurt gibi açıkmış olmam nedeniyle. Yıllardan beri bu kadar aç olduğumu hiç hatırlamıyordum.

Ange hâlâ öbür odada uyuyordu. Joe Rugger ile karısı da gelmişlerdi.

«Bu Bigelow beni üzüyor,» dedi Rugger. «Bela arayan bir adam, hiç görmediğimiz şekilde.»

«Bu Bigelow'lar,» dedim, «bir zamanlar bana bir İsveçlinin dediğini hatırlatıyor. İsmini unuttuğum bir hayvandan bahsetmişti. Bunlar birden bire okyanusa gidip... milyonlarcası bir arada, kendilerini suya atıp boğarlarmış. Bigelow'lard da onlar gibi, en kısa zamanda gelip, kendilerini öldürtüyorlar.»

«Bu Bigelow'u hafife alma, Tell,» diye Rugger beni uyardı. «Denver City'de bir, Tascosa'da da başka biri olmak üzere iki kişiyi öldürmüş. Benson Bigelow, en büyükleri, en irileri ve kabadayıları.»

«Ondan söz edildiğini duymuştum,» dedi Cap. «Ama kardeş olduklarını bilmiyordum.»

«Kardeşleri hakkında soruşturma yapıyor. Dağlardan henüz dönmediler ve onları senin öldürdüğünü, bir cinayete kurban gittiklerini söylüyor.»

«Onları ve üç kişiyi daha... Cinayete kurban gidecek büyük bir güruh. İnanıncı dağlardan kurtulamadılar kurtulurlarsa da pek şaşarım.»

Odanın sıcaklığı insana gevşeklik veriyordu, bir süre sonra tekrar yattım ve uyudum.

Gözlerimi açtığımda Ange sobanın üstünde bir şeyler hazırlıyordu. Kalktım ve çizmelerimi ayağıma geçirdim. Leğene bir az su doldurdum ve yüzümü ellerimi bir güzel yıkadım. Suyun soğukluğu iyi geldi ve bir traşa ihtiyacım olduğuna karar verdim.

Cap dışarı çıkmıştı, odada yalnız ikimiz vardık. Doktor, Kid'i almış götürmüştü, tedavi etmek için. Traşlı olmak ve Ange'ı sobanın başında bir şeyler yaparken görmek ne güzeldi... Nihayet beni yemeğe çağırdı, bense çoktan hazırdım. Tam bu sırada Cap geldi, ayaklarındaki karı silkelemek için ayağını dışarda vuruşundan anlamıştık.

«Gene kar yağıyor,» dedi içeri girerken, «bir kaç saat daha gecikmiş olsaydınız, kurtulma olanağınızı tamamen yitirmiş olacaktınız.» Ange elime bir bardak kahve verdi, dağda kalan adamları düşünerek bardağı elimde evirip çevirdim. Her ne kadar bu felâketi kendi başlarına kendileri getirdiyseler de, gene de üzülmekten kendimi alamadım, keşke kurtulabilselerdi.

Kurtulamadılar.

Cap te eline bir bardak kahve aldı ve bana baktı. «Bigelow herkese senin adi bir korkak olduğunu ve onunla karşılaşmaktan kaçtığını söylüyor.»

Bazı insanlar kendilerini maskara etmek için ellerinden gelen her şeyi yapmağa kararlıdırlar.

Bütün istediğim kendime ait bir sığır çiftliği, bir miktar sığır ve ekip biçebileceğim ufak bir araziydi. Ama Ange'a bakınca, bütün istediğimin de bunlardan ibaret olmadığını anladım.

Ona bunu nasıl açıklayabileceğimi bilmiyordum ve konuyu tehlikeye de atmak istemiyordum zira ona ne kadar az şey verebileceğimi biliyordum. Koskoca bir adam, oku-

masını daha yeni yeni söken bir adam. Gerçi bir altın madeni bulmuştum ama, damarın ne kadar zengin olduğunu bilmiyordum, bir cep gibi geliyordu bana daha çok. İşte bu nedenle ilkbahar gelir gelmez Mora'ya gidip çocuklara danışmayı istiyordum.

Bunu Cap'e söyledim.

«Meraklanma,» dedi, «Tyrel ve Orrin buraya geliyorlar. Ollie Shaddock'ta beraberlerinde.»

Ollie de Cumberland'lıydı. Bir zamanlar oranın şerifiydi ve bize uzaktan akraba olurdu. Orrin'i politikaya sokan da oydu ama ne varki Tennessee'li gençler et ile tırnak gibi, politikayla beraber doğuyorlardı sanki.

«Ne zaman bekliyorsun, onları?»

«Bu akşam veya yarın, herşey yolunda giderse. Senin başının bir güruhla derde girdiğini duymuşlar, geleceklerini bildirdiler bana.» Bir an düşündüm, bizimkiler kasabaya at binecekler, Bigelow'u tanımadıkları için de baskına uğrayabileceklerdi. Bigelow onlardan birinin ismini Sackett diye duyunca, ayağa fırlayıp ateşe başlayacaktı.

Erkekçe karşılarına çıkacaklarını bilsem, üzülecek bir şey yoktu. Tyrel, elinde tabancasıyla cehennem zebanilerini aratmazdı.

Kahvemi bitirince ayağa kalktım. Tabanca kemerimi alıp belime taktım, ceketimi ve şapkamı giydim. «Kasabaya gidiyorum,» dedim, «Bir az hava alayım.»

«Buranın da havası bir az ağırlaşmış,» dedi Cap Rountree. «Ben de gelirsem bir sakınca varmı?»

«Eee, bu yemek ne olacak şimdi? Bütün bu hazırlıklardan, bunca emeklerden sonra?»

«Bir az sonra geliriz Ange,» dedim. «sıcak tut yemekleri.»

Bu havada giymek için kendime bir tilki kürkü ceket almalıydım.

«Her neyse,» dedim Ange'a «Senin yemeklerine alıştırmayayım kendimi. İnsan alıştığını arar bilirsin.»

Gözümün tam gâllesine baktı, ateşten yüzü kızarmış, bir başka güzel olmuştu.

«İşin kötü tarafı, aklı başında hiç bir kadın koca bir budala ile evlenmez, ben se kocaman bir budalayım.»

«Kadınlar hakkında çok bilgi sahibisin maşaallah bakıyorum da...» diye çıkıştı bana. «Karısı olmayan bir budala gördünmü sen hiç şimdiye kadar.»

Gerçeğe bakılırsa, görmemiştim doğrusu.

«Yemekleri sıcak tut,» dedim.

Vuruşmak veya Benson Bigelow hakkında hiç bir şey demedi. Yalnız, «Çabuk gel Tell Sackett, yemeğimin ziyan olmasına tahammül edemem,» dedi, «Özellikle bu kadar emekten sonra.»

Dışarının havası soğuktu. Cap atları ahırdan çıkardı, eğerledi. «Çocukların gelip, ansızın Bigelow ile karşılaşmalarını istemeyeceğini kestirmiştim» dedi.

Salon sıcak ve çok kalabalıktı İri bir adam barda ayakta duruyordu. Geniş ve kemikli bir yüzü vardı. İlk bakışta bunun alelâde bir Bigelow olmadığı belliydi, bu gün görmüş, tecrübeli bir kabadayı idi.

Yana dönüp bana doğru baktı, ben de ona doğru yürüdüm ve tam yanında durup bara yaslandım.

Müşterilerini bu kadar çabuk kaybeden bir salonu, ömrünüzde görmemişsinizdir. Bara yaslandığım zaman elli veya altmış kişi varken, yarım dakika sonra beş veya altı kişi kalmıştı. Onlar da meraklı kişiler olup, olan biteni görüp,

birinci elden başkalarına anlatmayı kendilerine dert edinen kişilerdi.

Bu Bigelow beni iyice bir süzdü, ben de yumuşak ve tatlı bakışlarla baktım ve «Bıyıklarınız çok güzel, Bay Bigelow» dedim.

«Bıyıklarımın nesi var?»

«Hiç, hiç... bir şeysi yok.»

«Ne demek istiyorsun?»

«Sana bir içki ısmarlayabilir miyim?»

«Bıyıklarımın nesi var? Hayır, içkimi kendim satınalırım.»

Kalabalığın dağılmış olduğunun farkına vardı. Gözlerinin altındaki derinin gerildiğini gördüm.

Dışarda yaklaşan nal sesleri duydum. Bu havada yolculuk yapmanın zamanı değildi, Acaba Orrin ve Tyrel mi gelmişlerdi.

Bu benim kardeşlerim... yüzlerce kilometrelik sert arazili bir yolu, sırf benim başım dertte diye, bir belâya tek başıma karşı duruyorum diye geçip atla geliverirler.

«Tell Sackett senmisin?»

«Senin kardeşin Wes, ne kart'larda ne de tabanca çekmede becerikli bir adamdı.»

«Tom ile İra'ya ne oldu?»

«Yeter derecede beklersen, onları ilkbaharda bulursun,» dedim. «Dağlara arkamdan gelip beni takip etmeleri delilikti, kış yaklaşır ve havada kar tehlikesi varken.»

«Onları gördün mü?»

«Beni öldürmeğe bile çalıştılar, hem de bir kaç defa. Onlar da Wes'ten daha nişancı değillerdi. Tom'a gelince, orada tabancasını kaybetti.»

Bigelow sessiz durdu bir süre. Aklından olanı biteni incelediği belliydi.

«Buraya beni aramaya geldiğini duydum,» diye yumuşak bir sesle söylendim. «Emeğini karşılamayacak kadar uzun bir yol gelmişsin.»

Benim ne olduğumu anlayamamıştı. Söylediklerimin hiç biri çekindiğimi göstermiyordu; ne söylediysem, sanki gelip geçen bir yabancıyla konuşuyormuşum gibiydi.

«Biliyormusun Bigelow, atını eğerleyip buradan at binsen iyi olur. Kardeşlerinin başlarına gelenler kendi hataları yüzündendir.»

«Belki de haklısın,» dedi. «Sana içki ısmarlayayım.»

Sonra birlikte içtik, bir kadeh te ben ısmarladım. İçki faslı bitince geri çekildim. «Beni bekleyen iyi bir yemek var. Tekrar görüşürüz belki de Bigelow.»

Döndüm ve kapıya doğru yürüdüm ve sonra, «Sackett,» diye arkamdan seslendi.

Tabancası kılıftan sıyrılırken kurulmuştu ve horozun kurulurken çıkardığı ses, boş bir odada kolaylıkla duyulur. Dönerken tabancamı çektim, ilk mermisi kulağımın dibinden vınlıyarak geçti. Tabancayı hizalayıp karnından vurdum, mermi onu bara çarptı. Fakat sol eliyle barın kenarını tuttu, vücudunu düzeltti. Silah sesini duymadım ama attığı mermi alt tarafımda bir yere vurdu, kendimi topladım ve bir daha ateş ettim.

Yere düşmedi... .44'lük mermi olsun veya olmasın, çok kızgın bir adamı durdurmak için ya kalbinden, ya kafasından ya da göğüs kemiğinden vurmam gerekir ve Bigelow'un gözü dönmüştü, öldürme hırsıyla. Ayı gibi bir adamdı. Batı Texas'ın kayalık tepelerindeki kış'lar kadar sert'ti.

Bir kaç dakika kadar uzun gelen bir süre orada durdu, akan kanı gömleğinin önünü ve çizmeleri içindeki pantolonunu ıslatıyordu, sonra büyük kan damlaları, ayakları arasından yere damlamağa başladı.

Acele etmeyerek, yavaş yavaş tabancasını kaldırdı, sol eliyle hâlâ bara tutunuyordu, bana dikkatle nişan aldı, sonra horozu kurmağa başladı ve ben tekrar ateş ettim. Mermiyi yiyince şiddetle bara yaslandı. Bir şişe önce barın üstüne sonra da barın üstünden yere yuvarlandı, etrafa iyi cins viskiyi saçarak. Uzanıp başka bir şişe aldı eline, şişeyi sol eliyle dudaklarına götürüp bir kaç yudum viski içti, gözlerini benden hiç ayırmıyordu.

Şişeyi bara koydu. «Bu içki benden.» dedim

«Hata ettim,» diye devam etti. «Onları nizami vurduğuna eminim.»

«Sadece Wes'i vurdum... diğerlerinin hesabını soğuk gördü.»

«Pekalâ,» dedi ve bana arkasını döndü. Dışarıda koşan ayak sesleri duydum.

Çok uzun bir dakika orada, tabancam elimde arkasına bakarak durdum, sonra dizlerinin bağı çözülmeğe başladı ve yavaş yavaş yere düştü, son ana kadar parmakları barı tutma çabası içindeydi. Kendisini bıraktı ve yere yuvarlandı, ölmüştü.

Odun talaşı içinde yüzü yukarı gelecek şekilde yatıyordu, gözleri açıktı, sakalında da talaş vardı.

Pantolonumda bir ıslaklık vardı, yaramdan akan kandı bu. Tabancamdaki boş fişekleri çıkardım, yenilerini koydum, tabancayı kılıfına soktum, sonra Cap yanıma yaklaştı.

«Vuruldun,» dedi.

«Öyle görünüyor,» dedim ve duvara tutundum.

Kapı açıldı önce Tyrel girdi içeri, hemen arkasından da Orrin, her ikisi de her şeye hazırdı.

Bigelow'a baktılar.

«Başkası varmı daha?» diye Tyrel sordu.

«Varsa, beni vurmak için burada olurlardı, ben de onları vururdum, bunun gibi.»

Cap gömleğimi çekip çıkarmıştı, kalçamdaki bir yaradan kan akıyordu, mermi kemiğe vurmamış yalnız eti yanlamasına delip geçmişti, önemli ve ciddi bir durum yoktu. Tyrel ipek bir mendil çıkarıp deliği tıkadı, sonra hep beraber dışarı çıktık.

«Doktor burada,» diye Cap protesto etti, «onu görsen iyi olur, yarana bir baksın.»

«Onu da beraber getir. Bizleri yemeğe bekleyen bir hamfendi var.»

Evin kapısına geldiğimde Ange arkası kapıya dönük duruyordu. Başını omuzları içine çekmiş, arkasından vurulmayı bekler bir hali vardı.

«Bu budala henüz evli değil.» dedim.

Yüzünü dönüp bana baktı. «Yakında olacak,» dedi ve elindeki kaşığı attığı gibi kollarımın arasına koştu.

Böylece hayatımda ilk defa olarak onu kollarımın arasına almıştım, şimdi artık gerçekten bana ait bir şeyim vardı.

Demekki görünüşü güzel olmayan, uzun boylu, iri adamın biri de kendisine bir kadın bulabilirmiş.

7671

ASEM Yayınları western serisi

Mora Silahşörü
Kilron
Boş ülke
Hondo
Saket Marka
Yalnız Adamlar
Mustang Adam
Radigan
Kid Rodelo
Brionne
Ketlow
Kiowa Yolu

SAN MATBAASI, ANKARA 1971 — TEL : 11 98 19

Adım Tell Sackett, kanun yapıcı Orrin Sacket ve Mora Silahşörü Tye Sackett'in ağabeyisiyim...

Tennesee'deki evimizde bazan Tye beni, bazan da ben Tye'ı, silah çekip, hedef vurmada mat ederdi. İkimizden biri, yaşayan en hızlı silahtı ve bunu kanıtlıyan biri daima bulunurdu.

Texas'ta birini öldürmüştüm. o nedenle uzun bir yolculuğa çıktım. Yüksek ve ıssız bir bölgede, bir altın damarı buldum... Yanında bir de kadın vardı...

Halbuki bütün isteğim. kendime bir çiftlik alacak kadar altın'dı ama gelgelelim, altın'ın kişileri etkilediği kendine ilişkin kuralları vardı... kadınların da öyle...

Romanı beyaz perde'ye Brigitte Bardot ve Sean Connery ile aktarılan ünlü Shalako'nun Yazarı...

Louis L' Amour'un

bu romanında gerçek bir kovboy ile tanışın...

Saket

GÜR OFFSET
KÜÇÜKESAT CADDESİ NO. 36 D

150TL.